ἡ Παιδόπολις

ἡ Παιδόπολις
ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ «ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ. 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1950
ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 15

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι . . . Δρχ.	100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται . . . . . . »	50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα »	25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται »	10.000

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης Ἀμισσοῦ 21 Ν. Σμύρνη

Ἡ «Παιδόπολις» στὴ διάθεση ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Τώρα ποὺ ὁ ἔρανος «Πρόνοια Βορείων Ἐπαρχιῶν Ἑλλάδος», ἀνέλαβε τὴ φροντίδα γιὰ τὴν ὀργάνωση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ καὶ ἡ σχετικὴ δουλειὰ ἄρχισε κι' ὅλας ἀπὸ τὶς ἐντεταλμένες κυρίες στὴν περιοχὴ τῆς Καστοριᾶς, τὸ περιοδικὸ ἀπεφάσισε νὰ βοηθήσῃ τὰ παιδιὰ καὶ τοὺς γονεῖς τους, παρέχοντας σ' αὐτοὺς κάθε χρήσιμη πληροφορία ποὺ θὰ τοῦ ζητοῦσαν.

Ἀπὸ σήμερα τὸ περιοδικὸ «Η ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ» εἶναι στὴ διάθεση τῶν φίλων του, τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ γιὰ νὰ τοὺς ἀπαντᾶ σὲ κάθε ἐρώτημά τους ἢ γιὰ κάποιο γενικώτερο ζήτημα τοῦ χωριοῦ τους ἢ καὶ τῆς Κοινότητάς τους ἢ γιὰ κάτι καθαρὰ προσωπικό. Ἡ ἀπάντηση θὰ δίνεται ἀπὸ τὶς στῆλες τοῦ περιοδικοῦ ἢ μὲ ἰδιαίτερο γράμμα, ἀνάλογα μὲ τὴ φύση τοῦ ἐρωτήματος.

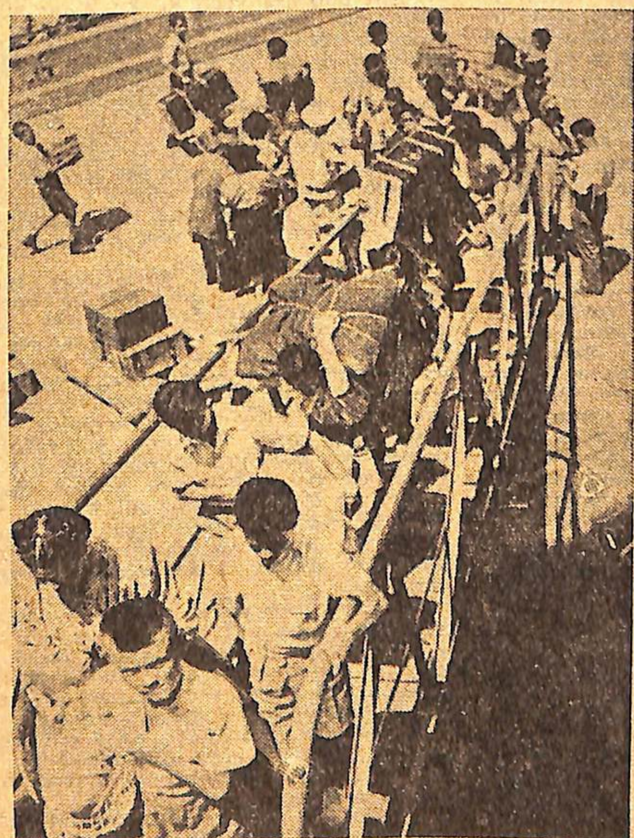
Οἱ Ἐρωτήσεις μποροῦν νὰ γίνωνται γιὰ ὁποιοδήποτε θέμα. Καὶ οἱ φίλοι μας τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ θὰ παίρνουν ἀπάντηση σὲ κάθε ἀπορία τους ἢ ἐρώτημά τους.

Ἀναφέρουμε ἐδῶ σὰν παράδειγμα τὸ τί μποροῦν νὰ μᾶς ρωτήσουν:

α) Γιὰ γεωργικὰ καὶ κτηνοτροφικὰ προβλήματα (ζητήματα καλλιεργείας σπόρων, κτηνοτροφῶν, ἀσθενειῶν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζώων, φαρμάκων, λιπασμάτων, γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ ἀποστολῆς ἐντύπων ὁδηγιῶν ἀπὸ ἐκεῖνες ποὺ ἐκδίδουν οἱ ἁρμόδιες Γεωργικὲς ὑπηρεσίες· (παράλληλα τὸ περιοδικὸ «Παιδόπολις» θὰ πυκνώσῃ τὶς στῆλες του μὲ πληροφορίες γύρω ἀπὸ τὴν γεωργία, δενδροκομία, κηπουρική, τὴν πτηνοτροφία, τὴν κτηνοτροφία, σηροτροφία κλπ. Καὶ θὰ δίνῃ γενικὲς πληροφορίες γιὰ τὰς προόδους ποὺ σημειοῦνται γιὰ τὰ νέα φάρμακα, τὰ νέα ἐργαλεῖα κλπ.).
β) Γιὰ τὰ ὑδραυλικὰ κοινωφελῆ ἔργα τοῦ χωριοῦ, τῆς Κοινότητας ἢ τῆς Ἐπαρχίας.
γ) Γιὰ ζητήματα ὑγείας γενικὰ τοῦ χωριοῦ ἢ τῆς κοινότητας ἢ τῆς ἐπαρχίας ἢ προσωπικὰ γιὰ τὸν ἐπιστολογράφο (αὐτὸν ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του).
δ) Γιὰ τὸν τρόπο κατασκευῆς ἢ προμηθείας ἐργαλειῶν, κάθε εἴδους.
ε) Γιὰ ζητήματα οἰκιακῆς οἰκονομίας καὶ γενικὰ ὀργάνωσης τοῦ σπιτιοῦ.
στ) Γιὰ τὶς σπουδὲς τῶν παιδιῶν του. (Κάθε πληροφορία γιὰ σχολεῖα, ὀργανισμούς, προσόντα κλπ.).
ζ) Γιὰ στρατολογικὰ ζητήματα· (ὑποχρεώσεις τῶν παιδιῶν τους), καὶ
η) Γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ δοθῇ πληροφορία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα.

Οἱ ἐπιστολὲς πρέπει νὰ ἀπευθύνωνται:

Περιοδικὸ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΣ»
Τμῆμα ἐξυπηρετήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ
Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9
Ἀθήνας

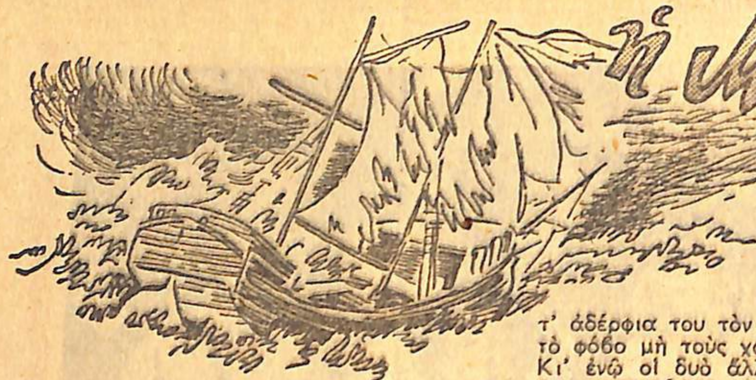

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΞΑΝΑΓΥΡΙΖΟΥΝ ΣΤΑ ΧΩΡΙΑ ΤΟΥΣ

Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἐπαναπατρισμοῦ τῶν τροφίμων της, ἡ παιδόπολη «Ἅγιος Ἀλέξανδρος» ἔδωσε στὸν Ἅγιο Ἀντρέα μιὰ ὡραία γιορτή. Παίχτηκαν σκὲτς καὶ ἄλλα παιγνίδια. Στὴ γιορτὴ παρευρέθηκαν καὶ οἱ Βασιλεῖς καθὼς καὶ ὁ Διάδοχος μὲ τὶς δυὸ μικρὲς πριγκίπισσες Σοφία καὶ Εἰρήνη. Τὰ παιδιά, μὲ τὴν εὐκαιρία αὐτή, χάρισαν στὸν Διάδοχο ἕνα μπαστούνι μὲ τὸν προσκοπικὸ «λύκο». Στὴ φωτογραφία ὁ Διάδοχος μὲ τὶς δυὸ πριγκίπισσες, ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ τῆς παιδόπολης, ποὺ εἶναι ντυμένα ὅλα σύμφωνα μὲ τοὺς ρόλους ποὺ ἔπαιξαν στὸ σκέτς.

Παρόμοιες συγκινητικὲς γιορτὲς γίνηκαν καὶ γίνονται σ' ὅλα τὰ μέρη τῆς Ἑλλάδας, ὅπου ὑπῆρχαν παιδοπόλεις. Τὰ παιδιὰ στὶς ἀποχαιρετιστήριες αὐτὲς γιορτές, βρῆκαν τὴν εὐκαιρία νὰ διαδηλώσουν τὴν εὐγνωμοσύνη τους στὸ Στρατό, ποὺ μὲ τὴ Νίκη του ἐλευθέρωσε τὰ χωριά τους καὶ τοὺς ἔδωσε ἔτσι τὴν εὐκαιρία νὰ ξαναγυρίσουν σ' αὐτὰ καὶ στὴ Μεγάλη μας Μάνα, τὴ Βασίλισσα, ποὺ τοὺς χάρισε τὴ δημιουργική της στοργή.

Ἀπὸ κάτω, τὰ παιδιὰ παιδοπόλεων Ἀθηνῶν ἀνεβαίνουν στὸ πλοῖο γιὰ νὰ φύγουν γιὰ τὰ χωριά τους.

Ἕνα βραδάκι ποὺ τὰ παιδιὰ εἶχαν βρῆ πολὺ νόστιμη τὴ σούπα τους, χορτάτα κι' εὐχαριστημένα, ἄρχισαν, ὅπως πάντα, κουβέντα μὲ τὸν παπού. Ἦταν ἕνας γέρος στητός, λεβεντόκορμος, ἀσπρομάλλης ποὺ στὰ ξέθωρα πιὰ βαθουλά του μάτια ἔλαμπε ἡ πεῖρα κι' ἡ σύνεση μιᾶς ὁλόκληρης ζωῆς.

— Τί εἶναι αὐτό, παπούλη, ποὺ κάνει τὸ φαγητὸ τόσο νόστιμο; ρώτησε ὁ Πέτρος.

— Κουτὴ ἐρώτηση! εἶπε ἡ Βάνα ποὺ ἔκανε τὴ σπουδαία γιατὶ ἦταν λίγο μεγαλύτερη ἀπ' τὸν ἀδερφό της.

— Γιατὶ εἶσαι κουτή, ἐξυπνούλα μου; εἶπε πειραγμένο τ' ἀγόρι.

— Γιατὶ ὅλοι τὸ ξέρουν αὐτό, ἀποκρίθηκε ἡ Βάνα. Ἐκεῖνο ποὺ κάνει τὸ φαΐ νόστιμο, εἶναι τὸ βούτυρο. Εἶδες πόσο μύριζε ἀπόψε ἡ σούπα μας; Γιατὶ ἔβαλε ἡ μαμὰ ἀπὸ τὸ καινούργιο βούτυρο ποὔφερε χτὲς ὁ μπαμπάς.

— Ἂς μὴν ἔβαζε ὅμως καὶ πατάτες καὶ ρύζι, τὴν ἔκοψε ὁ Πέτρος, καὶ βλέπαμε πόσο νόστιμη θἆταν ἡ σούπα σου.

— Καὶ σέλινο καὶ καρότα, εἶπε ὁ παπούς. Ναί, τὸ καθετὶ ποὺ ρίχνει ἡ μητέρα στὴν κατσαρόλα προσθέτει καὶ τὴ δική του τὴ νοστιμάδα... Μὰ τὸ κυριώτερο τὸ ξεχάσατε. Εἶναι κάτι ποὺ ὅταν λείπει, ὅ,τι καὶ νὰ βάλης στὸ φαγητό, νοστιμιὰ δὲν παίρνει...

— Τὸ βρῆκα, φώναξε ὁ Πέτρος ἐνθουσιασμένος. Εἶναι τὸ κρεμμύδι!

— Τὸ πέτυχες, εἶπε ἡ Βάνα εἰρωνικά. Ἡ σούπα ἀπόψε δὲν εἶχε κρεμμύδι.

— Λοιπὸν θἆναι τὸ νερό!

— Ἡ μπριζόλα ποὺ ἔφαγες στὴ σκάρα καὶ ποὺ τόσο σ' ἄρεσε, δὲν ψήθηκε μὲ νερό.

Κοκκίνισε ὁ Πέτρος.

— Πέστο λοιπὸν καὶ μὴ μᾶς κάνης τὴν ἔξυπνη, φώναξε νευριασμένος.

— Μὰ ἐγὼ δὲν εἶπα πὼς ξέρω, ἀποκρίθηκε ἡ Βάνα. Θὰ μᾶς τὸ πῆ ὁ παπούλης, ποὺ τὸν κόβεις πάντα μὲ τὶς ἐξυπνάδες σου!

— Εὐχαρίστως νὰ σᾶς τὸ πῶ, εἶπε ὁ παπούς.

— Τὸ πιὸ σπουδαῖο ὑλικὸ στὸ μαγείρεμα εἶναι τ' ἁλάτι.

— Τ' ἁλάτι; εἶπαν μὲ μιὰ φωνὴ καὶ τὰ δυὸ παιδιά.

— Ναί, τ' ἁλάτι, ξανάπε ὁ παπούς, βουτώντας τὸ δάχτυλο μέσ' στὴν ἁλατιέρα καὶ φέρνοντάς το στὰ χείλη. Θέλετε νὰ σᾶς πῶ μιὰ ἱστορία γιὰ τ' ἁλάτι, παιδιά;

Ἄλλο ποὺ δὲν ἤθελαν βέβαια. Ὁ παπούς ἄναψε τὴν πίπα του κι' ἀκουμπώντας στὴν πολυθρόνα του, ἄρχισε:

*

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ζοῦσε σὲ μιὰ χώρα ἕνας πλούσιος ἔμπορος μὲ τρεῖς γιοὺς καὶ πολλὰ καράβια... Ὁ πατέρας φόρτωνε τὰ καράβια πραμάτειες λογῆς—λογῆς κι' ἔστελνε τὸν πρῶτο καὶ δεύτερο γιό του νὰ τὰ πουλήσουν σὲ χῶρες πολὺ μακρυνὲς ποὺ ἐγώ, καθὼς εἶμαι πιὰ γέρος, δὲ θυμᾶμαι καθόλου τὰ ὀνόματά τους. Οὔτε τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν τοῦ ἐμπόρου θυμᾶμαι, μὰ δὲν πειράζει... Πέστε τους ὅπως θέλετε τοὺς δυὸ πρώτους. Ἐμᾶς ἐδῶ μᾶς ἐνδιαφέρει ὁ τρίτος κι' αὐτὸν τὸν θυμοῦμαι καλὰ πῶς τὸν ἔλεγαν «ὁ Μανωλάκης ὁ Κουτός». Γιατὶ ὅλο ἔπαιζε καὶ ποτὲ δὲν ἔκανε μιὰ δουλειὰ σοβαρὴ σὰν τ' ἀδέρφια του... Μόνο κουταμάρες κι' ἀνόητα πράματα πήγαινε καὶ σκάρωνε κάθε τόσο... Αὐτόν, λοιπόν, ὁ πατέρας του καὶ τ' ἀδέρφια του τὸν ἄφηναν νὰ χαζεύη ἀπ' τὸ φόβο μὴ τοὺς χαλάση καμμιὰ δουλειά. Κι' ἐνῷ οἱ δυὸ ἄλλοι ταξίδευαν, καθένας τους καπετάνιος σ' ἕνα ὡραῖο καράβι, γεμάτο χρυσάφι ,ι' ἀσήμι, δαχτυλιδόπετρες, σκουλαρίκια, βραχιόλια καὶ ζῶνες π' ἄστραφταν ἀπὸ πετράδια, ὁ Μανωλάκης ὁ Κουτὸς ἔμενε στὸ σπίτι καὶ κανένας δὲν τοὖχε ἐκτίμηση.

Μιὰ μέρα, ὅμως, πῆγε στὸν πατέρα του, φίλησε τὸ χέρι του καθὼς καὶ τὸ χέρι τῆς μητέρας του, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε σὰν τἆλλα παιδιά της, καὶ εἶπε:

— Πατέρα, δός μου κι' ἐμένα ἕνα καράβι νὰ πάω νὰ βρῶ, σὰν καὶ τ' ἄλλα μου ἀδέρφια, τὴν τύχη μου.

Ὁ πατέρας ξαφνιάστηκε:

— Μὰ ἐσὺ ποτέ σου δὲν καταπιάστηκες, γιέ μου, μὲ δουλειές, εἶπε. Μέρες νὰ κάθωμαι νὰ μετρῶ, δὲ θὰ βρῶ οὔτε μιὰ σοβαρή σου πράξη...

— Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια, εἶπε ὁ Μανωλάκης, μ' ἀπὸ σήμερα θἆμαι φρόνιμος καὶ θὰ σκέφτωμαι προτοῦ κάνω τὸ καθετί. Εἶμαι πιὰ μεγάλος. Θὰ ταξιδέψω στὶς θάλασσες καὶ θὰ δῆς πὼς δὲ θἄχω τὶς τσέπες μου ἄδειες, ὅταν γυρίσω. Δὲ θέλω πιὸ νὰ μὲ λένε κουτό... Δός μου, σὲ παρακαλῶ, πατέρα, ἕνα καράβι κι' ἂς εἶναι μικρό...

— Δός του ἕνα καράβι, εἶπε ἡ μητέρα Στὸ κάτω-κάτω μπορεῖ νὰ μὴν εἶναι κουτός.

— Πολὺ καλά, ἀποκρίθηκε ὁ πατέρας ἂς γίνη τὸ θέλημά σας... Σοῦ δίνω ἕνα καράβι νὰ δοκιμάσης. Μὰ δὲν ἔχω σκοπό, βέβαια, νὰ σοῦ ἐμπιστευτῶ ἐμπορεύματα μὲ ἀξία... Πάρε ὅ,τι παλιὸ βρίσκεται στὸ σπίτι...

Καὶ τοῦ φόρτωσε ἕνα μικρὸ καὶ παμπάλαιο καρυδότσουφλο μὲ κουρέλια κι' ἀσήμαντα παλιοπράματα ποὺ δὲν εἶχαν ἀξία καὶ ποὺ κέρδος θὰ τὄχε ν' ἀδειάση τὸ σπίτι ἀπ' αὐτά. Κι' ἀρμάτωσε τὸ πλεούμενο μὲ γέρους ναῦτες ποὺ δὲν κρατοῦσαν πιὰ τὰ κότσια τους γιὰ τὰ ταξίδια.

Σήκωσε τὴν ἄγκυρα ὁ Μανωλάκης καί, κουτὸς καθὼς ἦταν, σάλπαρε ἕνα σούρωπο. Κι' οἱ γέροι ναῦτες ἅπλωσαν τὰ κουρελιασμένα καὶ βρώμικα πανιὰ καὶ ξεκίνησαν σκίζοντας τὴ θάλασσα γιὰ νὰ μάθουν κι' αὐτοὶ σὰν ποιὰ τύχη νὰ περίμενε τάχα ἐκεῖ στὴν ξενητειά, ἕνα τσοῦρμο γερο-ναῦτες κι' ἕναν κουτὸ καπετάνιο.

Τὴν τέταρτη μέρα ἕνας ἄγριος σίφουνας ξέσπασε στὴ θάλασσα. Οἱ καϋμένοι οἱ γερο-ναῦτες ἔκαναν ὅ,τι μποροῦσαν, μὰ τὰ παλιά, χιλιοτρύπατα πανιὰ γίνηκαν κομμάτια καὶ ξέφυγαν ἀπ' τὰ ξάρτια. Ἔτσι ὁ ἄνεμος πῆρε στὴν ἐξουσία του τὸ μικρὸ καραβάκι καὶ τὄφερε σ' ἕνα νησάκι στὴ μέση τῆς θάλασσας. Ἐκεῖ λούφαξε ὁ σίφουνας, ἀφήνοντας στὸ λιμάνι τὸ πλοῖο, ἐνῷ ὁ Μανωλάκης μὲ τὸ τσοῦρμο του, δόξαζαν, σὰν καλοὶ Χριστιανοί, τὸ Θεὸ γιὰ τὴ σωτηρία τους.

— Κουράγιο, παιδιά, εἶπε ὁ νέος στοὺς ναῦτες, γιατὶ ὅσο κι' ἂν ἦταν κουτός, ἤξερε πῶς νὰ μεταχειρίζεται ἕνα πλήρωμα καραβιοῦ. Μείνετε ἐσεῖς ἐδῶ καὶ κοιτάξετε νὰ κάνετε ἀπὸ τὰ παλιοκούρελα ποὔχομε στὸ πλοῖο, καινούργια πανιά. Ὡστόσο ἐγὼ θὰ προχωρήσω βαθύτερα στὸ νησὶ νὰ δῶ μήπως βρῶ τίποτα.

Κι' οἱ γέροι ναυτικοὶ κάθησαν στὸ κατάστρωμα σταυροπόδι κι' ἔκαναν πανιὰ ἀπ' τὰ παλιοκούρελα... Ποτὲ δὲν ξανάγιναν τέτοια πανιά. Ἔβλεπες σ' αὐτὰ ματισμένα, τραπεζομάντηλα ξέθωρα, σάλια παλιὰ κεντημένα, πολύχρωμες φορεσιὲς ποὺ κανεὶς δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ τὶς χρησιμοποιήση... Κι' ἀφοῦ τ' ἀποτελείωσαν, τ' ἅπλωσαν στὰ ξάρτια, σήκωσαν τὴν ἄγκυρα κι' ἔκαναν βόλτες στὸ λιμανάκι, καμαρώνοντας μέσα στ' ὁλόχρυσο βραδυνὸ φῶς τὸ μικρὸ παρδαλό τους καράβι καὶ κουβεντιάζοντας γιὰ τὰ χρόνια τῆς νιότης τους.

Τὸν ἴδιο καιρὸ ὁ Μανωλάκης ὁ κουτὸς περπατοῦσε στὸ νησὶ καὶ καθὼς προχώρησε λίγο εἶδε ἕνα κάτασπρο καὶ ψηλὸ βουνὸ μέσ' στὴ μέση μιᾶς πεδιάδας. Ἦταν κάτασπρο, ποὺ θυμήθηκε, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, κι' ἂς ἦταν κι' ἡ μέρα καλοκαιριάτικη, ἄσπρες γοῦνες καὶ πανωφόρια ἀπὸ μαλλιὰ προβατίσια. Ὁλόγυρα φύτρωναν δέντρα στὸν κάμπο, μὰ οὔτε ἕνα βλαστάρι δὲν φύτρωνε στ' ἄσπρο βουνό. Ὁ Μανωλάκης ἀνηφόρησε λίγο στὶς ἄσπρες πλαγιὲς κι' ἐκεῖ, καθὼς δίψασε, εἶπε νὰ λυώση στὰ χέρια του λίγο χιόνι — γιατὶ χιόνι νόμιζε πὼς ἦταν τὸ ἄσπρο πρᾶμα ποὺ ἔβλεπε — καὶ νὰ τὸ φέρη στὰ χείλη του. Πῆρε ἕνα σβῶλο στὰ δάχτυλά του μὰ ἐκεῖνος τρίφτηκε δίχως νὰ λυώση καὶ τὸν πασπάλισε μ' ἄσπρη σκόνη... Ἔβγαλε τότε ἀπὸ τὸ στῆθος του ἕνα κομματάκι ψωμὶ κι' ἄρχισε νὰ τρώη.

— Τί νόστιμο ποὖναι σήμερα τὸ ψωμί μου, σκέφτηκε. Γιατὶ καθὼς ἔκοβε μὲ τὰ χέρια του τὸ ψωμί, εἶχε πασπαλιστῆ μὲ τὴν ἄσπρη σκόνη ποὖταν ἁλάτι...

Καὶ τότε ὁ Μανωλάκης ὁ κουτὸς πῆρε μιὰ ντομάτα κι' ἕνα κομμάτι βρασμένο ψάρι ποὺ εἶχε γιὰ προσφάγι καὶ τὰ πασπάλισε κι' αὐτὰ λίγο μὲ τὴν ἄσπρη σκόνη...

— Ὤ! μὰ αὐτὸ εἶναι πρᾶμα σπουδαῖο συλλογίστηκε ὁ Μανωλάκης. Ὅλα τὰ φαγιὰ νοστιμίζουν μ' αὐτὴ τὴ σκόνη... Ἀξίζει, λοιπόν, πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς ποὺ φορτώνουν τ' ἀδέρφια μου στὰ καράβια τους.

Κοίταξε τὸ βουνό: Ἦταν τόσο λαμπερὸ κι' ἄσπρο κάτω ἀπὸ τὸ φῶς... Γύρισε λοιπὸν στὸ λιμάνι κι' εἶπε στοὺς ναῦτες του:

— Ν' ἀδειάσετε ἀμέσως ἀπ' τ' ἄχρηστα πράματα τὸ καράβι καὶ μ' ὅλα τὰ παλιοκούρελα ποὔχομε νὰ φτιάξετε ὅσο περισσότερα τσουβάλια μπορεῖτε. Βρῆκα φορτίο πολύτιμο στὸ νησί.

Μονομιᾶς πετάχτηκαν ὅλα. Ἄδειασαν τ' ἀμπάρια ἀπ' τὶς παλιάτσες... Καὶ κάθε πανὶ ράφτηκε γερὰ κι' ἔγινε σακκί. Τ' ἄλλο πρωῒ ξεθεώθηκαν οἱ καϋμένοι οἱ γεροναῦτες νὰ κουβαλοῦνε σακκιὰ μὲ τὴν ἄσπρη σκόνη καὶ νὰ φορτώνουν τ' ἀμπάρι. Θὰ κάνανε πάνω ἀπὸ εἴκοσι δρόμους καθένας ἀπ' τὸ λιμάνι στὸ ἄσπρο βουνὸ κι' ἀπὸ τ' ἄσπρο βουνὸ στὸ λιμάνι. Ὁ Μανωλάκης ὁ κουτὸς θἄθελε νὰ πάρη ὁλόκληρο τὸ βουνό, μὰ τὸ πλοῖο δὲν εἶχε θέση κι' οἱ γεροναῦτες εὐχαριστοῦσαν γι' αὐτὸ τὸ Θεὸ γιατὶ οἱ πλάτες τους εἶχαν μουδιάσει καὶ τ' ἀδύνατα πόδια τους δὲ βαστοῦσαν πιά.

Τότε ἅπλωσαν τὰ καινούργια πανιὰ ποὖχαν φτιάξει ὅλοι μαζὶ ἀπ' τὰ παρδαλὰ παλιοκούρελα καὶ ξεκίνησαν στὸ γαλάζιο πέλαγος. Τ' ἀγέρι φυσοῦσε ἁπαλὸ καὶ τὸ πλοῖο ταξίδευε σκίζοντας τὸ κῦμα. Οἱ ναῦτες ξαπλώσανε τότε ἐπάνω στὸ κατάστρωμα γιὰ νὰ ξεκουράσουν τὶς πλάτες τους καὶ νὰ ποῦν παλιὲς ἱστορίες κι' ὁ Μανωλάκης τοὺς ἑτοίμασε μιὰ ἐξαίσια σούπα ποὺ φρόντισε νὰ τὴν κάνη πιὸ νόστιμη μὲ τὴν ἄσπρη του μαγικὴ σκόνη. Ὅταν σὲ λίγο γεύτηκαν κι' ἔμαθαν πῶς εἶχε μαγειρευτῆ, σκέφτηκαν γιὰ πρώτη φορὰ πὼς μπορεῖ νὰ μὴν ἦταν στὸ βάθος καὶ τόσο κουτὸς ὁ καλόκαρδος καπετάνιος τους.

Ὕστερα ἀπὸ μέρες πολλὲς τὸ καράβι τους ἄραξε σὲ μιὰ πολιτεία μὲ πύργους καὶ μ' ἐκκλησίες καὶ μὲ στέγες πολύχρωμες καὶ ζωγραφισμένες. Οἱ ναῦτες ἔρριξαν ἄγκυρα στὸ λιμάνι τῆς ὄμορφης πολιτείας κι' ὁ Μανωλάκης, παίρνοντας μαζί του ἕνα σακκούλι ἀπὸ ἁλάτι, πῆγε στὸ βασιλιὰ νὰ τοῦ δείξη τὴν πραμάτεια του καὶ νὰ τοῦ ζητήση τὴν ἄδεια νὰ ἐμπορευτῆ μὲ τοὺς ὑπηκόους του.

Μπῆκε στὸ παλάτι κι' ἔκανε μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση στὸ βασιλιά.

— Ποιὸς εἶσαι ; τὸν ρώτησε ἐκεῖνος.

— Ἀφέντη μου, εἶπε ὁ νέος, εἶμαι ἕνας

ἔμπορος ἀπὸ χώρα πολὺ μακρυνή. Ἔχω ἐδῶ ἕνα δεῖγμα ἀπ' τὸ ἐμπόρευμα ποὺ γυρεύω τὴν ἄδεια νὰ πουλήσω στὸν τόπο σου.

— Δεῖξε μού το, εἶπε ὁ βασιλιάς.

Ὁ Μανωλάκης ἄνοιξε τότε τὸ σακκουλάκι του καὶ γεμίζοντας ἀπ' τὴν ἄσπρη σκόνη τὴ φούχτα του, ἔδειξε τὸ ἁλάτι στὸ βασιλιά.

— Τί 'ναι αὐτό;

— Ὅ,τι βλέπεις, Μεγαλειότατε. Ἄσπρη σκόνη... Τὴ βάζεις στὸ φαγητό σου καὶ γίνεται δέκα φορὲς νοστιμώτερο.

Ὁ βασιλιὰς κοίταξε τὸν ἔμπορο κι' ἔσκασε στὰ γέλια:

— Ἢ εἶσαι κουτός, ἄνθρωπέ μου, ἢ παίρνεις ἐμᾶς γιὰ κουτούς, τοῦ εἶπε. Φύγε ἀπὸ δῶ... Ὁ λαός μου δὲν ἔχει λεφτὰ γιὰ χάσιμο... Πάρε τὴν ἄσπρη σου σκόνη καὶ πήγαινε νὰβρῃς κουτοὺς νὰ γελάσῃς...

Ὁ Μανώλης κοκκίνησε ἀπὸ ντροπή, γιατὶ σκέφτηκε τὸν πατέρα του ποὺ τὸν ἔλεγε πάντα κι' ἐκεῖνος κουτό.

Ἔκανε, λοιπόν, μιὰ ὑπόκλιση πάλι καὶ βγῆκε ἀπ' τὴν αἴθουσα. Περνώντας ἀπ' τὴν κουζίνα τοῦ παλατιοῦ, ζήτησε τὴν ἄδεια νὰ καθήσῃ λιγάκι νὰ ξαποστάσῃ καὶ παρακάλεσε νὰ τοῦ δώσουν ἕνα ποτήρι νερό.

— Ἔμπα μέσα, τοῦ εἶπε ἕνας μάγερας, μὰ νὰ κάτσῃς φρόνιμα, μὴν ἀγγίξῃς τίποτα στὴν κουζίνα. Ἔχουμε ἀπόψε πολλὴ δουλειά, γιατὶ ὁ πολυχρονεμένος μας βασιλιὰς ἔχει τραπέζι στοὺς αὐλικούς του....

Ὁ Μανωλάκης ὁ κουτὸς εἶχε τὰ πόδια του μαζεμένα νὰ μὴν ἐνοχλῇ. Τὸ σακκούλι βρισκόταν στὰ γόνατά του... Κοίταζε νὰ δῇ ἂν θὰ ρίχναν ἁλάτι στὶς κατσαρόλες καὶ στὰ τηγάνια. Μὰ τίποτα τέτοιο δὲν εἶδε.

— Ἐγὼ θὰ σᾶς μάθω νὰ τρῶτε, εἶπε ὁ Μανωλάκης ἀπὸ μέσα του καί, περνώντας μὲ τρόπο ἀπ' ὅλες τὶς κατσαρόλες καὶ τὰ ταψιά, ἔρριξε λιγάκι ἀπὸ τὴν σκόνη ποὔχε κρυμμένη στὴ χούφτα του....

★

Ὁ βασιλιὰς καθόταν στὴ μέση τοῦ τραπεζιοῦ κι' ἔφερνε στὰ χείλη του τὴν πρώτη κουταλιά, τὴ σούπα.

— Ἡ σούπα εἶναι πολὺ νόστιμη ἀπόψε, εἶπε κι' ἄδειασε μονορρούφι τὸ πιάτο.

— Ποτέ μου δὲν ἔφαγα τόσο νόστιμη σούπα, εἶπε κι' ἡ βασίλισσα, καθὼς τέλειωνε τὴ δική της.

— Εἶναι θαῦμα, εἶπε κι' ἡ πριγκίπισσα, γυρεύοντας νὰ τῆς βάλουν κι' ἄλλη.

— Θαῦμα, θαῦμα, εἶπαν κι' οἱ αὐλικοί, ποὺ πλατάγιζαν κάθε τόσο τὴ γλῶσσα τους λαίμαργα. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ μὲ τὸ ψητὸ καὶ μὲ τὰ γλυκὰ καὶ μὲ κάθε φαΐ ποὺ τοὺς σέρβιραν ἐκεῖνο τὸ βράδυ.

— Φωνάξτε τὸν πρῶτο μάγερα, εἶπε ὁ βασιλιάς.

Κι' ἦρθε ὁ πρωτομάγερας καὶ ξωπίσω οἱ ἕξη ἄλλοι.

— Τί βάλατε ἀπόψε στὸ φαΐ ποὺ δὲν τὄχατε βάλει ἄλλη φορά; ρώτησε.

— Τίποτα, Μεγαλειότατε, μαγερέψαμε ὅπως κάθε μέρα;

— Μὰ τότε, γιατὶ εἶναι ἀπόψε ὅλα πιὸ νόστιμα;

— Δὲν ξέρουμε, ἀφέντη.

— Φωνάξτε τοὺς παραμάγερους, τοὺς λαντζέρηδες καὶ τὸ ἄλλο προσωπικὸ τῆς κουζίνας.

Κι' ἦρθαν οἱ παραμάγεροι κι' οἱ λαντζέρηδες, κι' οἱ παραδουλεύτρες, κι' οἱ ὑπηρέτες.

— Τί ἔγινε ἀπόψε στὴν κουζίνα ποὺ ἄλλη μέρα δὲν εἶχε γίνει; ρώτησε ὁ βασιλιάς.

— Τίποτε, Μεγαλειότητες, εἶπαν ὅλοι, ἐκτὸς ἀπὸ ἕναν.

Αὐτὸς κοντοστάθηκε λίγο κι' ὕστερα εἶπε:

— Ἀφέντη, δὲν ἔγινε τίποτα, μόνο ποὺ ἕνας ξένος ἔμπορος μπῆκε κι' ἤπιε νερὸ καὶ κάθησε λίγο σὲ μιὰ καρέκλα.

— Φωνάξτε τὸν ἔμπορο, εἶπε ὁ βασιλιάς.

Ἔτσι ἔφεραν τὸν Μανωλάκη κι' αὐτὸς ἔκανε πάλι μιὰ βαθειὰ ὑπόκλιση καὶ περίμενε λίγο τρομαγμένος.

— Μήπως ἔβαλες τίποτα στὸ φαΐ μου; τὸν ρώτησε ὁ βασιλιάς.

— Ἔβαλα κάτι, Μεγαλειότατε, εἶπε δειλά.

— Τί;

— Λιγάκι ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἄσπρη σκόνη.

— Δὲν ἔβαλες τίποτα ἄλλο;

— Τίποτα, βασιλιά μου, μονάχα αὐτή.

— Ἔχεις κι' ἄλλη;

— Ἕνα καράβι γεμάτο...

— Νὰ μοῦ τὴ φέρῃς ἐδῶ τὴ θαυματουργὴ αὐτὴ ἄσπρη σκόνη. Ἀγοράζω ὁλόκληρο τὸ φορτίο σου. Καὶ νὰ πᾷς νὰ μοῦ φέρῃς κι' ἄλλο... Ἀπὸ σήμερα τὰ λιμάνια τοῦ τόπου μου εἶναι ἀνοιχτὰ γιὰ τὸ μαγικό σου καράβι... Πόσο ζητᾶς;

Ὁ Μανωλάκης ἔξυσε τὸ κεφάλι του κι' ἄρχισε νὰ σκέπτεται. Καὶ τότε ἀπόδειξε πὼς δὲν ἦταν διόλου κουτός...

— Τὸ κάθε σακκὶ ποὺ θ' ἀδειάζῃ, εἶπε, θὰ τὸ γεμίζετε μὲ χρυσάφι... Ἀλλοιῶς δὲν πουλῶ.

— Σύμφωνοι, εἶπε ὁ βασιλιάς. Γιὰ μιὰ τέτοια μαγικὴ σκόνη, φτηνὴ βρίσκω τὴν τιμή σου...

Ἔτσι, ὅλη τὴν ἄλλη μέρα, κι' ὅλη τὴ νύχτα, τὸ γέρικο τσοῦρμο τοῦ καραβιοῦ, φόρτωνε καὶ ξεφόρτωνε σακκιὰ μὲ χρυσάφι κι' ἁλάτι, κι' ὅταν πουλήθηκε ὅλο τὸ ἐμπόρευμα καὶ φορτώθηκε μὲ τ' ἀντίτιμο τὸ καράβι, οἱ γέροι θαλασσινοὶ ξάπλωσαν ἀνάμεσα στοὺς θησαυροὺς γιὰ νὰ ξεκουράσουν τὶς πλάτες τους καὶ νὰ κάνουν χαρούμενα ὄνειρα.

Τ' ἄλλο πρωΐ, καθὼς ἑτοιμάζονταν νὰ σαλπάρουν, εἶδαν στ' ἀκρογιάλι τὴ βασιλοπούλα μὲ τὶς κοπέλλες της. Θαμπώθηκε ἀπὸ τὴν ὀμορφιά της ὁ Μανωλάκης, γιατὶ στ' ἀλήθεια πιὸ ὄμορφη πριγκίπισσα δὲ ζοῦσε στὸν κόσμο...

— Θέλω νὰ δῶ τὸ καράβι σας, εἶπε ἡ κόρη. Κι' ὁ Μανωλάκης ἔστειλε μιὰ βάρκα καὶ τὴν ἀνέβασε στὸ καράβι...

— Μπορῶ νὰ δῶ τὰ πανιὰ ἁπλωμένα; ρώτησε ἡ βασιλοπούλα.

Κι' οἱ γέροι θαλασσινοὶ σκαρφάλωσαν στὰ κατάρτια κι' ἅπλωσαν τὰ πανιά... Τὸ πρωϊνὸ ἀγεράκι τὰ φούσκωσε ἀμέσως, μὰ τὸ καράβι ἔμενε ἀκίνητο.

— Μὰ γιατὶ δὲν τρέχει, ἀφοῦ τὰ πανιὰ εἶναι φουσκωμένα; εἶπε ἡ πριγκίπισσα.

— Γιατὶ τὸ κρατεῖ καρφωμένο στὸ λιμάνι ἡ ἄγκυρα, ἀποκρίθηκε ὁ Μανωλάκης.

— Παρακαλῶ, δεῖξτε μου καὶ τὴν ἄγκυρα, εἶπε ἡ ὄμορφη κόρη.

— Σηκῶστε τὴν ἄγκυρα, πρόσταξε τοὺς ναῦτες ὁ καπετάνιος.

Κι' οἱ γέρο—ναῦτες σήκωσαν τὴν ἄγκυρα καὶ τὴν ἔδειξαν στὴν πριγκίπισσα, ποὺ χτυποῦσε τὰ χέρια της ἐνθουσιασμένη. Μὰ φυσικὰ τὸ καράβι, μόλις σηκώθηκε ἡ ἄγκυρα, ἄρχισε νὰ φεύγῃ καὶ καθὼς ἦταν πρίμο τ' ἀγέρι, γλυστροῦσε γοργὰ στὸ γαλάζιο του δρόμο καὶ μάκρυνε τόσο ποὺ μόλις ξεχώριζε ἡ πολιτεία στὸ ρόδινο φῶς τῆς αὐγῆς μὲ τοὺς χρυσοὺς πύργους καὶ τὶς πολύχρωμες στέγες της... Οἱ βάγιες ἄρχισαν τότε νὰ χτυποῦν τὰ χέρια τους μ' ἀπελπισία καὶ νὰ φωνάζουν, κι' ἡ βασιλοπούλα κάθησε πάνω σ' ἕνα σακκὶ χρυσάφι κι' ἔβγαλε ἕνα μαντηλάκι γιὰ νὰ σκουπίσῃ τὰ δάκρυα ποὺ, χωρὶς νὰ θέλῃ, ἔτρεχαν ἀπ' τὰ μάτια της...

Ὁ Μανωλάκης πῆρε τότε τὰ χέρια της καὶ τὴν παρηγόρησε καὶ τῆς εἶπε πώς, μόλις ξεφόρτωναν στὴν πατρίδα του τὸ χρυσάφι, θὰ ξαναγύριζε νὰ τὴ φέρῃ στὸν τόπο της... Καὶ γιὰ νὰ μὴ μείνῃ στὴν καρδιά της πιὰ καμμιὰ στενοχώρια, τῆς μίλησε γιὰ τὶς ὀμορφιὲς ποὺ θ' ἀντίκρυζε στὸ ταξίδι, γιὰ τὰ μάγια τῆς θάλασσας καὶ τὰ θαύματα τῆς στεριάς..

Γύρισε καὶ τὸν κοίταξε καθὼς τῆς μιλοῦσε κι' εἶδε στὰ μάτια του τόση καλωσύνη κι' αὐτὸς εἶδε στὰ δικά της τόση ἀγνότητα καὶ στοργή, ποὺ στὸ τέλος κι' οἱ δυὸ χαμογέλασαν εὐχαριστημένοι κι' εἶπαν πὼς ὅταν ἔφταναν στὴν πατρίδα τοῦ Μανωλάκη, θὰ γινόταν ἕνας ὡραῖος γάμος, ποὺ ὅμοιος του δὲ θἄχε ξαναγίνει στὸν κόσμο. Κι' ὕστερα, νύφη καὶ γαμπρός, θὰ γύριζαν στὸ παλάτι τοῦ βασιλιᾶ μ' ἕνα νέο φορτίο ἀπὸ τὴν κάτασπρη σκόνη, ποὺ γίνηκε ἡ ἀφορμὴ γιὰ νὰ γνωριστοῦν...

Χαρούμενο ποὺ ἦταν, ἀλήθεια, αὐτὸ τὸ ταξίδι. Ὅλη τὴ μέρα ὁ Μανωλάκης κι' ἡ πριγκίπισσα κάθονταν ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλο κι' ἔκαναν ὄνειρα καὶ τὸ σούρουπο τραγουδοῦσαν κι' ἔπιναν τσάϊ κι' ἔλεγαν παραμύθια καλὴ ὥρα σὰν κι' ἐμᾶς... Κι' οἱ κοπέλλες κι' οἱ βάγιες χόρευαν καὶ γελοῦσαν μὲ τοὺς καλοὺς γέρο—ναῦτες.

Σὰν ἔφτασε τὸ καράβι κι' ὁ καπετάνιος κατέβηκε μὲ τὴν ὄμορφη κόρη τοῦ μακρυνοῦ βασιλιᾶ κι' οἱ ἀπόμαχοι ναυτικοὶ κουβάλησαν τὰ σακκιὰ μὲ τὸ χρυσάφι στὸ σπίτι τοῦ πλούσιου ἐμπόρου, τ' ἀδέρφια κι' ὁ γέρο—πατέρας τὰ ἔχασαν...

— Καλὰ τὄλεγα ἐγώ, πὼς ὁ γιός μου δὲν εἶναι κουτός, εἶπε ἡ μάνα χαρούμενη..

Ἔτσι ἔγιναν γάμοι καὶ χαρὲς κι' ἔζησαν αὐτοὶ καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα... Γιατὶ ἀπὸ τότε γνώρισε ὁ κόσμος τ' ἁλάτι καὶ τὰ καράβια τὸ φόρτωναν ἀπὸ τ' ἄσπρα βουνὰ ποὺ ἔστηνε ἡ θάλασσα στὰ νησάκια καὶ στ' ἀκρογιάλια ἢ ἔσκαβαν οἱ ἄνθρωποι καὶ τὸ ἔβγαζαν ἄφθονο ἀπ' τὰ σπλάχνα τῆς γῆς.

Ἔτσι τὸ πιὸ πολύτιμο ὑλικὸ μπῆκε σὲ καλύβες καὶ σὲ παλάτια καὶ τὄχει κι' ὁ πλούσιος κι' ὁ φτωχὸς γιὰ νὰ κάνῃ νόστιμο τὸ φαΐ του.

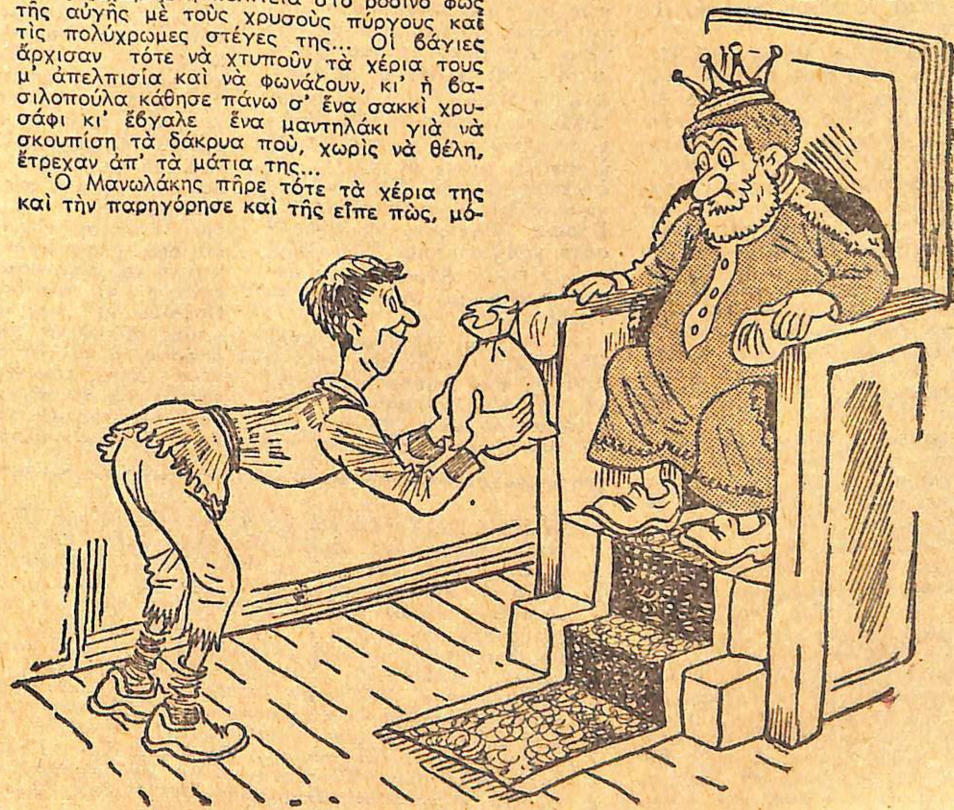
— Ναί, ξέρω ἕνα αἴνιγμα ποὺ τὸ λέει, φώναξε ἐνθουσιασμένος ὁ Πέτρος.

Σὲ κῆπο δὲ φυτεύεται
σὲ περιβόλι ὄχι.
Ὁ βασιλιὰς τὸ γεύεται
κι' ὅλος ὁ κόσμος τὄχει!

— Τί εἶναι;

— Τὰ κατάφερε πάλι νὰ μᾶς θαμπώσῃ ὁ Πέτρος, ὁ Ἔξυπνος, εἶπε ἡ Βάνα γελῶντας.

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

—Δεῖξε μου το, εἶπε ὁ βασιλιάς...

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει τὶ εἶναι Ἔθνος καὶ κράτος

— Θάνο, τί θὰ κάνης σήμερα τὸ πρωΐ; ρώτησε ὁ παπούς τὸν ἔγγονό του ὕστερ' ἀπὸ τὴν ἐκκλησία ὅπου, ὅπως κάθε Κυριακή, εἶχε πάει ὅλη ἡ οἰκογένεια μαζί....

— Λέω παπού νὰ ἔρθω μαζί σου.

— Δὲν θὰ πᾷς νὰ παίξης μὲ τοὺς φίλους σου;

— Ὄχι παπού, προτιμῶ νὰ ἔρθω μαζί σου....

— Ἐγὼ θὰ πάω περίπατο, ψηλά, στὸ λόγγο.

— Τόσο τὸ καλύτερο.·. Θὰ κουβεντιάζουμε στὸ δρόμο.

Παποὺς κι' ἔγγονος, πῆραν μαζί, σιγὰ-σιγὰ τὸν ἀνήφορο.

— Ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω, παπού, εἶπε ὁ Θάνος, ἐκεῖνο ποὺ σ' εἶχα ξαναρωτήσει καὶ προχθές. Τί εἶναι τὸ ἔθνος παπού, καὶ τὶ διαφορὰ ἔχει ἀπὸ τὸ κράτος; Γιατὶ ἐγὼ νόμιζα πὼς ὅταν λέμε τὸ «ἑλληνικὸ κράτος», εἶναι τὸ ἴδιο σὰ νὰ λέμε τὸ «ἑλληνικὸ ἔθνος».

— Ὄχι Θάνο μου, δὲν εἶναι τὸ ἴδιο. Τὸ κράτος, εἶναι μιὰ ὀργανωμένη πολιτεία, ποὺ ἔχει τοὺς νόμους της, τὰ δικαστήριά της, τὴν ἀστυνομία της, τὸ στρατό της, τὰ σχολεῖα της καὶ τὸν ἀρχηγό της. Εἶναι ἕνα κομμάτι γῆς, ὅπου οἱ κάτοικοι ποὺ κατοικοῦν ἐκεῖ, εἶναι ὑποχρεωμένοι νὰ ὑπακοῦνε στοὺς νόμους του. Σχεδὸν ὅλοι, εἶναι πολῖτες αὐτοῦ τοῦ κράτους, «ὑπήκοοι» ὅπως τοὺς λένε.

— Καὶ τὸ ἔθνος, παπού, τί εἶναι;

— Τὸ ἔθνος, παιδί μου, εἶναι κάτι πολὺ πλατύ, πολὺ πιὸ μεγάλο ἀπὸ τὸ κράτος. Τὸ ἔθνος εἶναι ἕνας λαὸς ποὺ τὸν δένει ἡ ἱστορία του, ἡ γλῶσσα του καὶ ἡ θρησκεία του. Οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀνήκουν στὸ ἴδιο ἔθνος, ἔχουν ὅλοι τὰ ἴδια πατριωτικὰ ἰδανικά, τὶς ἴδιες λαχτάρες καὶ τοὺς ἴδιους ἐθνικοὺς πόθους. Γι' αὐτό, ἂν ἕνα κράτος κάποτε μπορεῖ νὰ νικηθῆ καὶ νὰ σβύση ὁλότελα κιόλας ἀπὸ τὸν χάρτη, τὸ ἔθνος δὲν μπορεῖ νὰ χαθῆ, γιατὶ εἶναι ἀθάνατο. Κάποτε, ὅταν δοξασμένα καὶ παλληκαρήσια ἔπεσε τὸ μεγάλο Βυζαντινὸ κράτος κι' ὁ τελευταῖος πολεμιστὴς - αὐτοκράτορας σκοτώθηκε κι' αὐτὸς στὸν ἄνισο ἀγῶνα, μαζὶ μὲ τὸ ἄνθος τοῦ λαοῦ του, τὰ στίφη τῶν κατακτητῶν διέλυσαν τὸ Βυζαντινὸ κράτος. Δὲν μπόρεσαν ὅμως ποτὲ νὰ διαλύσουν καὶ τὸ Ἔθνος — τὸ Ἔθνος τὸ ἑλληνικό, τὸ χριστιανικό, τῶν ἀδούλωτων ἀνθρώπων, ποὺ δὲν ξέχασαν ποτὲ πὼς ἦσαν Ἕλληνες.... Γιατί, ἂν τὸ κράτος εἶναι ἕνα κομμάτι γῆς ὅπου κατοικοῦν ἄνθρωποι, μιὰ πολιτεία ὀργανωμένη μὲ τοὺς δικούς της νόμους, τὸ Ἔθνος, εἶναι ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τοῦ λαοῦ, ποὺ δὲν ξεχνάει ποτὲ τὴν ἱστορία του, οὔτε τὴν θρησκεία τῶν προγόνων του, οὔτε τὴν γλῶσσα τὴ δική του. Τὸ κράτος, μπορεῖς νὰ τὸ βρῆς στὸ χάρτη. τὸ Ἔθνος δὲν μπορεῖς νὰ τὸ δῆς, γιατὶ εἶναι ἄπιαστο κι' ἀπέραντο, σὰν τὴν ἴδια τὴ μεγάλη ψυχὴ τοῦ λαοῦ. Μὲ τοὺς τόπους ποὺ λευτερώσαμε μ' ἀγῶνες καὶ μὲ αἷμα, φτιάσαμε τὸ κράτος τὸ ἑλληνικό, γιὰ νἄχουμε τὸ δικαίωμα νὰ ζήσουμε ἐλεύθερα σ' αὐτό, μὲ τοὺς δικούς μας νόμους, μὲ τὰ δικά μας σχολεῖα καὶ τὶς δικές μας ἐκκλησίες. Τὸ Ἔθνος ὅμως τὸ ἑλληνικό, δὲν σταματάει μέσα στὸ κράτος. Ἁπλώνεται σ' ὅλες τὶς χῶρες τὶς ἑλληνικὲς ποὺ ζοῦν Ἕλληνες, ἔστω κι' ἂν αὐτὲς οἱ χῶρες ἀνήκουν σ' ἄλλα κράτη. Γιὰ χρόνια καὶ γιὰ χρόνια τὰ μαρτυρικὰ Δωδεκάνησα ἀνῆκαν σ' ἄλλο κράτος. Οἱ κάτοικοί τους — Ἕλληνες κι' ὀρθόδοξοι μέσα στὴν καρδιὰ καὶ τὴν ψυχή τους — δὲν ἔχασαν ὡστόσο ποτὲ τὸν ἐθνισμό τους. Τὸ κράτος μας, ὅταν σχηματίσθηκε, δὲ μπόρεσε νὰ κλείση μέσα στὴν ἀγκαλιά του ὅλους τοὺς τόπους ὅπου ζοῦσαν πληθυσμοὶ ἑλληνικοὶ — ὅλους τοὺς τόπους ὅπου ἁπλώνοταν τὸ ἑλληνικὸ Ἔθνος. Γιατὶ ἄλλοι λαοὶ τοὺς κατακρατοῦσαν καὶ δὲν ἤθελαν νὰ τοὺς δώσουν στὴν Ἑλλάδα. Κι' ἄλλους τόπους τοὺς λευτερώσαμε ὕστερ' ἀπὸ πόλεμο, ὅπως τὰ Δωδεκάνησα, κι' ἄλλους τόπους μᾶς τοὺς ἔδωσε πίσω, γιατὶ αὐτὸ ἦταν τὸ σωστὸ καὶ τὸ δίκαιο, τὸ ἴδιο τὸ κράτος ποὺ τοὺς κρατοῦσε, ὅπως τὰ Ἑπτάνησα, ποὺ μᾶς τὰ ἔδωσε μονάχη της ἡ Ἀγγλία. Κι' ἄλλοι τόποι ἐθνικὰ δικοί μας, γιατὶ σ' αὐτούς, ἀπὸ χιλιάδες χρόνια, ζοῦν Ἕλληνες, μένουν ἀκόμη ἄδικα χωρισμένοι ἀπὸ τὸ κράτος τὸ ἑλληνικό, γιατὶ δὲ βολεῖ νὰ ἑνωθοῦν μὲ τὴν Ἑλλάδα. Τέτοια εἶναι ἡ κατακαϋμένη ἡ Βόρεια Ἤπειρος, τὸ ἡρωϊκὸ αὐτὸ κομμάτι τῆς Ἑλλάδας.

— Πόσο ἄδικο εἶναι παπού!, εἶπε μὲ συγκίνηση τὸ παιδί....

— Ἄδικο, Θάνο μου, πολὺ ἄδικο. Ζῆς, παιδί μου, σ' ἕνα κράτος, ποὺ μπορεῖ περήφανα νὰ πῆ, πὼς δὲν ἀδίκησε ποτὲ κανένα λαὸ στὸν ἐθνισμό του. Τὸ ἴδιο ὅμως τὸ ἀδίκησαν πολύ. Τὸ ἀδίκησαν ὅπως ἀδικοῦν τὸν περήφανο ἀητὸ ἂν τοῦ πάρουν τὸ ἀητόπουλό του μέσ' ἀπὸ τὴ φωλιά, ὅπως ἀδικοῦν τὴ μάνα, ἂν τῆς πάρουν τὸ παιδί της.... Οἱ ἀλύτρωτες χῶρες τοῦ Ἑλληνισμοῦ, λαχταροῦν νὰ ξαναβροῦν τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας τους Ἑλλάδας, ὅπως λαχταράει τὸ κάθε παιδὶ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας του... Τὸ ἀητόπουλο, κι' ἂν τὸ κλείσης στὸ κοτέτσι, κι' ἂν τοῦ μαδήσης τὰ φτερά, κι' ἂν τοῦ ξεριζώσης ἕνα-ἕνα τὰ κοφτερά του νύχια, κλωσσοπούλι μιὰ φορὰ δὲν γίνεται! Ἀητόπουλο θὰ μείνη, ὅπως μένουν Ἕλληνες, οἱ Ἕλληνες οἱ ἀλύτρωτοι!

— Αὐτὸ εἶναι τόσο σωστό, παπού, καὶ τόσο δίκαιο!

— Ναί, εἶναι δίκαιο, παιδί μου, ὅπως ἦταν πάντα δίκαιο τὸ κάθε τι ποὺ ζητήσαμε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, τὸ κάθε τι ποὺ γι' αὐτὸ πολεμήσαμε, καὶ μαρτυρήσαμε καὶ χύσαμε τὸ αἷμα μας...

— Δηλαδή, παπού, καθὼς καταλαβαίνω, ἂν θέλη κανεὶς νὰ κρίνη μὲ τὸ δίκαιο καὶ τὸ σωστό, τὸ κράτος πρέπει νὰ φτάνη ὡς ἐκεῖ ποὺ ἁπλώνεται τὸ ἔθνος. Ὡς ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχουν πληθυσμοί ἑλληνικοί, ποὺ ποθοῦν νὰ λέγωνται Ἕλληνες πολῖτες, ὑπήκοοι τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους.

— Ναί, Θάνο μου, αὐτὸ εἶναι τὸ δίκαιο καὶ τὸ σωστό, καὶ γι' αὐτὸ ἔχουν γίνει πολλοὶ ἀγῶνες.... Πήγαμε ὅμως πολὺ μακρυά, κι' ἔχω κι' ἄλλα νὰ σοῦ πῶ γιὰ τὸ ἔθνος. Τὸ ἔθνος, ὅπως εἴπαμε, δὲν βρίσκεται χειροπιαστὸ μέσα στὸ χάρτη. Ὁ κάθε Ἕλληνας τὄχει κλεισμένο μέσα στὸ ἱερὸ τῆς καρδιᾶς του, καὶ τὸ φέρνει μαζί του ὅπου καὶ νὰ βρίσκεται. Ὁ ξενητεμένος Ἕλληνας, τὸ μεταφέρει μὲ λαχτάρα στὶς χῶρες τὶς μακρυνὲς ποὺ ταξιδεύει, καὶ ὁ ἀλύτρωτος Ἕλληνας τὄχει σὰν κρυφὸ φῶς μέσα στὴν ψυχή του γιὰ νὰ τοῦ δίνη παρηγοριὰ καὶ δύναμη κι' ἐλπίδα. Γιατὶ ἡ Πατρίδα, κι' ὅταν τὸ φέρνη τὸ μαῦρο ριζικὸ νὰ πληγωθῆ, νὰ μικρύνη, ἢ καὶ νὰ σβύση ὁλότελα ἀπὸ τὸν χάρτη, ὅπως συνέβη τὰ τετρακόσια χρόνια τῆς σκλαβιᾶς, ζῆ πάντα μεγάλη κι' ἀθάνατη μέσα στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων. Δὲν ὑπῆρχε κράτος ἑλληνικὸ ὅταν ἄρχισε ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία. Ὑπῆρχε ὅμως ἀδάμαστο καὶ παντοδύναμο τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος. Ὑπῆρχε παντοῦ ὅπου χτυποῦσαν ἑλληνικὲς καρδιές. Ὑπῆρχε παντοῦ, στὸ κάθε σπίτι ὅπου μιλοῦσαν ἑλληνικά, κι' ἦταν σὲ μιὰ γωνιὰ τὸ εἰκονοστάσι. Γιατὶ τὸ Ἔθνος εἶναι μιὰ πίστη, μιὰ θέληση, μιὰ Ἰδέα, καὶ ἡ Ἰδέα δὲ μπορεῖ νὰ νικηθῆ, οὔτε νὰ σβήση, οὔτε νὰ χαθῆ ποτέ. Μιὰ Ἰδέα πιὸ πολύτιμη κι' ἀπὸ τὴ ζωή, γι' αὐτὸ θυσιάζει κανεὶς τόσο πρόθυμα τὴ ζωή του γιὰ τὸ Ἔθνος. Πιὸ σημαντικὴ κι' ἀπὸ τὰ πλούτη, καὶ τὴν καλοπέραση καὶ τὴν εὔκολη κι' εὐτυχισμένη ζωή. Γι' αὐτὸ κι' ὅταν τὸ Ἔθνος χτυπάει συναγερμὸ καὶ καλεῖ στὸν ἀγῶνα τὰ παιδιά του, βλέπεις νἄρχονται γιὰ νὰ τὸ ὑπερασπιστοῦν, ἀπ' ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς ἕνα πλῆθος ξενητεμένοι Ἕλληνες, ποὺ κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ τοὺς ὑποχρεώση νἄρθουν. Σὲ κάτι τέτοιες ἰδέες κλείνεται Θάνο μου, τὸ μεγαλεῖο τῶν ἀνθρώπων. Κι' ἡ ἰδέα τοῦ Ἔθνους, εἶναι τόσο μεγάλη, καὶ τόσο ἱερή! Τί θὰ ἦταν οἱ ἄνθρωποι ἂν δὲν τὴν εἶχαν; Μερμήγκια μέσα στὴ μερμηγκοφωλιά, πρόβατα μέσα στὴ στάνη. Παίρνεις τὸ κοπάδι τὸ πᾶς ἐδῶ, τὸ πᾶς ἐκεῖ, σ' ἀκολουθάει. Τοῦ ἀλλάζεις τὸ βοσκό, διόλου δὲν γνοιάζεται. Νὰ βόσκη μόνο θέλει. Ἔχει βοσκή; Ὅλα πᾶνε καλά. Δὲν ἔχει; Βελάζει νὰ τοῦ πᾷς χορτάρι. Μὰ τὰ πρόβατα εἶναι κι' αὐτὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ, ποὺ φέρονται κατὰ τὸ φυσικό τους: Ὁ ἄνθρωπος ὅμως μὲ τὴν θεϊκὴ ἀναλαμπὴ μέσα στὴν ψυχή, δὲν εἶναι πρόβατο. Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν κρίση καὶ τὸ μνημονικὸ γιὰ νὰ τοῦ λέει καὶ νὰ τοῦ θυμίζη ἀδιάκοπα, πὼς αὐτὸς καὶ ἡ γενιά του, εἶναι ὁ τελευταῖος κρίκος τῆς μακραίωνης ἀλυσίδας ποὺ εἶναι ἡ ἱστορία του. Δὲ νοιώθη πὼς εἶναι δεμένος μόνο μὲ τοὺς γονιούς του. Ἡ χρυσὴ κλωστὴ τῆς παράδοσης, ἡ ζωντανὴ κλωστὴ ποὺ εἶναι ἡ ἱστορία, ἡ γλῶσσα, ἡ θρησκεία, τὸν δένει μὲ τοὺς πιὸ μακρινοὺς προγόνους του. Κι' ἔχει τὴν ὑπερηφάνεια τῆς καταγωγῆς του. Κι' ἔχει τὴν ὑπερήφανη ἀπόφαση, νὰ φανῆ ἄξιος τῶν ἄξιων προγόνων του. Νὰ μὴ φανῆ αὐτὸς ἀνάξιος τῆς βαριᾶς, ἱστορικῆς κληρονομιᾶς, ποὺ ἀδιάκοπα τοῦ ψιθυρίζει πὼς εἶναι Ἕλληνας. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἰδέα τοῦ Ἔθνους Θάνο μου, ποὺ ἔκανε τοὺς Ἕλληνες ν' ἀγωνιστοῦν σκληρά, γιὰ νὰ φτιάσουν τοῦτο τὸ πολιτισμένο, ἐλεύθερο κράτος ποὺ ἕνας μικρὸς πολίτης του εἶσαι καὶ σύ!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ γιὰ τὸν Α' διαγωνισμὸ τῆς «Παιδουπόλεως» ἔληξε χθές. Δὲν θὰ δεχτοῦμε ἄλλες ἐκθέσεις. Σήμερα σημειώνουμε ἐδῶ τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν ποὺ πήραμε τὶς ἐκθέσεις τους μέχρι τῆς 15 Ἰουλίου. Τὰ ὀνόματα τῶν ἄλλων ποὺ ἔστειλαν μέχρι χθές, θὰ τὰ δημοσιεύσουμε στὸ φύλλο τῆς 16 Αὐγούστου. Πολὺ γρήγορα θὰ ἀνακοινώσουμε καὶ τὰ ἀποτελέσματα: Ἠλίας Δημητρίου (Ἀμύνταιο), Σπυρίδων Ρίγγας (Σχολὴ Πύργου Βασιλίσσης), Ἑλενίτσα Δαμουλάκη (Ἀμύνταιο), Ἐριέττα Σίμου Διαννή (Θεσσαλονίκη), Ἀθανάσιος Λουκανίδης (Σχολὴ Πύργου Βασιλίσσης), Βασίλειος Ἰωάννου Γεωργόπουλος (Κηφισιά), Ἀχιλλέας Κων. Γεωργόπουλος (Καλλιθέα—Πιερίας), Κων. Παπαδόπουλος (Καστρί), Ἀλέξανδρος Βασιλείου Θεολογίδης, Ἀλέξανδρος Πασχάλη Χερχελιτζάκης (Σισμανόγλειο).

Η' ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Χαρὰ καί ἐμπιστοσύνη

Ἔχομε φθάσει στὸ δέκατο πέμπτο φύλλο τῆς «Παιδοπόλεως» καὶ τὰ περισσότερα σημειώματά μας ἀφιερώθηκαν στὸ θέμα τῆς χαρᾶς. Ἴσως, θὰ σκέπτωνται μερικοί: «Μὰ δὲ φτάνει πιὰ ἡ ἀπασχόλησή μας μ' αὐτὸ τὸ θέμα;»

Ἐὰν τὰ διεθνῆ γεγονότα, ποὺ συμβαίνουν στὶς ἡμέρες μας, δὲν ἦσαν αὐτὰ ποὺ εἶναι, τὸ σημερινό μας σημείωμα θὰ μποροῦσε νὰ εἶχε ἀσχοληθῆ μὲ ἄλλο θέμα.

Τώρα, ὅμως, ἔτσι ποὺ πᾶνε τὰ πράγματα καὶ ἕνας μεγάλος πόλεμος φαίνεται ὅτι ἔχει πλησιάσει πιὸ κοντά μας παρὰ πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, πρέπει νὰ μιλήσουμε καὶ πάλι γιὰ τὴ χαρά.

Χαρά! Μέσα σ' αὐτὴ τὴν παγκόσμια ἀναστάτωση; Εἶναι δυνατὸν νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ κρατήση τὴ χαρά του μέσα σ' αὐτὸ τὸ πανδαιμόνιο τοῦ φόβου καὶ τῆς ἀνησυχίας;

Καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν — καὶ δὲν εἶναι.

Εἶναι δυνατόν καὶ μέσα σ' αὐτὴν τὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ μικροὶ καὶ μεγάλοι ζοῦμε στὶς ἡμέρες αὐτές, νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὄχι μόνον ἤρεμος, ἀλλά καὶ χαρούμενος. Μόνο χρειάζεται νὰ ἔχη μέσα στὴν ψυχή του ἕναν ἄλλο θησαυρό. Ἐπάνω σ' αὐτὸν βασισμένος θὰ μπορέση καὶ τὴν ἠρεμία του νὰ διατηρήση καὶ τὴ χαρά του.

Ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ θησαυρός; Ὅλοι μας τὸν ἔχομε ἀκούσει πολλὲς φορές. Τὸν μάθαμε καὶ στὰ Θρησκευτικὰ στὸ Σχολεῖο, τὸν ἀκούσαμε καὶ στὸ Κατηχητικὸ καὶ σχεδὸν ὅλοι τὸν ἔχομε μέσα μας. Εἶναι ἕνα δῶρο τοῦ Θεοῦ: ἡ Πίστις μας στὴν ἀγάπη Του καὶ στὴν παντοδυναμία Του.

Θὰ ρωτήσετε, τότε: «Πῶς συμβαίνει, ἐνῶ σχεδὸν ὅλοι πιστεύομε στὸν Θεό, λίγοι εἶναι ἐκεῖνοι πού, μὲ τὴν κατάσταση αὐτή, μποροῦν καὶ κρατοῦν τὴν ἠρεμία τους καὶ ἀκόμη λιγώτεροι ἐκεῖνοι ποὺ διατηροῦν καὶ τὴ χαρά τους;»

Κάτι, λοιπόν, θὰ συμβαίνη. Πράγματι. Δὲν χρειάζεται νὰ πιστεύωμε ἁπλῶς ὅτι ὑπάρχει Θεός, ὅτι μᾶς ἀγαπᾶ καὶ ὅτι εἶναι σὲ θέση νὰ ἐκτελέση ὅ,τι εἶναι γιὰ τὸ καλό μας. Πρέπει νὰ ἔχωμε καὶ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεό. Καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεὸ εἶναι κάτι πολὺ περισσότερο ἀπ' τὴ ξερὴ πίστη. Ἡ ἐμπιστοσύνη στὸ Θεὸ εἶναι κάτι ποὺ τὸ νοιώθει κανεὶς πολ ζωντανὰ μέσα του. Μοιάζει μὲ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ ἔχομε πρὸς τὸν πατέρα μας, τὴ μητέρα μας καί, γενικά, τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ξέρομε πὼς μᾶς ἀγαποῦν. Εἴδατε, παιδιά, πῶς αἰσθανόμαστε ὅταν εἴμαστε κοντά τους; Ὅσο καὶ ἄσχημη νὰ εἶναι ἡ κατάσταση, δὲν ἀνησυχοῦμε, ἀλλὰ, ἤσυχα - ἤσυχα, περιμένομε νὰ ἰδοῦμε τὶ θὰ κάνουν. Ἔτσι πρέπει νὰ αἰσθανόμαστε καὶ κοντὰ στὸν Θεό, καὶ πολὺ περισσότερο. Γιατί, ἐπὶ τέλους, οἱ γονεῖς μας καὶ οἱ δικοί μας εἶναι καὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι μὲ περισσότερη δύναμη ἀπὸ σᾶς τὰ παιδιά, ἀλλὰ, πάντως, ἄνθρωποι. Ἐνῶ ὁ Θεὸς εἶναι παντοδύναμος καὶ μᾶς ἀγαπᾶ πιὸ πολὺ καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς δικούς μας.

Ὅταν κανεὶς ἔχη αὐτὴν τὴν ἐμπιστοσύνη στὸν Θεό, ἔστω καὶ ἂν ἡ κατάσταση εἶναι ὅπως εἶναι σήμερα, ἢ καὶ ἀκόμη χειρότερη, δὲν θὰ μπορέση νὰ κρατήση τὴν ψυχραιμία του;

Καλά, θὰ μοῦ πῆτε, γιὰ τὴν ψυχραιμία του, σύμφωνοι, ἀλλὰ γιὰ τὴν χαρά του; Γι' αὐτό, ὅπως καὶ γιὰ τὸ ποιὰ σχέση ἔχετε σεῖς τὰ παιδιὰ μὲ τέτοια μεγάλα ζητήματα, θὰ τὸ ποῦμε στὸ ἑπόμενο.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΣΗΜ. Ἂν κανένα παιδὶ θέλη νὰ ρωτήση κάτι σχετικὸ μὲ τὰ θέματα ποὺ θίγει ἡ στήλη αὐτή, ἤ, ὅ,τι δήποτε ἄλλο σχετικό, ἂς γράψη στὴν ἑξῆς διεύθυνση: Περιοδικὸν «Παιδόπολις», γιὰ τὴ «Θρησκευτικὴ στήλη», ὁδὸς Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ 9, Ἀθήνας (1).

ΤΟ ΤΖΙΤΖΗΚΙ ΚΑΙ ΤΟ ΜΥΡΜΗΓΚΙ

Ἕνα μεσημέρι τοῦ καλοκαιριοῦ, ποὺ ἔκανε μιὰ ζέστη σὰν τὴ σημερινή, ἴσως καὶ μεγαλύτερη — ἕνα μυρμήγκι ἀνέβαινε βιαστικὸ —βιαστικὸ τὸν κορμὸ ἑνὸς πεύκου. Ἤθελε νὰ κουβαλήση μερικὲς βελόνες κάτω στὴ φωλιά του ποὺ κάποιος ἄνθρωπος πέρασε καὶ τοῦ τὴ χάλασε. Στὴ βία του δὲν πρόσεξε τὸ τζιτζήκι ποὺ στεκόταν κι' αὐτὸ σκαλωμένο στὸ δένδρο, ἔπεσε μὲ τὰ μοῦτρα ἐπάνω του καὶ χτύπησε τὸ κεφάλι του.

—Ὤ! ἔκανε. Κόντεψα νὰ σπάσω τὸ κεφάλι μου, Ἄμ, κάνε καὶ σύ, καημένε, λιγάκι παραπέρα!

—Μπᾶ; ἀπόρησε τὸ τζιτζήκι. Καὶ τὶ σοῦ φταίω ἐγώ, σὰν δὲν μὲ εἶδες; Δὲν εἶμαι δὰ καὶ τόσο μικρουλάκι! Καὶ φωνάζω ποὺ μ' ἀκοῦνε μιὰ ὥρα μακριά.

Μὰ τὸ μυρμήγκι γύρευε καὶ ρέστα.

—Αὐτὲς οἱ φωνάρες σου, εἶπε, εἶναι ποὺ μὲ ζάλισαν καὶ μ' ἔκαναν νὰ τὰ σαστίσω. Τζὶ-τζὶ-τζὶ! ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ, μᾶς ξεκούφανες πιά. Ὅλη μέρα δὲν κάνεις τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ κάθεσαι ἐπάνω στὸ κλαρὶ καὶ νὰ τραγουδᾶς. Πιάσε καὶ σὺ νὰ κάνης καμμιὰ δουλειά. Θἄρθη χειμῶνας, δὲν θὰ βρίσκης τίποτε νὰ τρῶς καὶ θὰ πεθάνης ἀπὸ τὴν πεῖνα. Πρέπει νὰ τρέξης, νὰ κουβαλήσης, νὰ μαζέψης ἀπὸ τώρα τρόφιμα γιὰ νὰ σοῦ βρίσκουνται σὰν θὰ πιάση ἡ κακοκαιρία. Δὲν μὲ βλέπεις ἐμένα καὶ τ' ἀδέλφια μου πῶς παιδευόμαστε ὅλη μέρα;.

Τρέχουμε ἐδῶ, τρέχουμε ἐκεῖ νὰ βροῦμε κανένα σπόρο, καμμιὰ ριζούλα, κανένα ψιχουλάκι, θὰ τὰ κουβαλήσωμε στὴ φωλιὰ μας, θὰ τὰ σοδιάσουμε στὶς ἀποθῆκες μας καὶ θὰ ἔχουμε νὰ τρῶμε, ὅταν θὰ ἔρθη ἡ κακὴ ἐποχὴ καὶ ὅλα θἆναι ξερὰ καὶ δὲν θὰ βρίσκεται πιὰ οὔτε φροῦτο οὔτε λουλοῦδι γιὰ νὰ ρουφήξωμε τὸ μέλι του.

Τὸ τζιτζήκι ὅλη αὐτὴ τὴν ὥρα ἄκουγε τὴ φλυαρία τοῦ μυρμηγκιοῦ χωρὶς νὰ τοῦ δίνη καμμιὰ ἀπάντηση. Μὰ στὸ τέλος δὲν βάστηξε.

—Ὥστε ἔτσι; ἔκανε εἰρωνικὰ. Τώρα τὸ καλοκαῖρι ἡ ἀφεντιά σου μοῦ τρέφεσαι μονάχα μὲ φροῦτα καὶ μὲ τὸ μέλι ἀπ' τὰ λουλούδια.;

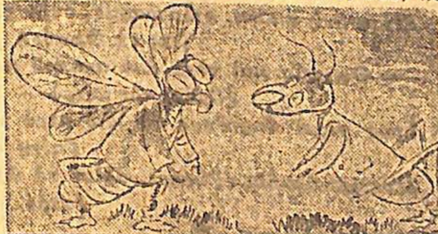
Τὸ μυρμήγκι ντροπιάστηκε.

—Ἔ, τρώω πότε-πότε καὶ λίγο κρεατάκι, εἶπε. Ἂν τύχη νὰ βρῶ κανένα ψόφιο, σκαθάρι, καμμιὰ κάμπια, κανένα γυμνοσάλιαγκα δὲν θὰ τ' ἀφήσω βέβαια νὰ πάη χαμένο. Τρέχω εὐθὺς καὶ φωνάζω τ' ἀδέρφια μου, ὁ ἕνας τὸ λέει στὸν ἄλλον καὶ μαζευόμαστε καὶ κάνουμε γλέντι σπουδαῖο. Σὲ μισὴ ὥρα, ὅ,τι καὶ νἆναι τὸ ἔχουμε ξεκοκκαλίσει, ἔτσι ποὺ δὲν μένει παρὰ μονάχα ἡ πέτσα του. Ἀλλὰ τὸ χειμῶνα, ποῦ τέτοια καλὰ! Ξεροφαγία, τζιτζήκι μου, κάθε μέρα. Ὄσπρια μεσημέρι — βράδυ καὶ γιὰ φροῦτο καμμιὰ σταφιδούλα, καὶ νὰ βρίσκεται! Ἀλλά καὶ πάλι εἴμαστε εὐχαριστημένα. Βρέχει χιονίζει, φυσάη τὸ ξεροβόρρι, κι' ἐμεῖς εἴμαστε κλεισμένα στὴ ζεστὴ φωλίτσα μας, συγυρίζουμε τὶς προμήθειές μας καὶ δὲν μᾶς μέλλει ἂν ἔξω χαλάει ὁ κόσμος. Ἐνῶ ἐσύ, κακόμοιρο τζιτζήκι οὔτε φωλιὰ ἔχτισες νὰ φυλαχτῆς τὸ χειμῶνα, οὔτε σπόρους μαζεύεις οὔτε ἄλλες προμήθειες κάνεις. Σὰν θὰ σὲ θερίση ὅμως ἡ πεῖνα θὰ ἔρθης νὰ χτυπήσης τὴν πόρτα μου νὰ μοῦ ζητήσης λίγο φαγάκι.

Τὸ τζιτζήκι τὸ ἔπνιξε ἡ ἀγανάκτηση.

—Ἐγώ; φώναξε, ἐγὼ θἄρθω νὰ χτυπήσω τὴν πόρτα σου;

—Μάλιστα, εἶπε τὸ μυρμήγκι. Μάλιστα ἐσύ, ὅπως ἔκανε κι' ὁ προπάπους σου, ποὺ

λέει ὁ μῦθος τοῦ Αἰσώπου. Μὰ ἐγὼ θὰ σοῦ πῶ: Τὶ ἔκανες τὸ καλοκαῖρι; Τραγουδοῦσες; Χοροπήδα λοιπὸν τώρα!

Τὸ τζιτζήκι ξέσπασε σὲ γέλια. Γελοῦσε τόσο πολὺ ποὺ κόντεψε νὰ πέση ἀπὸ τὸ δέντρο. Τὸ μυρμήγκι πειράχτηκε.

—Γιατὶ γελᾶς σὲ παρακαλῶ; ρώτησε.

—Ἄμ ἔνοια σου μυρμήγκι μου, ἀπάντησε τὸ τζιτζήκι, κι' ὅταν ἔρθη ὁ χειμῶνας οὔτε ἐγὼ θὰ σοῦ ζητήσω ἐλεημοσύνη, οὔτε ἐσὺ θὰ χρειαστῆ νὰ μοῦ δώσης μιὰ τόσο σκληρὴ ἀπάντηση. Ἐγώ, ἀγαπητό μου μυρμήγκι, δὲν ξέρω τὶ θὰ πῆ χειμῶνας. Τώρα τὸ καλοκαῖρι ἀνεβαίνω ἐπάνω στὰ δέντρα, ρουφάω τὸ χυμὸ τους, τραγουδάω καὶ χαίρομαι τὸν ἥλιο καὶ τὴν ὡραία ζέστη. Μὰ σὰν ἀρχίσουν τὰ πρωτοβρόχια, νοιώθω πὼς πέρασε ὁ καιρὸς μου. Κλείνω τὰ ματάκια μου, διπλώνω τὰ φτερὰ μου κι' ἀφήνω τὴν ἐλαφρὴ ψυχούλα μου νὰ τὴ συνεπάρη τὸ πρῶτο κρύο βορριαδάκι.

Τὸ μυρμήγκι ἀπόρησε μὲ τοῦτα ποὺ ἄκουγε.

—Δηλαδή, μ' ἄλλα λόγια πεθαίνεις; εἶπε.

—Ναί, πεθαίνω προτοῦ νὰ μπῆ ὁ χειμῶνας, συμφώνησε τὸ τζιτζήκι.

—Ἄμ γι' αὐτὸ λοιπὸν δὲν φοβᾶσαι τὸ κρύο καὶ τὰ χιόνια;

Τώρα κατάλαβα. Ἂς εἶχες ὅμως δοκιμάσει τὴ βαρυχειμωνιὰ, ἂς εἶχες παιδιὰ ν' ἀναστήσης, καὶ τότε θὰ σοὔλεγα γὼ ἂν δὲν δούλευες ἀντὶ νὰ τραγουδᾶς.

Τώρα ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ τζιτζηκιοῦ νὰ προσβληθῆ.

—Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε πὼς δὲν βγάζω κι' ἐγὼ παιδιὰ στὸν κόσμο; ἔκανε πειραγμένο. Μὰ τ' αὐγουλάκια μου γεννιοῦνται λίγες μέρες πρὶν πεθάνω ἐγώ, κι' ἔτσι δὲν μοῦ μένει καιρὸς νὰ τὰ φροντίσω. Τὰ βάζω μόνο μέσα σὲ μιὰ βαθειὰ σχισμάδα τοῦ δέντρου, κοιτάζω νὰ εἶναι προφυλαγμένα ἀπὸ τὰ νερὰ τῆς βροχῆς κι' ἀπὸ τὸ κρύο καὶ γιὰ τὰ παρακάτω ἄς τὰ φροντίση ὁ καλὸς Θεὸς. Καὶ νά, ποὺ δὲν πᾶνε χαμένα, γιατὶ κάθε καλοκαῖρι χιλιάδες τζιτζήκια γεμίζουνε τὰ δέντρα.

Στὸ μυρμήγκι ἔκαναν μεγάλη ἐντύπωση αὐτὰ τὰ λόγια.

—Ὥστε δηλαδή, εἶπε, οὔτε τοὺς γονεῖς σας γνωρίζετε, οὔτε τὰ παιδιὰ σας προφταίνετε νὰ χαρῆτε. Ἄ, αὐτὸ εἶναι μεγάλος καημὸς! Ἐγὼ δὲν θὰ μποροῦσα νὰ τὴν κάνω τέτοια ζωὴ σὰν τὴ δικὴ σου. Νὰ μὴν ἔχω σπίτι, νὰ μὴν ἔχω παιδιὰ ν' ἀναστήσω.

Μὰ τὸ τζιτζήκι δὲν τὰ ἔπαιρνε τόσο κατάκαρδα τὰ πράγματα.

—Δὲν βαρυέσαι, εἶπε. Ὁ καθένας μας ἐπλάστηκε γιὰ νὰ γίνη ἐκεῖνο ποὺ τοῦ ταιριάζει. Σὺ πλάστηκες γιὰ νὰ γίνης νοικοκύρης, κι' ἐγὼ γιὰ νὰ γίνω μουσικὸς. Γιὰ φαντάσου ἂν ἦσουν ἐσὺ ξένοιαστος καὶ χαροκόπος σὰν καὶ μένα; Τὰ παιδάκια σου θὰ ψοφοῦσαν μόλις θὰ ἔβγαιναν ἀπὸ τ' αὐγὸ, γιατὶ δὲν θὰ εἶχαν κανένα νὰ τὰ ταΐση καὶ νὰ τὰ φροντίση. Καὶ σὺ ὁ ἴδιος θὰ πέθαινες ἀπὸ τὴν πεῖνα.

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 378)

Τό ἄλογό μου

Τὄχανε φέρει νύχτα — νύχτα μὲ χίλιες προφυλάξεις ἀπ' τοῦ Γκοῦρα τὰ λιβάδια, Τὰ διπλὰ χαβιὰ ποὺ τοῦχαν περασμένα δέν θὰ τὸ συγκρατοῦσαν ἄν δὲν εἶχε συντροφιὰ του ἕνα ἀδέρφι του πιὸ ὀκνὸ καὶ πιὸ μεγάλο.

Φαίνεται πὼς τὸ κάθε τι θὰ τὸ λογάριαζε ἐχθρικό, ἀκόμα καὶ τὴν αὔρα τῆς νύχτας ποὺ τοῦ ἀνέμιζε τὴν χαίτη, καὶ γι' αὐτὸ σ' ὅλο τὸ δρόμο θὰ τοῦ τάραζαν τὸ μάτι καὶ τὰ νεύρα τρόμοι ἀόρατοι. Αὐτὸ ἔδειχνε ὁ πολὺς ἱδρὼς ποὺ στὰ χυτὰ καπούλια του ἀπογυάλιζε.

Στῆς μάντρας τὴ πόρτα τρόμαξαν οἱ βαλμάδες, ὅσο νὰ τὸ καταφέρουν νὰ μπῆ μέσα. Μιὰ ἀθώα κωλοφωτιὰ στάθηκε ἀφορμὴ νὰ σηκωθῆ στὰ πισινὰ πόδια.

Ὥρες χτυποῦσε μὲ μιὰ ἀγέρωχη εὐγένεια τὸ πόδι του στὴ γῆ κι' ὥρες ἀγρίευε καὶ φρούμαζε ἔτσι ποὺ σ' ἔκανε νὰ τρέμης. Εἶχε ὅμως τόσην ὀμορφιὰ μέσα στὸ πεῖσμα του ποὺ σοῦ γεννοῦσε τὴν παράτολμη διάθεση νὰ τὸ ἀγκαλιάσης καὶ νὰ τὸ φιλήσης.

Γιὰ πρώτη μου φορὰ ἔνοιωσα τὶ θὰ πῆ ὀμορφιὰ καὶ πλαστικότητα. Ἄ, ἐκείνη τοῦ σβέρκου του ἡ φιδίσια λιγεράδα.

Κι' ἦταν ἀκόμα πολὺ νέο. Σὰ χλιμιντροῦσε θάρρευες πὼς φώναζε τὴ μάνα του παραπονιάρικα, λὲς κι' ἤθελε τῆς μάνας του τὴ γνώση γιὰ νὰ τοῦ κυβερνάη τὴ δύναμή του τὴν ἀλόγιστη.

Ἡ ἄλλη μέρα τὸ βρῆκε δεμένο κοντὰ στὸ μαντρότοιχο ἀνήσυχο καὶ μελαγχολικό. Τίποτα δὲν τὸ εὐχαριστοῦσε. Χλιμίντραγε θλιβερὰ καὶ στύλωνε τ' αὐτιά του πρὸς τὰ πίσω.

Μὲ τ' ἀνοιχτὰ ρουθούνια του ρουφοῦσε τὸν ἀέρα ὑποψιασμένο κι' ἡ ἀνάσα του σὰ λυγμὸς τοῦ κόμπιαζε τὸ λαρύγγι.

Μὰ πρὸς τὸ μεσημέρι ἔσκυψε τὸ κεφάλι. Μιὰ θλίψη βάραινε τὰ ὡραῖα του μέλη, ἐνῶ τὸ ἡμερωμένο ἀδέρφι του, κεῖ πλάϊ, μασοῦσε τὴν ταγή του.

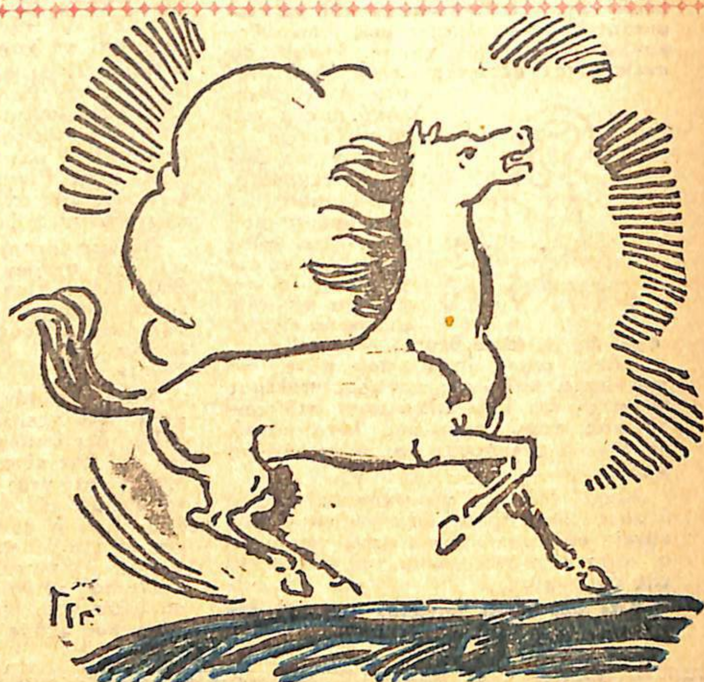
Κάποια στιγμὴ μιὰ παράτολμη ἰδέα μ' ἔκανε νὰ τὸ ζυγώσω καὶ νὰ τοῦ δώσω μιὰ χεριὰ ἀπὸ δροσερὲς κορφὲς σταριοῦ. Δὲν ταράχτηκε. Πῆρε δυὸ φύλλα σὰν ἀπὸ εὐγένεια, ἀλαφρὰ τινάζοντας ἀπάνω κάτω τὸ κεφάλι του — δυὸ φυλλαράκια μόνο. Ἔτσι πρωτογνωρίστηκα μὲ τὸ ἄλογό μου.

Σιγὰ—σιγὰ ἡμέρεψε, συνήθισε στὴ νέα του ζωὴ καὶ μάλιστα εἶχε τόσο μαλακώσει, ποὺ φοβηθήκαμε μὴν τὄχανε ματιάσει. Γιατὶ εἶχε πῆ μιὰ μέρα κάποιος γείτονας: «Αὐτὸ τὸ ἄλογο εἶναι ἀγγελοκάμωτο. Κι' εἶναι κρῖμας νὰ χαλάση στὴ δουλειά». Κι' ὁ πατέρας μου χολώθηκε πὼς τάχα αὐτὸς τὸ μάτιασε.

Μὰ τὴν ἡμέρα ποὺ τὸ πιάσαν νὰ τὸ πεταλώσουνε ἄλλαξαν ὅλοι τους γνώμη. Τοὔχανε σφίξει μιὰ σιδερένια μυταριὰ στὸ ἐπάνω χεῖλι καὶ τὄχαν δέσει μὲ χοντρὲς τριχιὲς ἀπὸ τὴ μέση κι' ἀπ' τὰ πόδια, ἀνάμεσα στὶς δυὸ ἀμυγδαλιές τοῦ κήπου μας. Ὢ, Θεέ μου, τὸ μαρτύριο τὸ δικό του ἦτανε καὶ δική μου φοβερὴ δοκιμασία.

Ἡ τέχνη τῶν ἀνθρώπων, τῶν βαλμάδων οἱ ἄγριες φωνὲς εἴχανε βάλει κάτω τὴν ἀτίθαση τὴ φύση, τὴν ἀνόθευτη ὀμορφιὰ καὶ τὴν γονάτιζαν. Ὅπως ὁ κτύπος τοῦ σφυριοῦ, μιὰ στὸ καρφὶ καὶ μιὰ στὸ πέταλο, τὸ ἐρέθιζε καὶ τὄκανε σωστὸ στοιχειό, εἶχα παγώσει ἀπ' τὴν τρομάρα μου, πὼς θὰ κομματιαζόταν ἀπ' τὴν ἴδια τὴν ὁρμή του μέσα στὰ φοβερὰ τινάγματά του.

Ὡστόσο, ὕστερα ἀπ' αὐτὸν τὸν παιδεμό, κροτάλιζε τὰ ὡπλισμένα πόδια του στὶς πέτρες μ' εὐχαρίστηση, καὶ χαίρονταν νὰ βόσκη, συνηθισμένο πιὰ μὲ τ' ἄλλα του τ' ἀδέρφια. Ἄ, νὰ τὸ βλέπατε μέσ' τὸ μαγιάτικο λιβάδι πῶς σκιρτοῦσε πὼς πηλαλοῦσε ἀνάλαφρο κι' ἀνέμιζε τὴ χαίτη του καὶ τὴν οὐρά του, λὲς κι' ἤθελε ν' ἀνοίξη τὰ φτερούγια του. Ἔτσι βλέποντάς το, μιὰ λαχτάρα μὲ κυρίευε νἄτανε μπορετὸ νὰ τὸ καβαλλικέψω. Τότες δὲ θἄγγιζα τὴ γῆ, μὰ θἄπαιρνα φτερὸ μαζί του νὰ πετάξω στὸν ἀέρα. «Ὅταν εἶμαι καβάλλα στὸ ἄλογό μου μονάχα ὁ Θεὸς εἶναι ἀπὸ μένα πιὸ ψηλά», λέει ὁ Τσερκέζος.

Μὰ ἡ κακὴ τύχη δὲ μ' ἀφῆκε νὰ τὸ χαρῶ τὸ καβαλλίκεμά του. Γιατὶ μιὰ μέρα, τὸ χειμῶνα, ἀναζητῶντας τὸν ἐλεύθερο ὁρίζοντα, πλανέθηκε στ' ἀντικρυνὸ βουνό. Ἐκεῖ θέλοντας, ὅπως φαίνεται, ν' ἀνέβη κάποιο βράχο, γλίστρησε σ' ἕναν ὄχτο ἀπὸ δυὸ ὀργυιὲς ψηλὰ κι' ἔπεσε κι' ἔσπασε τὰ σφόντυλά του.

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ὁ οὐρανὸς ἤτανε μπουκωμένος· ἀπὸ σύγνεφα σταχτιά· κι' ἀληθινά, ἀπὸ τὴν αὐγή, ἕνα κακὸ προαίσθημα μοῦ πλάκωνε τὸ στῆθος.

Τοῦ κάκου ἀναζητούσαμε ὥς τὸ δειλινὸ τὸ ἄλογό μας. Τὄβραμε τέλος ἐκεῖ πέρα νὰ παραδέρνη κατὰ γῆς, νὰ κατασκάφτη μὲ τὰ δυὸ μπροστινά του πόδια τὸ νοτισμένο χῶμα. Ἀπ' τὰ νεφρὰ καὶ πίσω ἦταν νεκρὸ κι' ἀκίνητο. Καὶ κεῖνο τὸ χλιμίντρισμά του τὸ κλαψάρικο σοῦ ράγιζε τὰ φυλλοκάρδια. Ἔτσι ὅπως τὄβλεπα, μιὰ πίκρα ἀνείπωτη μοῦ ξέραινε τὰ χείλη καὶ τὰ δάκρυα καναλίζανε ἀπ' τὰ μάτια μου.

Ὁ πατέρας μου ἀπ' τὴ λύπη του θέλησε νὰ τοῦ φυτέψη μιὰ σφαῖρα μέσ' στ' αὐτί, νὰ τὸ λυτρώση ἀπὸ τὰ βάσανα. Δὲν ἔπαιρνε ἄλλη γιατριά. Μὰ δὲν τὸν ἄφησα.

Τὴ νύχτα φυσομάνιζε βορηᾶς κρουσταλλιασμένος, ποὺ θρηνοῦσε κι' ἔσπαγε τὰ γυμνὰ κλαριὰ τῶν δέντρων. Ἔτσι ὁ βορηᾶς τὴ νύχτα ἐκείνη πῆρε τὴν ψυχή του.

Γ. ΓΡΗΓΟΡΗΣ

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ διηγημάτων μὲ τὸν τίτλο «Πορεία μέσ' στὴ νύχτα»)

ΜΙΚΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Μὲς στὸ γρασίδι τῆς πλαγιᾶς κυλοῦσε (τὸ κοπάδι
σκόρπαγε κουδουνίσματα χαρούμενα, (τρελλά,
καὶ τρέχαν γύρω του οἱ βοσκοί, πρὶν ἁ- (πλωθῆ σκοτάδι,
στοῦ ποταμοῦ νὰ φτάσουμε τὰ ὁλόδροσα (νερά.

★

Μέσα στὴ σκόνη, στὶς φωνές, στὴν τό- (ση τὴ βιασύνη
— Θαρρεῖς καὶ τὄχε ἀπὸ σκοποῦ καὶ (βρῆκε τὸν καιρὸ—
ἴσως γιατὶ βαρέθηκε τὸ ἴδιο νερὸ νὰ (πίνη
ὁλάσπρο ἀρνάκι ἐξέκοψε, ἀλλοῦ νὰ βρῆ (νερό.

★

Μακριὰ ἀπ' τὸ Μοῦργο, τὸν πιστό, (τὴν γκλίτσα τοῦ τσοπάνη,
ἐλεύθερο καὶ ξένοιαστο πηδοῦσε δῶ κι' (ἐκεῖ.
Μὰ τοῦ ἥλιου σὰν ξεπρόβαλε τ' ὁλό- (φωτο στεφάνι,
ἔνοιωσε πὼς βρισκότανε σὲ ξέρα ἐρη- (μική.

Τοῦ ποταμιοῦ θυμότανε τὸ λιόλουστο (καθρέφτη,
ἐνῶ τριγύρω πρόβαλαν χαμόκλαδα (ξερά...
Ὅταν μὲς στὸ ἡλιοπύρωμα γλιστρᾶ (καί, νάτο! πέφτει,
χτυπάει καὶ βελάσματα σκορπᾶ λυπη- (τερά.

★

Ποιὸς ξέρει μές στὴν ἐρημιὰ τὶ νἄλεγε (ἡ φωνούλα!
Ὁ ἀντίλαλος τὴν ἔφερε στὸν κάμπο (κάτω, ἐκεῖ,
καὶ νά! ὁ τσοπάνης στοργικά, σὲ λίγο, (σὰ μανούλα
τὸ χάϊδευε καὶ τοὔλεγε σὲ γλῶσσα μυ- (στική :

★

«Πίστευα πὼς θὰ γύριζες ξανὰ κοντὰ (στ' ἀρνάκια,
κι' ἂν χτύπησες θὰ γιατρευτῆς σὲ μιὰ (ἀγκαλιὰ ζεστή.
Μὰ κι' ἂν πεινᾶς, σοῦ φύλαξα καὶ (σένα χορταράκια.
Καὶ τὸ νερὸ δὲ στέρεψε! Τ' ἄλλα ἔ- (χουν ποτιστῆ...»

Γ. ΧΑΤΖΗΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

Πῶς θἄθελα, κοπέλλα μου, νἀρχόμουνα στὸ σπίτι σου καὶ νὰ τὰ λέγαμε οἱ δυό μας καὶ σὺ νὰ μὲ ρωτᾶς κι' ἐγὼ νὰ σ' ἀποκρίνωμαι! Εἴσαστε ὅμως πολλὰ τὰ κορίτσια ποὺ διαβάζετε τὴν «Παιδόπολη» μας· ποῦ νὰ προφτάσω νὰ ἔλθω σὲ ὅλες σας! Γι' αὐτὸ θὰ τὰ λέμε ἀπὸ τὸ περιοδικό. Θέλω, βλέπεις, νὰ σοῦ δώσω μερικὲς συβουλές, ποὺ εἶμαι βέβαιη πὼς εὐχαρίστως θὰ τὶς ἀκούσης. Γιατὶ θὰ μιλᾶμε σ' αὐτὴ τὴ σελίδα; Μὰ γιὰ χίλια μύρια πράγματα, ὅπως λέει κι' ὁ μπάρμπα Μῆτρος. Γιὰ ὅ,τι ἐνδιαφέρει μιὰ νοικοκυρούλα., Δὲν πειράζει πού εἶναι μικρή. Ἡ καλὴ μέρα ἀπὸ τὸ πρωῒ φαίνεται καὶ ἡ καλὴ νοικοκυρὰ δείχνεται ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ εἶναι κοριτσάκι...

Νἄξερες τὶ σπουδαία δουλειὰ ἔχεις νὰ κάνης ἐσύ, μικρή μου Ἑλληνοπούλα! Οὔτε λίγο, οὔτε πολύ: μπορεῖς νὰ κάνης τὸ σπίτι σου μιὰ χαρούμενη, παστρική, ὁλοφώτεινη φωλιά, ὅπου ὁ πατέρας σου καὶ τ' ἀδέρφια σου θὰ γυρίζουν ὕστερ' ἀπὸ τὸν κόπο τῆς ἡμέρας, μ' εὐχαρίστηση καὶ μὲ χαρὰ πολύ. Τὸ σπίτι σου, εἶναι τὸ μικρό σου Βασίλειο, Ἑλληνοπούλα μου... Δὲν πειράζει ποὺ εἶναι μικρό, δὲν πειράζει ποὺ εἶναι φτωχικό, ἀπὸ σένα ἐξαρτᾶται νὰ εἶναι παστρικὸ καὶ καλοσιγυρισμένο καὶ τέλειο, ἀληθινὸ ἑλληνικὸ νοικοκυρόσπιτο. Ἔχω πολλὰ νὰ σοῦ πῶ. Θὰ σοῦ δώσω συμβουλὲς πῶς νὰ ράβης καὶ πῶς νὰ πλέκης καὶ πῶς νὰ μαγειρεύης. Καὶ σ' ἄλλα πολλὰ θὰ σὲ δασκαλέψω μὲ τὸν καιρό. Σήμερα ὅμως ποὺ πιάνουμε γνωριμία ἐσὺ κι' ἐγὼ — θειὰ Μαριάννα μὲ λένε, γιὰ νὰ ξέρης! — θαρρῶ πὼς πρέπει νὰ σοῦ μιλήσω κυρίως γιὰ τὸ σπίτι σου... Δὲν εἶναι χάνι τὸ σπίτι, ὅπου ὁ ἄνθρωπος πάει καὶ τρώει καὶ κοιμᾶται κι' ὕστερα φεύγει. Μέσα στὸ σπίτι ὁ ἄνθρωπος ζῆ... Τὸ καταλαβαίνεις τὶ παναπῆ αὐτό; Ζῆ... Δηλαδὴ δὲν γυρεύει σ' αὐτὸ μονάχα φαῒ καὶ ὕπνο καὶ προφύλαξη ἀπὸ τὸ κρύο ἢ τή ζέστη. Γυρεύει καὶ κάτι ἄλλο: γυρεύει νὰ εἶναι παστρικὸ καὶ ταχτικὸ καὶ καλοβαλμένο. Ν' ἀνοίγη ὁ πατέρας τὴν πόρτα καὶ νὰ τοῦ φαίνεται πὼς τοῦ λέει τὸ σπίτι «καλῶς ὥρισε». Γιατὶ ἔτσι καλωσορίζουν τὰ σπίτια τὸν πατέρα καὶ τ' ἀδέρφια, ὅταν εἶναι νοικοκυρὲς οἱ κοπέλλες του. Νὰ κάθωνται ἔπειτα στὸ τραπέζι γιὰ φαῒ καὶ νὰ εἶναι νόστιμο τὸ φαΐ, καλομαγειρεμένο, ὀρεκτικό, ἔτσι ποὺ νὰ τοὺς ἔρχεται νὰ λένε: «Γειά στὰ χέρια της, ποὺ τὸ μαγείρεψε!». Καὶ νἆναι ὅλα τοῦ τραπεζιοῦ καὶ τοῦ σπιτιοῦ — πετσέτες καὶ τραπεζομάντηλα καὶ σεντόνια καὶ στρωσίδια — καθαρὰ καὶ ραμμένα ἀπὸ τὸ χέρι τῆς νοικοκυρούλας. Καὶ νὰ εἶναι ἡ ἴδια παστρικὴ καὶ ταχτικὴ ἐπάνω της, ποὺ νὰ σοῦ κάνη χαρὰ νὰ τὴ βλέπης!

Ὑπάρχει μεγαλύτερη εὐτυχία γιὰ τὸ σπίτι, ἀπὸ τὸ νὰ εἶναι ἡ κοπέλλα του καλὴ νοι ·κυρά; Ὑπάρχει μεγαλύτερη χαρὰ ἀπὸ τοὺς γονιούς, ἀπὸ τὸ νὰ βλέπουν πὼς ἡ κόρη τους εἶναι χρυσοχέρα, ἄξια καὶ προκομένη;

Ὄχι βέβαια! Ξέρω πὼς ἡ καθεμιά σας τὸ ποθεῖ, σὰν ἀληθινὴ Ἑλληνοπούλα ποὺ εἶναι. Κι' ἡ θειὰ Μαριάννα, σ' αὐτὸ θέλει νὰ σᾶς βοηθήση: νὰ γίνετε τέλειες νοικοκυροῦλες.

Πρὶν μποῦμε ὅμως στὶς διδαχές, ἔχω νὰ δώσω στὴν καθεμμιά σας μιὰ συμβουλή: ἂν θέλης ἀμέσως νὰ μπῆς στὴ δουλειά, γιὰ νὰ γίνη τὸ σπίτι σου τὸ μικρὸ ἀρχοντικό, ποὺ πρέπει νὰ εἶναι τὸ σπίτι τῆς κάθε Ἑλληνίδας, πρέπει ν' ἀρχίσης ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου...

Πρωῒ - πρωΐ, μόλις θὰ ξυπνήσης καὶ θὰ σηκωθῆς ἀπὸ τὸ στρῶμα (καὶ πρόσεχε καλά! Ἐσὺ πρέπει νὰ σηκωθῆς πρώτη. Πρὶν ἀκόμη κι' ἀπὸ τὴ μητέρα σου, γιατὶ ἐσὺ θ' ἀνάψης τὴ φωτιὰ γιὰ τὸ πρωϊνό). Λοιπὸν μόλις σηκωθῆς, θὰ πλυθῆς καλά καὶ θὰ σιγυριστῆς — ἔστω καὶ μὲ τὰ ροῦχα τῆς δουλειᾶς, ἔστω καὶ μὲ τὴν ποδιὰ τοῦ σχολείου. Γιατὶ τὸ κάθε ροῦχο ποὺ θὰ φορέσης, πρέπει νὰ λάμπη ἀπὸ πάστρα, νὰ εἶναι καλοσιδερωμένο καὶ ταχτικὸ κι' ἂς εἶναι καὶ χιλιομπαλωμένο! Ἡ πάστρα κι' ἡ τάξη εἶναι ἡ ἀληθινὴ ἀρχοντιά! Κι' ἀφοῦ θὰ χτενιστῆς, τότε θὰ χαμογελάσης... Μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη, ταχτικὴ καὶ καλοχτενισμένη πρέπει νὰ σ' ἀντικρύσουν οἱ δικοί σου ὅταν θ' ἀνοίξουν τὰ μάτια τους... Ὁ Θεὸς μὲ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου, στέλνει στὸ σπίτι ποὺ ξυπνάει τὸ χαμόγελό του. Μὰ τὸ χαμόγελο τοῦ κοριτσιοῦ δίνει στὸ σπίτι κι' ἄλλο φῶς... Ἂς ξύπνησαν οἱ ἄλλοι μὲ τὶς κακές τους! Ἐσύ, μὴν παύης νὰ χαμογελᾶς. Εἶναι κι' αὐτὸ ἕνα πρῶτο χρέος, μὴν τὸ ξεχνᾶς. Ἔπειτα πρόσεξε νὰ πλυθοῦν καλὰ καὶ νὰ ντυθοῦν ὄμορφα καὶ παστρικὰ καὶ τ' ἀδερφάκια σου. Παιδὶ δικό σας δὲν κάνει νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ σπίτι σας κακοσυγυρισμένο. Δική σου ντροπὴ θἆναι... Πρέπει νὰ μάθης μὲ τὸν καιρὸ νὰ προσέχης τὰ ροῦχα τῶν παιδιῶν καὶ τοῦ πατέρα σου, μὲ τὴ βελόνα στὸ χέρι. Πάντα, κάθε μέρα, κάτι θὰ χρειασθῆ νὰ ράψης τὸ πρωΐ. Ἐκεῖνα ποὺ δὲν πρόφτασες ἀπὸ βαρδύς. Πότε ἕνα κουμπὶ ποὺ ἔφυγε, πότε μιὰ φόδρα ποὺ ξυλώθηκε, πότε ἕνα ροῦχο ποὺ ἔχει σκιστῆ. Καὶ τώρα ποὺ μιλᾶμε γιὰ βελόνες, ἂς σοῦ δώσω μερικὲς πρόχειρες συμβουλές.

Ἂν σκούριασε ἡ βελόνα σου, νὰ τὴν μπήξης στὸ σαπούνι. Θὰ ξεσκουριάση. Ἂν ὅμως ἔχης πολλὲς βελόνες καὶ καρφίτσες σκουριασμένες, βάλετε τις μαζὶ σὲ λίγο λάδι καὶ λίγο πετρέλαιο κι' ἄφησέ τις εἰκοσιτέσσαρες ὧρες. Κατόπιν ἀφοῦ τὶς σκουπήσης, ἄφησέ τις μέσα σὲ λεπτὸ πριονίδι ἢ πύτουρο.

Ἂν τὸ μάτι τῆς βελόνας εἶναι μικρὸ καὶ δυσκολεύεσαι νὰ περάσης τὴν κλωστή, δίπλωσε ἕνα χαρτὶ λευκὸ στὰ δυό. Στὴν τσάκιση ἀκούμπησε τὴ βελόνα, ὥστε νὰ μένη ἀπέξω μόνο τὸ κεφάλι μὲ τὸ μάτι. Ἡ κλωστὴ δὲν ἔχει παρὰ ν' ἀκολουθήση τὴν τσάκιση, γιὰ νὰ περασθῆ μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐκολία.

Εἶπα νὰ μὴ σ' ἀρχίσω ἀμέσως τὶς ὁρμήνιες, ἀλλὰ βλέπεις δὲν μπορῶ, εἶναι τὸ φυσικό μου νὰ μ' ἀρέση νὰ δασκαλεύω.

Ὁ μπάρμπα Μῆτρος λέει πὼς ἀπὸ ζήλια ζήτησα νὰ σᾶς γράφω. Ζηλεύω, λέει, ποὺ γράφει ἐκεῖνος στὴν «Παιδόπολι» καὶ θέλω κι' ἐλόγου μου νὰ βλέπω τ' ὄνομά μου νὰ φιγουράρη στὸ περιοδικὸ τῶν καλῶν παιδιῶν.

Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅ,τι εἶπα: «Τί, μόνο ὁ μπάρμπα Μῆτρος θὰ μιλάη στὰ παιδιὰ γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ καλλιεργεῖται τούτη ἡ ἀγαπημένη ἑλληνικὴ γῆ; Δὲν ἔχω κι' ἐγὼ χρέος νὰ μιλήσω στὰ κορίτσια μας γιὰ τὸ πῶς θὰ γίνουν καλὲς νοικοκυρές μέσα στὸ ἑλληνικό του σπίτι, ὅπου εἶναι «δοῦλες καὶ κυρὲς» μαζί;»

Αὐτὰ εἶπα μὲ τὸ μυαλό μου, καὶ ξέρω πὼς ὅλες θὰ μοῦ δώσετε δίκηο. Ἀπὸ τὸ ἐρχόμενο, θ' ἀρχίσω νὰ σᾶς μιλάω, λοιπόν, γιὰ τὸ νοικοκυριό καὶ νὰ σᾶς δίνω συμβουλὲς πραχτικὲς καὶ χρήσιμες.

Σήμερα ὅμως γιὰ νὰ σᾶς... γλυκάνω, θὰ σᾶς δώσω μερικὲς συνταγὲς ἀπὸ γλυκά, ποὺ δὲν εἶναι δὺσκολο νὰ τὰ φτιάσετε μόνες σας.

Μὰ πρὶν ἀρχίσετε νὰ φτιάνετε τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο, προσέξτε αὐτὰ ποὺ θὰ σᾶς πῶ. Ὅταν ἔχετε σκοπὸ νὰ μαγερέψετε ἢ νὰ φτιάσετε ἕνα γλυκό, συγυρίστε πρῶτα καλὰ τὴν κουζίνα. Σὲ μιὰ ἀκατάστατη κουζίνα δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ κουνηθῆ. Δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἄπλυτα ἀγγειὰ ἢ πιάτα, γιατὶ ὅταν θὰ βάλετε κι' αὐτὰ ποὺ θὰ λερώσετε ἀναγκαστικά, θὰ γίνη μεγάλη ἀκαταστασία. Ἔπειτα, ἀφοῦ σαπουνίσετε τὸ τραπέζι μὲ κρύο νερὸ καὶ μὲ σαποῦνι (ποτὲ μὲ ζεστὸ νερό), ἁπλῶστε ἀπάνω ἕνα - ἕνα χωριστά, τὰ ὑλικὰ ποὺ θὰ χρειαστοῦν, κατὰ τὴ συνταγὴ ποὺ σᾶς δίνω. Πρέπει ὅλα νὰ εἶναι κεῖ, μπροστά σας καὶ νὰ μὴν τρέχετε τὴν τελευταία στιγμὴ γιὰ ζάχαρη, ἢ γι' ἁλάτι ἢ γι' ἀλεύρι. Γιὰ τὰ γλυκὰ σᾶς χρειάζεται μιὰ πύλινη γαβαθίτσα, μεγάλη ἢ μικρή, ἀναλόγως ἂν εἶστε πολλοὶ ἢ λίγοι στὸ σπίτι. Ἀφοῦ, λοιπόν, μαζέψετε τὰ ὑλικά, φορέστε μιὰ παλιὰ ἀλλὰ παστρικιὰ ποδιὰ γιὰ νὰ μὴ λερωθῆτε, κι' ἀρχῖστε.

Σᾶς δίνω ἀκόμη τὴ συμβουλή, ἂν εἶναι νὰ κάνετε γλυκό, νὰ μὴν πιάσετε τὸ παραγῶνι τὴν ὥρα ποὺ ἡ μητέρα σας τὸ χρειάζεται γιὰ τὸ φαΐ. Διαλέξτε ὥρα ποὺ νὰ μὴ χρειάζεται ἡ φωτιά.

Καλὴ ἀρχή λοιπόν... καὶ καλὴ ὄρεξη.

ΧΑΛΒΑΣ ΜΕ ΣΙΜΙΓΔΑΛΙ

Δόση γιὰ πέντε ἄτομα.

50 δράμια σιμιγδάλι χοντρό
50 » βούτυρο
150 » γάλα
50 » μέλι
50 » ζάχαρη.

Λίγα μύγδαλα καθαρισμένα καὶ ψιλοκομμένα ἢ κουκουνάρια. Κανέλλα καὶ γαρύφαλα.

Βάζομε τὸ βούτυρο στὴν κατσαρόλα νὰ κάψη καὶ τότε ρίχνουμε τὸ σιμιγδάλι. Τὸ ἀνακατεύουμε μὲ ξύλινη κουτάλα ὥς νὰ καβουρδιστῆ. (Προσοχὴ νὰ μὴν καῆ, νὰ ξανθίση μόνο). Ἔπειτα ρίχνουμε τὰ μύγδαλα.

Προηγουμένως, σὲ μιὰ ἄλλη κατσαρόλα ἑτοιμάσαμε τὸ σιρόπι, ποὺ γίνεται ἔτσι: μέσα σέ λίγο νερὸ ρίχνουμε τὴ ζάχαρη καὶ τὸ μέλι, λίγη κανέλλα καὶ λίγα γαρύφαλα καὶ τὰ βάζουμε νὰ πάρουν βράση. Ὅταν λοιπὸν καβουρδιστῆ τὸ σιμιγδάλι, γέρνουμε τὴν κατσαρόλα γιὰ νὰ μαζέψουμε τὸ βούτυρο ποὺ περισσεύει καὶ ποὺ μποροῦμε νὰ τὸ χρησιμοποιήσουμε γι' ἄλλη φορὰ καὶ ρίχνουμε μέσα τὸ σιρόπι καὶ τὸ γάλα ποὺ πρέπει νὰ εἶναι χλιαρό.

Βάζομε τὴν κατσαρόλα σὲ πολὺ σιγανὴ φωτιά, ἀνακατεύουμε καλὰ σιμιγδάλι, σιρόπι καὶ γάλα, τὴν σκεπάζουμε καὶ τὴν ἀφίνομε νὰ βράση ὥς μισὴ ὥρα ἢ σαράντα λεπτά. Ἀνακατεύομε πάλι καλὰ τὸν χαλβὰ καὶ τὸν ἀφίνομε ἀκόμη μερικὰ λεπτὰ στὴ φωτιά!

Βγάζομε τὴν κατσαρόλα ἀπο τη φωτιὰ κι' ἀφοῦ κρυώση λίγο, ἀνακατεύομε καλὰ γιὰ νὰ μὴ σχηματίση σβώλους. Ἔπειτα τὸν φορμάρομε μὲ κουταλιὲς μ' ἕνα κουτάλι τῆς σούπας σὲ μιὰ πιατέλα καὶ τὸν πασπαλίζομε μὲ λίγη ψιλοκοπανισμένη ζάχαρη καὶ κανέλλα.

Ὁ χαλβᾶς αὐτὸς γίνεται καὶ νηστήσιμος, μὲ λάδι ἀντὶ γιὰ βούτυρο καὶ νερὸ ἀντὶς γιὰ γάλα. Ἐπίσης γίνεται καὶ χωρὶς ζάχαρη, μόνο μέ μέλι.

ΣΒΙΓΓΟΙ ΜΕ ΣΙΡΟΠΙ

Δόση γιὰ τέσσερα ἄτομα:

50 δράμια ἀλεύρι
75 » νερὸ
15 » βούτυρο
3 αὐγὰ
λίγο ἁλάτι, λίγη κανέλλα.

Γιὰ τὸ σιρόπι: 50 δράμια ζάχαρη, 50 δράμια νερὸ καὶ λίγη φλούδα λεμονιοῦ.

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 371)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΟΙ ΠΡΩΤΑΘΛΗΤΡΙΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

Ὅπως κάθε χρόνο, ἔτσι καὶ ἐφέτος, ὠργανώθηκαν στὴν Ἀθήνα, τὸν Πειραιᾶ, τὴν Θεσσαλονίκη καὶ στὶς ἄλλες πόλεις τῆς Ἑλλάδας τὰ τοπικὰ πρωταθλήματα ποδοσφαίρου. Νικήτριες ὁμάδες ἀνεδείχθησαν οἱ ἑξῆς: ΑΘΗΝΩΝ: Α΄ κατηγορία: Α.Ε.Κ., Β΄ κατηγορία Α.Ο. Αἰγάλεω, Γ΄ κατηγορία Νίκη Πλάκας. ΠΕΙΡΑΙΩΣ: Α΄ κατηγορία Ὀλυμπιακός, Β΄ κατηγ. Α. Ε. Μοσχάτου, Γ΄ κατηγ. Αἴας Σαλαμῖνος. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Α΄ κατηγ. Π.Α.Ο.Κ.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ἡ ἑλληνικὴ μεγαλόνησος Κύπρος ἀπὸ τὰ παληὰ χρόνια μέχρι καὶ σήμερα καλλιεργεῖ τὸν ἀθλητισμὸ καὶ κατέχει μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες θέσεις. Ἀπὸ τὰ σωματεῖα τῆς Κύπρου βγῆκαν μεγάλοι ἀθληταὶ ποὺ ἐτίμησαν τὰ ἑλληνικὰ χρώματα. Ὁ μεγάλος μας ἀθλητὴς μαραθωνοδρόμος Στέλιος Κυριακίδης εἶνε Κύπριος. Ὁ Ρένος Φραγκούδης, ὁ περίφημος «σπρίντερ» τῶν δρόμων ταχύτητος εἶνε ἀπὸ τὴν Κύπρο,. Ἡ κ. Λανίτου-Καβουνίδου, ποὺ κατέχει κι' αὐτή, ὅπως ὁ Φραγκούδης, τὰ πανελλήνια ρεκὸρ τῶν δρόμων ταχύτητος γυναικῶν, εἶνε Κυπρία.

Οἱ καλύτεροι Κύπριοι σημερινοὶ ἀθληταὶ εἶνε: Ριρῆς, Θεοδοσίου, Ἀρχοντίδης, Γεωργιάδης, Ἀγαθαγγέλου, Ἀλεξάνδρου, Παπαδόπουλος, Κόνιαλης, Μάντζαλος, Χριστοφίδης, Χατζηβασιλείου, Ἀριστοφάνους.

Στὴν Κύπρο ὑπάρχουν ὀκτὼ ποδοσφαιρικὰ σωματεῖα, τὰ ἑξῆς: Ἀνόρθωσις, Α. Ε. Λευκωσίας, Α.Π.Ο. Λευκωσίας, Πεζοπορικὸς Ε.Π.Α. Τουρκικὴ Λέσχη, Ὀλυμπιακὸς καὶ Ἀρμενικὴ Αὔρα.

Ἐφέτος τὸ πρωτάθλημα τὸ κέρδισε ἡ «Ἀνόρθωσις».

Η ΠΥΓΜΑΧΙΑ

Ἡ πυγμαχία εἶνε ἕνα σπὸρ ποὺ συγκεντρώνει μεγάλο ἐνδιαφέρον. Στὴν Ἀμερική, τὴν Γαλλία, τὴν Ἀγγλία καὶ πολλὲς ἄλλες ξένες χῶρες τὸ «μπόξ» εἶνε ἀπὸ τὰ δημοφιλέστερα ἀθλήματα ποὺ τὰ σκῆπτρα κατέχουν οἱ νέγροι. Ὁ πιὸ σπουδαῖος καὶ ἀήττητος νέγρος μποξὲρ ποὺ ἔχει ἐμφανισθῆ στὰ διεθνῆ «ρίγκ» εἶνε ὁ Τζόε Λούϊς, ὁ «δυναμίτης» αὐτὸς τῆς γροθιᾶς, ποὺ σὲ 64 ἀγῶνες ἔχει ἐπιτύχει 63 νίκες καὶ μία μόνον ἧττα ἀπὸ τὸν Γερμανὸ Μὰξ Σμέλιγκ. Καὶ τὸν Σμέλιγκ ὅμως ὁ Τζόε Λούϊς τὸν ἐνίκησε σὲ ἀγῶνα «ρεβάνς». Ἡ πυγμαχία εἶνε ἕνα ἄθλημα ἀρκετὰ ἐπικίνδυνο. Πέρυσι 18 πυγμάχοι ἔχασαν ἐπάνω στὸ «ρίγκ» τὴ ζωή τους. Ἕνα δυνατὸ «κροσὲ» ἢ «ντιρὲκτ» καὶ δὲν ξαναεῖδαν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Γι' αὐτὸ ἐδῶ καὶ ἀρκετὸ καιρὸ ἔχει ἀρχίσει μιὰ ἐκστρατεία ἀπὸ τοὺς ἁγνοὺς φίλους τῆς πυγμαχίας ποὺ ἀποβλέπει στὸ νὰ ληφθοῦν περισσότερα προστατευτικὰ μέτρα γιὰ τὴν ζωὴ τῶν πυγμάχων.

Ἡ πυγμαχία ὑπῆρξε πηγὴ πλούτου γιὰ πολλούς. Πολλοὶ μεγάλοι πυγμάχοι ἔκαναν πραγματικὰ τὴν τύχη τους ἀπὸ τὰς εἰσπράξεις τῶν ἀγώνων. Τὸ μάτς Τζὰκ Ντέμσεϋ — Ζὼρζ Καρπαντιέ, στὶς 2-7-1921, στὸ Νιοῦ Τζέρσεϋ τῆς Ἀμερικῆς, γιὰ τὸν παγκόσμιο τίτλο, τὸ παρηκολούθησαν 80.102 θεατές, μὲ εἰσπράξεις 1.789.238 δολλαρίων. Τὸν ἀγῶνα Τζόε Λούϊς — Μὰξ Μπάερ (25-9-1935), στὴ Νέα Ὑόρκη, παρηκολούθησαν 88.150 θεατές, μὲ εἰσπράξεις 1.000.832 δολλαρίων. Τὸ ρεκὸρ ὅμως συγκεντρώσεως θεατῶν πυγμαχικοῦ ἀγῶνος σημειώθηκε στὴν συνάντηση Ντέμσεϋ—Τούννεϋ, 23-9-1935, στὴ Φιλαδέλφεια μὲ 118.736 θεατές, ἐνῷ τὸ ρεκὸρ μεγαλυτέρων εἰσπράξεων ἐσημείωσε ὁ ἀγώνας ρεβὰνς Τούννεϋ—Ντέμσεϋ στὸ Σικάγο (27-9-1927) ποὺ ἀπέδωσε 2.658.660 δολλάρια.

Καὶ στὴν Ἑλλάδα ἡ πυγμαχία ἔχει ἀρκετοὺς φίλους καὶ ὀπαδούς. Καὶ ἔχουν ἀναδειχθῆ ἀρκετοὶ καλοὶ πυγμάχοι. Μεταξὺ αὐτῶν εἶνε καὶ ὁ Ἀντώνης Χριστοφορίδης, ποὺ τὸ 1941 κέρδισε τὸν παγκόσμιο τίτλο. Σήμερα θριαμβύει ἀκόμα στὴν Αἴγυπτο ἕνας ἄλλος μεγάλος Ἕλληνας πυγμάχος, ὁ Γρῖσπος. Οἱ καλύτεροι σημερινοὶ Ἕλληνες πυγμάχοι εἶναι οἱ ἑξῆς: Ἀντωνόπουλος, Λαμπίδης, Τσαλδάρης, Κάτρης, Βελένης, Χωσᾶκος, Καλούπης καὶ Γαλάτης.

Μιὰ φάση ἀπὸ ἕνα ἀγῶνα μπάσκετ — μπώλ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ

* Ὁ πιὸ πολυσύνθετος Ἕλληνας ἀθλητὴς στίβου ἦταν ὁ Χρῆστος Μάντικας, ὁ διεθνὴς ἐμποδιστής μας μὲ τὶς παρακάτω ἐξαιρετικὲς ἐπιδόσεις: Δρόμος 100 μ. 11΄΄. Δρόμος 200 μ. 22΄΄4. Δρόμος 400 μ. 50΄΄1. Δρόμος 110 μετ' ἐμποδίων 14΄΄8. Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων 53΄΄5. Δρόμος 200 μ. μετ' ἐμποδίων 25΄΄. Ἅλμα εἰς μῆκος 6 μ. 66. Ἀκοντισμὸς 51 μ.

* Οἱ ἀγῶνες γιὰ τὸ παγκόσμιο ποδοσφαιρικὸ κύπελλο καθιερώθηκαν τὸ 1930. Τότε γιὰ πρώτη φορὰ ἔγιναν στὴν πρωτεύουσα τῆς Οὐρουγουάης, τὸ Μοντεβίδεο. Πρωταθλήτρια τοῦ κόσμου ἀνεδείχθη ἡ ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Οὐραγουάης. Τὸ 1934 καὶ τὸ 1938 τὸ κύπελλο τὸ κέρδισε ἡ Ἐθνικὴ Ἰταλίας. Ἐφέτος ἡ ὁμάδα τῆς Οὐραγουάης κέρδισε γιὰ δεύτερη φορὰ τὸ κύπελλο νικῶντας στὸν τελικὸ ἀγῶνα τὴν Βραζιλία μὲ 2—1.

* Τὸ ποδόσφαιρο στὴν μακρυνὴ χώρα τῆς Κίνας εἶνε πολὺ δημοφιλές. Μόνο στὸ Χόγκ-Κὸγκ ὑπάρχουν 250 ποδοσφαιρικὲς ὁμάδες! Ἐπειδὴ ὅμως τὰ γήπεδα δὲν ἔφταναν γιὰ νὰ γίνη τὸ πρωτάθλημα, οἱ ὁμάδες διαιρέθηκαν σὲ 4 κατηγορίες καὶ ἔδωσαν μεταξύ τους ἀγῶνες ποὺ διαρκοῦσαν 20 λεπτά. Κάθε ὁμάδα εἶχε 7 παῖκτες καὶ τὰ «όφσάϊντ» εἶχαν καταργηθῆ. Ἔτσι τέλειωσε τὸ πρωτάθλημα.

ΤΟ ΜΠΑΣΚΕΤ-ΜΠΩΛ

Ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα σπὸρ εἶνε καὶ τὸ μπάσκετ-μπώλ. Εἶνε ἀσφαλῶς τὸ πιὸ θεαματικὸ ἄθλημα. Τὸ μπάσκετ-μπὼλ «γεννήθηκε» τὸ 1891 στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Σπρίγκφιλντ τῆς Μασσαχουσέτης, στὴν Ἀμερική. Τὸ ἐπενόησε ὁ καθηγητὴς τῆς γυμναστικῆς Τζαίημς Ναισμίθ. Ἀπὸ τότε σιγά-σιγά ἄρχισε νὰ ἐξελίσσεται καὶ νὰ κατακτᾷ συνεχῶς ἔδαφος. Τὸ 1936 στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοῦ Βερολίνου γιὰ πρώτη φορὰ συμπεριελήφθη στὸ πρόγραμμα. Σήμερα τὸ μπάσκετ-μπὼλ ἔχει ἑκατομμύρια φανατικοὺς ὀπαδοὺς σὲ ὅλα τὰ μέρη τῆς γῆς. Οἱ καλύτεροι «μπασκετ-μπωλίστες» τοῦ κόσμου εἶνε οἱ Ἀμερικανοὶ καὶ συγκεκριμένα ἡ ὁμάδα τοῦ Χάρλεμ «Τρότερς» ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ νέγρους. Ὅλοι οἱ παῖκτες τῆς ὁμάδας αὐτῆς ἔχουν ὕψος πάνω ἀπὸ 2 μέτρα.

Καὶ στὴν Ἑλλάδα τὸ μπάσκετ-μπώλ, τὰ τελευταῖα ἰδίως χρόνια, ἔχει πραγματοποιήσει ἀλματώδεις προόδους. Πρὶν λίγα χρόνια (δηλαδὴ τὸ 1944) σχεδὸν στὰ δάκτυλα μετριῶνταν οἱ θεατὲς κάθε ἀγῶνα «μπάσκετ». Σήμερα ὅμως οἱ θαυμασταί του ἀνέρχονται σὲ πολλὲς χιλιάδες. Καὶ τὰ γήπεδα ὅπου τελοῦνται οἱ συναντήσεις δὲν τοὺς χωροῦν πιά. Οἱ καλύτερες ὁμάδες τῆς Ἑλλάδας εἶνε οἱ ἑξῆς: Παναθηναϊκός, Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης, Ὀλυμπιακός, Πανελλήνιος, Σπόρτιγκ, Τρίτων.

★

ΜΙΑ ΣΟΦΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Ἕνας Ἑβραῖος ἔμπορος, ὁ Μουλὸχ Λιβινστάϊν, εἶχε κάποτε ἕνα περίσσευμα ἀπασχολοῦσε πολὺ καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ καταφύγη στὰ φῶτα τοῦ συνεταίρου του Χαΐμ.

—Ἄκουσε, Μουλὸχ, τοῦ εἶπε ὁ συνεταῖρος του. Γιὰ νὰ πουλήσης τὰ πουκάμισα πρέπει νὰ καταφύγης σ' ἕνα κόλπο:-Θὰ στείλης τὰ ἔξη πουκάμισα στὸ συμπατριώτη μας τὸν Μπλούμ, μὲ μιὰ ἀπόδειξη ποὺ θὰ λέη ὅτι τοῦ στέλνεις πέντε. Ὁ Μπλούμ, γιὰ νὰ κερδίση τὸ ἕνα πουκάμισο, θὰ σοῦ πληρώση τὰ ἄλλα πέντε. Ἔτσι θὰ δώσης τό περίσευμά σου, χωρὶς νὰ ὑποστῇς καμμιὰ σχοδὸν ζημιά.

Ὁ Μουλὸχ βρῆκε σωστὴ τὴ συμβουλὴ κι' ἔσπευσε ἀμέσως νὰ τὴν ἐφαρμόση.

Λίγες μέρες ἀργότερα, οἱ δυὸ συνεταῖροι συναντήθηκαν πάλι.

—Μὲ κατέστρεψες! φώναξε ὁ Μουλὸχ στὸν Χαΐμ μόλις τὸν εἶδε.

—Γιατὶ; Δὲν ἔστειλες τὰ πουκάμισα ὅπως σοῦ εἶπα;

—Τὰ ἔστειλα. Ὁ Μπλοὺμ ὅμως, ἀντὶ νὰ ἀγοράση τὰ πέντε πουκάμισα, προτίμησε νὰ μοῦ τὰ στείλη πίσω μὲ μιὰ σημείωση, ποὺ ἔλεγε πὼς δὲν χρειάζεται κανένα ἀπὸ τὰ πέντε πουκάμισα. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο κράτησε τὸ ἕκτο πουκάμισο κι' ἐγὼ δὲν πῆρα δεκάρα!

Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Α.Ε.Κ., ποὺ ἐφέτος κέρδισε τὸ «Κύπελλο Ἑλλάδας» καὶ τὸ Πρωτάθλημα Ἀθηνῶν.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗΝ ΠΑΛΑΙΑ ΚΟΡΙΝΘΟ

Ἦταν Σάββατο ὅταν οἱ καθηγητὲς μᾶς ἀνάγγειλαν πῶς θὰ πᾶμε τὴ Δευτέρα ἐκδρομὴ στὴν Παλαιὰ Κόρινθο. Ἦταν, ἀλήθεια, γιὰ ἐκδρομὴ αὐτὴ ἡ μέρα. Γιατὶ ἦταν μιὰ ἀπ' τὶς ὡραῖες μέρες τῆς Ἄνοιξης. Οἱ πρῶτες λιαχτίδες δὲν φώτισαν ἀκόμη τὰ χλοερὰ λειβάδια, τὰ πλαισιωμένα ἀπὸ τὶς ὄμορφες καὶ γραφικὲς βουνοπλαγιές. Κοιμᾶται ἡ φύση στὰ περίχωρα τῆς Κορίνθου. Ὅλοι καὶ ὅλα ἡσυχάζουν μέσα στὸ πηχτὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, ὥσπου νὰ ροδίση ἡ αὐγή. Ὁ ἥλιος πρόβαλε σὰν ἕνα χρυσὸ μανιτάρι, ὅταν μπήκαμε στὴ γραμμὴ καὶ ξεκινήσαμε γιὰ τὴ νεκρὴ αὐτὴ πολιτεία.

Τὸ μυριοπλουμιστὸ χαλὶ τῆς χλόης εἶναι ἕτοιμο νὰ μᾶς ὑποδεχθῆ. Τὸ ρυάκι θὰ μᾶς δροσίση μὲ τὸ γάργαρο νερό του. Κι' ὁ χαρούμενος φτερωτὸς κόσμος τῆς ἐξοχῆς θὰ μᾶς διασκεδάση μὲ τὸν πιὸ γλυκὸ καὶ χαρούμενο σκοπό του. Πόση ὀμορφιά! Δὲν ξέρει κανεὶς τί νὰ πρωτοθαυμάση. Ἀλλὰ ὁ σκοπός μας ἦταν νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὴν νεκρὴ αὐτὴ πολιτεία καὶ νὰ δοῦμε μὲ τὰ μάτια μας τὰ τόσα πράγματα ποὺ μαθαίνομε ἀπὸ τὴ Ρωμαϊκὴ ἱστορία καὶ ἀπὸ διάφορα ἄλλα βιβλία.

Ἡ πολιτεία αὐτὴ βρίσκεται στοὺς πρόποδες τοῦ Ἀκροκορίνθου. Ὅπου ἔψαξαν τὰ χέρια τῶν νεωτέρων ἀνθρώπων, ποὺ ἄνοιξαν τὰ σπλάχνα τῆς γῆς, βούτηξαν τὰ χέρια τους στοὺς κόρφους της, γιὰ νὰ μάθουν τὰ μυστικὰ ἑνὸς κόσμου ποὺ ἔζησε χρόνια τώρα κι' ὕστερα ἔμεινε θαμμένος ἐκεῖ κάτω.

Ἀφοῦ ὅλα σχεδὸν τὰ γυρίσαμε μὲ προσοχὴ καὶ ἴδαμε τὰ διάφορα μνημεῖα, ἡ μέρα σχεδὸν πέρασε. Καὶ ὁ βασιλιᾶς τῆς φύσης, ὁ ἥλιος, ἔρριχνε τὶς τελευταῖες του ἀχτίδες καὶ ἔκλινε πρὸς τὴν δύση.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΚΛΗΡΗΣ
Μαθητὴς Ε΄ τάξεως Γυμνασίου
Ἀρρένων Κορίνθου

*

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Ἢ ΘΑΝΑΤΟΣ

Εἶναι τῆς ἄνοιξης ἡμέρα γελαστὴ
τριγύρω ἀνθίζουνε οἱ κρίνοι
κλουβὶ μὲ τὴν πορτούλα του κλειστὴ
σκλάβο κρατᾶ τὸ καναρίνι...

Κι' αὐτὸ ἀνήσυχο ὅλο πετᾶ
τὰ σίδερα γυρεύει γιὰ νὰ σπάση,
ποθεῖ τὰ δέντρα του τὰ φουντωτὰ
τὴν ἀνθισμένη του τὴν πλάση....

Τὸ δύστυχο χτυπιέται, ἐδῶ κι' ἐκεῖ,
γυρεύει τὴν μικρὴ φωλιά του
κακὲς ψυχὲς εὐχαριστεῖ
μὲ τὴν πονετικὴ λαλιά του...

Ξάφνου τὸ βλέπω νὰ σωπαίνῃ
κόβεται τὸ φτερούγισμά του,
σὰν τοῦ κεριοῦ τὴν φλόγα σβαίνει,
γρήγορα ἔτρεξα κοντά του....

Εἶχε σαλπάρει γιὰ νέα παλάτια
κι' ἦταν γλυκειὰ μέρα τ' Ἀπρίλη,
κι' ἐνῶ ἐσβύνανε τὰ ἀθῶα του μάτια
«Ἐλευθερία ἢ θάνατος» εἶπαν τὰ χείλη.

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(μαθητὴς Γυμνασίου Νάξου)

ΤΟ ΟΡΓΩΜΑ

Ὁλόλαμπρος, ὁλόχρυσος ὁ ἥλιος ξε-
(προβαίνει
σκορπώντας τὸ χρυσάφι του, ἀκτῖνες
(παιχνιδιάρες
κάθε κλαδάκι πράσινο — τὸ μάτι μας
(εὐφραίνει
μὲ τὰ στολίδια τὰ πολλά, τὶς χίλιες μύ-
(ριες χάρες.

**

Τὰ μυροβόλα λούλουδα ἀπ' τὴ δροσιὰ
(φαντάζουν
ἀστραφτερά, πολύτιμα, ἀτίμητα δια-
(μάντια
καὶ γύρω τους οἱ φτερωτοὶ οἱ μουσικοὶ
(σχολιάζουν
μ' ἕνα φτερούγισμα τρελλὸ ἐπάνω ἀπ'
(τὰ μπριλάντια.

**

Μὲς στὸ παχὺ τὸ δροσερὸ νιοφύτρωτο
(χορτάρι
βόσκει—καὶ τὰ ρουθούνια του πρωΐ-
(πρωῒ ἀχνίζουν—
τ' ἀκούραστο κι' ἐργατικὸ τοῦ γεωρ-
(γοῦ ζευγάρι
ποὺ στὸ λαιμό τους καὶ τὰ δυὸ βαρὺ
(ζυγὰ ζυγίζουν.

**

Ζεμένα τώρα στὸν ἀγρὸ γυρίζουνε τὸ
(χῶμα
ποὺ φρέσκο φρέσκο κι' ἀπαλὸ ἀπὸ τὴ
(γῆ βγαλμένο
λαμποκοπᾶ στ' ἀντίκρυσμα τοῦ ἥλιου
(ἀκόμα
ὅσπου κρύψη στὸ γύρισμα τὸ χῶμα τὸ
(ριγμένο.

ΙΩΑΝ. ΚΑΡΑΒΙΔΑΣ
Μαθητὴς Ἱεροδιδασκαλείου Βελλᾶς Α΄ τάξη Γυμνασίου

★

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΓΑΠΗΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Ἀλήθεια, πῶς πέρασαν ἔξη ὁλόκληρα χρόνια, γεμᾶτα χαρά. Πῶς φτάσαμε στὴν ἕκτη τάξη... Χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουμε καθόλου. Ἕνα διάστημα ἔξη ἐτῶν πέρασε σὰν τὰ γάργαρα νερὰ τοῦ ρυακιοῦ. Ἀλλὰ τὰ ἔξη αὐτὰ χρόνια δὲν πέρασαν εὐτυχισμένα, ἀλλὰ δυστυχισμένα. Φτώχειες, καχουχίες, ὀρφάνιες... Καὶ τὶ δὲν ἄφησαν οἱ κακοὶ ἐχθροί μας κατὰ τὸ πέρασμά τους. Τώρα ὅμως θὰ ἀποχαιρετήσουμε τὸ σχολεῖο μας καὶ θὰ πᾶμε στὸ γυμνάσιο. Τὶ συγκινητικὴ ποὺ εἶναι ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ διαγωνισμοῦ. Δὲν θὰ καθήσουμε πιὰ στὰ ἀγαπημένα μας θρανία, ποὺ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μᾶς κρατοῦσαν μὲ ἀγάπη καὶ στοργή. Δὲν θὰ μποῦμε πιὰ στὴν ἀγαπημένη μας τάξη, τὴν στοργικώτερη μανούλα μας, ποὺ μᾶς δεχόταν μὲ τὰ χέρια ἀνοιχτὰ κάθε πρωΐ. Μὰ θὰ τὴν ἀφήσουμε ; Θὰ ἀφήσουμε τοὺς τέσσερις τοίχους της ποὺ μᾶς ἀγκάλιαζαν ; Καὶ μέσα σ' αὐτὸν τὸν ἱερὸ χῶρο μαθαίναμε τὰ τιμημένα Ἑλληνικὰ γράμματα, τὰ ὡραῖα τραγουδάκια μας καὶ τὶς ὡραῖες ἱστοριοῦλες. Τὶ συγκινητικὴ ποὺ εἶναι ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ μᾶς δώση ὁ δάσκαλός μας τὸ ἀπολυτήριο τοῦ δημοτικοῦ! Ἀλλὰ ὅμως θὰ ξημερώση καὶ μιὰ αὐγή, καὶ ὁ ἥλιος θὰ βγῆ πιὸ γρήγορα, πιὸ χαρούμενος καὶ πιὸ ζωηρὸς ποὺ θὰ τραβήξουμε μὲ μεγάλη χαρὰ γιὰ τὶς ἐξετάσεις τοῦ γυμνασίου. Ὢ! τὶ ἀγωνία ποὺ εἶναι κι' αὐτή! Θὰ φοροῦμε τὴν μαύρη ποδιά, μὲ τὸν ἄσπρο γιακὰ καὶ μὲ τὸ χτύπημα τῆς καμπάνας θὰ μαζευόμαστε σ' ἄλλο χῶρο, σ' ἄλλο σχολεῖο καὶ σ' ἄλλη τάξη. Καὶ τώρα πιὰ θὰ περνοῦμε ἀπὸ τὸ πρῶτο μας σχολεῖο σὰν ξένοι, σὰν διαβάτες καὶ κάθε φορὰ παλιὲς καὶ ὡραῖες ἀναμνήσεις θὰ περνοῦν ἀπὸ τὸ μυαλό μας.

ΣΤΑΣΙΝΗ Μ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ
(μαθήτρια ΣΤ΄ Δημοτ. Ζαχάρω)

*

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ

Χρόνια λείπουν ὁ Μῆτρος κι' ὁ Βαγγέλης ἀπ' τὸ πατρικὸ τους σπίτι. Μὰ τί ἔγιναν; Ἀπὸ τὸ 1946, ποὺ ὁ αἱμοβόρος συμμοριτισμὸς ξαπλώθηκε σ' ὅλα τὰ ὄμορφα καὶ μικρὰ χωριὰ τῆς Ἑλλάδας, δὲν φτάνει μόνο τὴ σφαγή, τὴν ἐρήμωση καὶ τὸ κάψιμο ποὺ ἔκαναν, ἅρπαξαν τὰ μικρὰ ἀπὸ τὴν θερμὴ ἀγκαλιὰ τῆς μάνας τους καὶ τὰ ὡδήγησαν μέσα σὲ ἐχθρικὰ στρατόπεδα. Ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ αὐτὰ ἁρπάχτηκαν ὁ Μῆτρος κι' ὁ Βαγγέλης καὶ ὡδηγήθηκαν μέσα στὰ στρατόπεδα τοῦ μίσους καὶ τῆς προδοσίας. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας καὶ μὲ τὴν προσευχὴ ποὺ ἔκαναν, κατώρθωσαν μιὰ μέρα καὶ ξέφυγαν ἀπὸ τὰ χέρια τῶν προδοτῶν. Σὰν ζῶα σέρνονται μέσα στὰ κατσάβραχα τῶν βουνῶν, ὥσπου ἔφτασαν στὸν ἔνδοξο Ἑλληνικὸ στρατό. Ἀφοῦ τὰ ἐξέτασαν πρῶτα, τὰ ἔφεραν στὰ Ἰωάννινα.

— Γιῶργο, λέει ὁ Γιάννης. Ποιὸς πηγαίνει στὸ χωριὸ τοῦ Βαγγέλη καὶ τοῦ Μήτρου, νὰ πῆ στὴ μάνα τους τὸ χαρούμενο μήνυμα, ὅτι ὁ Βαγγέλης καὶ ὁ Μῆτρος ἔφυγαν ἀπ' τὴν ἀπολίτιστη χώρα ;

— Πᾶμε κι' οἱ δυό, εἶπε ὁ Γιῶργος.

Τὰ παιδιὰ ξεκίνησαν. Ἀπὸ πίσω ἔρχονταν ὁ Βαγγέλης καὶ ὁ Μῆτρος. Ἔφτασαν στὸ χωριό. Μὰ τὶ νὰ δοῦν; Ὅλα ἦταν ἐρειπωμένα. Ὁ Γιῶργος ρώτησε τὸν μπάρμπα—Κώστα, ποὺ ἦταν ἀπ' τὸ χωριὸ αὐτὸ καὶ τοῦ λέει:

— Μπάρμπα—Κώστα, ποῦ εἶναι τὸ σπίτι τῆς κυρὰ—Μαρίας;

— Ἐδῶ παραπάνω, ἀπάντησε ὁ μπάρμπα—Κώστας.

Τὰ παιδιὰ ἔτρεξαν καὶ μπῆκαν μέσα.

— Κυρὰ—Μαρία, εἶπε ὁ Γιάννης. Σοῦ φέρνουμε ἕνα χαρούμενο μήνυμα.

— Τί ; ἀποκρύθηκε ἡ κυρὰ—Μαρία.

— Τὰ μονάκριβα παιδιά σου, ὁ Βαγγέλης καὶ ὁ Μῆτρος, κατώρθωσαν κι' ἔφυγαν ἀπ' τὰ χέρια τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ἡ χαρά της ἦταν μεγάλη. Δὲν πρόφτασε νὰ βγῆ ἔξω, τὰ παιδιά της μπῆκαν μέσα στὸ σπίτι. Ἔτρεξε, τ' ἀγκάλιασε σφιχτὰ καὶ πῆγε στὸ εἰκονοστάσι, ποὺ ἦταν δίπλα της καὶ εἶπε:

«Οὐράνιε Πατέρα. Σύ, ποὺ εἶσαι ὁ δημιουργὸς τοῦ κόσμου καὶ προστάτης ὅλων μας, σ' εὐχαριστῶ ποὺ μὲ ἀξίωσες νὰ δῶ τὰ παιδιά μου, ποὺ ἦταν τόσον καιρὸ φευγάτα ἀπὸ τὸ φτωχικό μου σπίτι».

Τὸ βράδυ γύρισε καὶ ὁ μπάρμπα—Θόδωρος ἀπὸ τὴν δουλειά του. Κι' αὐτουνοῦ ἡ χαρὰ ἦταν μεγάλη. Ὁ ἐρχομὸς τῶν δυὸ παιδιῶν διαδόθηκε σ' ὅλο τὸ χωριό. Καὶ τώρα ὅλοι μαζὶ φροντίζουν γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἐρειπωμένου χωριοῦ τους.

ΚΩΝ. ΘΕΟΔ. ΓΚΟΥΡΟΓΙΑΝΝΗΣ
(Παιδόπολη «Ἅγιος Κωνσταντῖνος» Ἰωάννινα)

ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΤΟΥ ΜΑΡΑΓΚΟΥ

Σ' ἕνα σπίτι, ὅλα τὰ παιδιὰ πρέπει νὰ ξέρουν νὰ δουλεύουν. Τ' ἀγόρια προπαντός, πρέπει νὰ εἶναι ἄξια νὰ στήσουν ἕνα κοτέτσι, νὰ καρφώσουν μιὰ πόρτα, ἢ κι' ἀκόμη νὰ φτιάσουν μόνα τους κανένα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ στέρεα ξύλινα παιχνίδια ἢ ἐπιπλάκια, ποὺ ἡ «Παιδόπολις» τοὺ δίνει ὁδηγίες πῶς νὰ τὰ φτιάνουν. Τὸ κάθε ἀγόρι, λοιπόν, πρέπει νὰ εἶναι καὶ λίγο μαραγκός. Γιὰ νὰ εἶναι ὅμως μαραγκός, πρέπει νἄχη καὶ τὰ κατάλληλα ἐργαλεῖα. Τὰ ἐργαλεῖα ὅμως κοστίζουν ἀκριβά, θὰ πῆτε. Ὄχι καὶ τόσο—γιατὶ στὶς πολιτεῖες βρίσκει κανεὶς καὶ μεταχειρισμένα, στὰ παλιατζήδικα. Στὰ χωριὰ ὅμως, μποροῦν νὰ μαζευτοῦν πέντε ἔξη ἀγόρια μαζί, καὶ ν' ἀγοράση τὸ καθένα ἀπὸ ἕνα-δυὸ ἐργαλεῖα. Κι' ἔπειτα νὰ στήσουν τὸ κοινό τους μαραγκούδικο στὸ σπίτι ἐκεινοῦ ποὺ ἔχει περισσότερο τόπο.

Ποιὰ ἐργαλεῖα ὅμως εἶναι ἀπαραίτητα;

1. Πρῶτα - πρῶτα χρειάζονται δυὸ σφυριά. Ἕνα μικρὸ γιὰ καρφάκια, κι' ἕνα δεύτερο, πιὸ μεγάλο, γιὰ πρόκες. Διαλέξτε σφυριὰ σκιστὰ μπροστά, γιὰ νὰ μπορεῖτε νὰ βγάζετε μ' αὐτὸ καρφιά. Καὶ βεβαιωθῆτε ὅτι τὸ σιδερένιο κεφάλι, στερεώνεται καλὰ ἐπάνω στὸ ξύλινο χέρι.

2. Δυὸ τανάλιες. Μιὰ μικρή, καὶ μιὰ μεγάλη .

3. Ἕνα χεροπρίονο.

4. Μερικὰ τρυπάνια κι' ἀρίδια, γιὰ ν' ἀνοίγετε στὸ ξύλο τὶς τρύπες, ὅπου θὰ μποῦν οἱ βίδες.

5. Τρία τοὐλάχιστον κατσαβίδια. (βιδολόγους). Ἂν τὸ κατσαβίδι εἶναι μικρό, θὰ χαλά τὴ μεγάλη βίδα. Ἂν εἶναι πιὸ μεγάλο, θὰ χαλάση τὸ ξύλο γύρω ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς βίδας.

6. Δυὸ σκαρπέλα, ἀπαραίτητα γιὰ νὰ σκάβετε τὸ ξύλο.
Ἕνα μεγάλο, κι' ἕνα μικρό.

7. Μιὰ πλάνη.

8. Ἕνα διαβίτη μαραγκοῦ.

9. Ἕνα μέτρο κοινό.

Αὐτὰ τὰ ἐννιά, εἶναι τ' ἀπολύτως ἀπαραίτητα. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτὰ ὅμως, ἂν ἔχετε κουμπαρὰ ἢ εἶστε μεγάλη συντροφιά, μπορεῖτε ν' ἀγοράσετε ἀκόμη:

1. Ἕνα ξυλόσφυρο (ματσόλα).
2. Ἕνα σκερπάνι.
3. Δυὸ - τρεῖς πένσες.
4. Μιὰ σγρόμπια (γυριστὸ σκαρπέλο).
5. Μιὰ σιγάτσα (πριόνι γιὰ ψιλοδουλειές).
6. Μιὰ δεύτερη πλάνη γιὰ τὰ πλαϊνὰ τοῦ ξύλου.
7. Ἕνα κλειδὶ γιὰ νὰ στρίβη τὸ παξημάδι στὶς βίδες.

Στὸ ἐρχόμενο, θὰ σᾶς ἐξηγήσω μὲ λεπτομέρειες πῶς νὰ φτιάσετε μονάχοι σας ἀπὸ σανίδες ἀπὸ παλιὰ κασόνια, ἕνα γερὸ τραπέζι μαραγκοῦ. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως, μπορεῖτε νὰ φτιάσετε ἀμέσως αὐτὴν τὴν ἐταζέρα ποὺ βλέπετε στὸ σχέδιο, γιὰ νὰ φυλᾶτε τὰ ἐργαλεῖα σας καὶ νὰ τἄχετε πάντα τοῦ χεριοῦ σας.

Καθὼς βλέπετε, δὲν εἶνε παρὰ μιὰ μονοκόμματη σανίδα, ποὺ μπορεῖτε νὰ τὴν κρεμάσετε στὸν τοῖχο εἴτε μὲ δυὸ σιδερένια πιαστήρια (ὅπως στὸ σχέδιο) εἴτε μὲ σύρμα ποὺ, ἀφοῦ περάση ἀπ' τὴ σανίδα, στερεώνεται στὸν τοῖχο μὲ καρφιά.

Μπορεῖτε ν' ἀνοίξετε τὶς στρογγυλὲς τρύπες, μὲ πριονάκια τῆς ξυλογλυπτικῆς, ἀφοῦ τὶς σχεδιάσετε πρῶτα καλὰ μὲ τὸν διαβήτη, ἢ νὰ δώσετε νὰ τὶς φτιάση ὁ μαραγκὸς τῆς γειτονιᾶς.

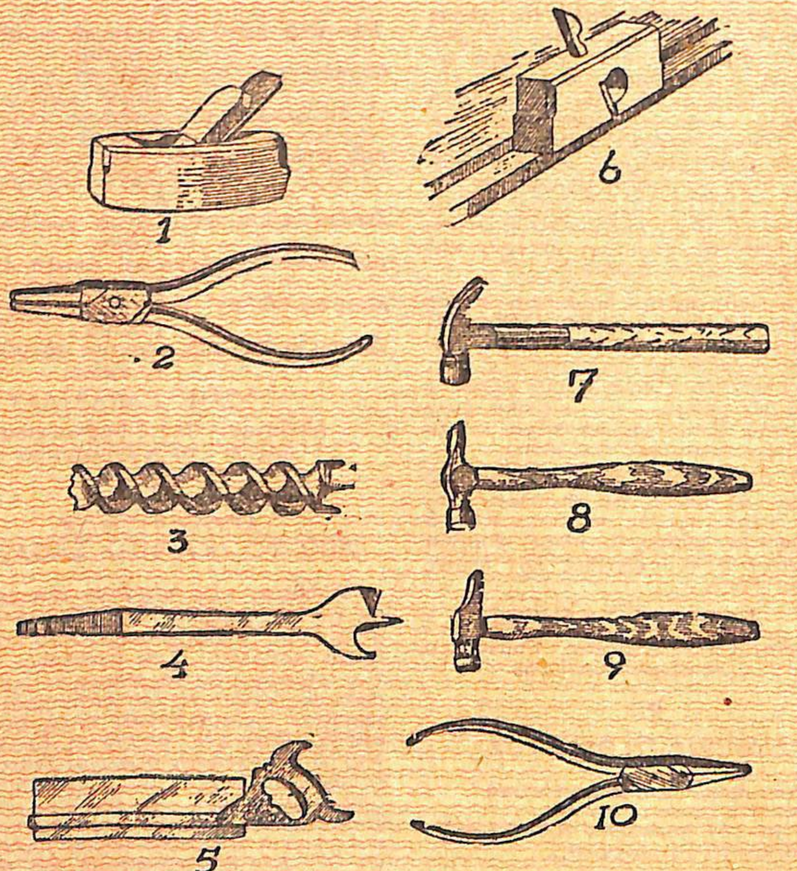
Ἂν δὲν ἔχετε πλατειὰ σανίδα, πάρτε δυὸ στενές, ἀνοῖξτε τὶς τρύπες κι' ἑνῶστε τες μὲ δυὸ σανιδάκια ποὺ τὰ καρφώνετε ἀπὸ κάτω.

Προσέξετε ἀκόμη τοῦτο: Οἱ μεγάλες τρύπες γιὰ τὰ μεγάλα ἐργαλεῖα πρέπει νὰ εἶναι στὸ βάθος. Οἱ τρύπες γιὰ τὰ μικρὰ ἐργαλεῖα θὰ εἶναι μπροστά.

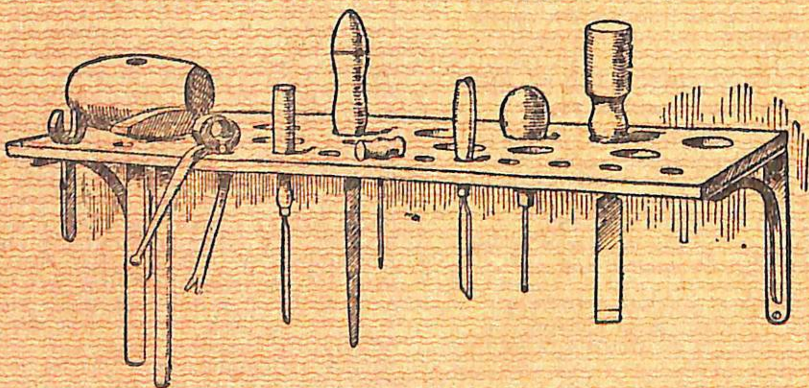
Σὲ μερικὰ κουτιὰ ξύλινα ἢ τενεκεδένια, θὰ φυλᾶττε τὰ καρφιὰ καὶ τὶς πρόκες κατὰ μέγεθος.

Κι' ἀφοῦ τελειώσετε τὴ δουλειά σας, τοποθετῆστε πάντα τὰ ἐργαλεῖα τους στὴ θέση τους, ἀφοῦ τὰ σκουπίσετε.

Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ χάνετε καιρό, γυρεύοντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ τὰ ἐργαλεῖα

1) Πλάνια, 2), Πένσα μὲ στρογγυλεμ ένες ἄκρες, 3) Τρυπάνι, 4) Κλειδί, 5) Χεροπρίονο, 6) Πλάνια μικρή, 7), 8), 9) Σφυριὰ καὶ 10) Πένσα ἴσια.

Ἡ ἐταζέρα τοῦ μαραγκοῦ

Στὴν κατασκήνωση

Μοσχοβολᾶ στὴν ἐξοχὴ
θυμάρι καὶ λουλούδι.
Λάμπει στὰ μέτωπα ἡ χαρὰ
καὶ μέρα - νύχτα ἀντιλαλεῖ
χαρούμενο τραγούδι.

Ἀνατολὲς γεμᾶτες φῶς,
γαληνεμένα βράδια
κι' ὧρες γλυκιὲς τῆς προσευχῆς,
σὰν πέφτουν γύρω τῆς νυχτιᾶς
τὰ σιωπηλὰ σκοτάδια.

Μὲ μιὰ καρδιὰ καὶ μιὰ ψυχή,
σὰν τὰ παλιὰ τὰ χρόνια,
μὲ τῆς ἀγάπης τὴ φωτιὰ
θὰ κάνουμε ἔργο λυτρωμοῦ,
ποὺ θὰ κρατήση αἰώνια.

Οἱ δρόμοι ἐμπρός μας ἀνοιχτοὶ
γιὰ λόγο καὶ γιὰ δράση
κι' ἡ νιότης μας ἀνθίζοντας
στὴν ἅγια Χάρη τοῦ Θεοῦ
ποτὲ δὲ θὰ περάση !

Γ. ΒΕΡΙΤΗΣ

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Ὁ Φάνης ὀλυμπιονίκης

Ὅλα μποροῦσα νὰ τὰ φανταστῶ, μὰ ὄχι καὶ τοῦτο : Χθές, φεύγοντας ἀπ' τὴν Ὀλυμπία, θἄχαμε κερδίσει καὶ μιὰ νίκη στὸ πένταθλο... Πῶς ὁ Φάνης μας θὰ κατάφερνε νὰ στεφανωθῇ καὶ μὲ τὸ κλωνάρι τῆς ἀγριελιᾶς ποὺ εἶχε φυτέψει, ἐκεῖ στὴν κοιλάδα τοῦ Ἀλφειοῦ στὰ πανάρχαια χρόνια, ὁ Ἡρακλῆς.

Ξυπνήσαμε ἀνυπόμονοι, τὴ δεύτερη χαραυγή, σὰν τὴν πρώτη, ἐκεῖ στὸ ξενοδοχεῖο τῆς Ὀλυμπίας. Κείνη τὴ μέρα θὰ βλέπαμε τὰ περίφημα ἔργα τέχνης, τοὺς μαρμάρινους θεούς, ποὺ κρυμμένοι στὰ χρόνια τοῦ πολέμου κάτω ἀπὸ τὴ γῆ, ἔβγαιναν τώρα ἀπὸ τὸ καταφύγιό τους καὶ καθαρίζονταν γιὰ νὰ ξαναστηθοῦν στὸ μικρὸ Μουσεῖο τῆς Ὀλυμπίας. Ὁ ἀρχαιολόγος ποὺ μένει ἐκεῖ κι' ἐπιβλέπει τὴν τακτοποίηση ἔτυχε νἆναι γνωστός μου καὶ δέχτηκε μ' ὅλο ποὺ δὲν εἶχε γίνει ἀκόμα ἐπίσημα τ' ἄνοιγμα τοῦ Μουσείου, νὰ μᾶς πάρῃ νὰ δοῦμε τὸν Ἑρμῆ, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τοὺς ἄλλους μαρμάρινους θεούς...

— Ναρθῆτε πρωΐ — πρωΐ, μοὖπε, πρὶν ἀρχίσῃ ἡ δουλειά, γιὰ νἄχω καιρὸ νὰ σᾶς δείξω ὅ,τι μπορεῖτε νὰ δῆτε.

Φυσικὰ ξεσηκώθηκα πρὶν ἀκόμα χαράξῃ καὶ ξύπνησα καὶ τοὺς ἄλλους. Στοῦ Φάνη τὴν πόρτα δὲ χτύπησα καὶ πολὺ γιατὶ ἤξερα πῶς ἡ ἔγνια του κι' ἡ λαχτάρα του θὰ τὸν εἶχαν σηκώσει πρὶν ἀπὸ μένα. Ἔσκυψα μόνο ἀπ' τ' ἀνοιχτὸ παράθυρο κι' ἐφώναξα δύο φορές.

— Φάνη, Φάνη!

Ἄκουσα τὴ φωνή του μὰ δὲν κατάλαβα τί μ' ἀποκρίθηκε. Κατέβηκα, λοιπόν, ἥσυχη καὶ περίμενα, παίρνοντας τὸ γάλα μου. Σὲ λίγο ἦρθαν κι' οἱ ἄλλοι καὶ τελευταῖος ὁ Φάνης, κάπως κατσούφης.

— Νἄξερες, θεία μου, τί κακὸ μοὔκανες, φώναξε... Ἔχασα τὸ στεφάνι τῆς ἀγριελιᾶς.

— Ποιὸ στεφάνι ;

— Τῆς νίκης... Ὅταν μὲ ξύπνησες τὸ βαζαν στὸ κεφάλι μου οἱ Ἑλλανοδίκες κι' ὁ κήρυκας φώναξε σ' ὅλο τὸ στάδιο :

— Ὁ Φάνης τοῦ Κλεομένη ἀπὸ τὴ Σπάρτη νικᾷ στὸ πένταθλο !...

Ὁ κόσμος ἐνθουσιασμένος χειροκροτοῦσε καὶ φώναζε :

— Φάνη... Φάνη...

Μ' ἀλλοίμονο, δὲν ἦταν ὁ κόσμος, ἦσαν ἐσὺ ποὺ μὲ ξύπνησες τὴν πιὸ δοξασμένη ὥρα τῆς ζωῆς μου. Τὴν ὥρα ποὺ πήγαινα ν' ἀνακηρυχθῶ Ὀλυμπιονίκης... στὸν ὕπνο μου.

— Σοῦ εὔχομαι ν' ἀνακηρυχτῇς στὴν πραγματικότητα, Φάνη μου... Οἱ ἀγῶνες ποὺ ἕνας Βυζαντινὸς Αὐτοκράτορας τοὺς σταμάτησε τρεῖς αἰῶνες ὕστερα ἀπ' τὸ Χριστό, ξαναζωντανέψανε κι' ἔγιναν παγκόσμιοι... Ἀπὸ δῶ, παίρνουν πάλι τὴν ἅγια φλόγα γιὰ νὰ φωτίσουν τὰ στάδια τῶν ἀγώνων στὶς μεγαλύτερες πρωτεύουσες τοῦ κόσμου, κάθε τετραετία, ποὺ γίνονται οἱ „Ὀλυμπιακοί... Ἂν ποθεῖς, λοιπόν, τὸ στεφάνι, νὰ στάδιο δόξας λαμπρό. Μὰ τί ὄνειρο εἶδες ;

— Ἄ, ἦταν θαυμάσιο, φώναξε ὁ... παρ' ὀλίγον Ὀλυμπιονίκης, κι' ἄρχισε νὰ μᾶς λέει τ' ὄνειρό του...

— «Βρισκόμαστε, λέει, μέσα στὸ στάδιο ὅπου χτὲς μᾶς ἐξήγησες πῶς γίνονταν οἱ ἀγῶνες.... Ὁλόγυρα, καὶ στὶς πλαγιὲς κάθονταν χιλιάδες πλήθη ἀπ' ὅλα τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδας. Ἐχθροὶ καὶ φίλοι, ξεχνῶντας γιὰ λίγο τὶς διαφορές τους, ἔσμιγαν μὲ τὴν ἴδια λαχτάρα : Νὰ καμαρώσουν τὰ νιάτα, τῆς Ἑλλάδας ποὺ θὰ συναγωνιζόνταν γιὰ τὸ κλωναράκι τῆς ἀγριελιᾶς.

Ἀνάμεσα στοὺς ἀγωνιστὲς βρέθηκα ξαφνα κι' ἐγώ.... Τέσσερα χρόνια, εἶχα γυμναστῇ γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ στὶς ὄχτιες τοῦ Εὐρώτα κι' ἀρκετὲς δεκαμερίες ἐδῶ στὴν Ὀλυμπία. Ἡ Σπάρτη μοῦ εἶχε ἐμπιστευθῇ τὴν τιμήν της...

Στεκόμαστε στὴ σειρὰ ὅλοι οἱ ἀθλητές, μὲ κοντὸ χιτῶνα, καὶ πέδιλα... Λιοψημένο, γερό, λαστιχένιο ἔνιωθα τὸ σῶμα μου...

Ἐκεῖ στὴν ἀφετηρία, δώσαμε τὸν ὅρκο. Πῶς εἴμαστε ἐλεύθεροι Ἕλληνες, πῶς δὲν εἴχαμε κάμει ποτὲ ἀτιμωτικὴ πράξη, πῶς θὰ τηρήσωμε τοὺς ἀθλητικοὺς νόμους καὶ δὲ θὰ προσπαθήσουμε νὰ κλέψουμε ἀπὸ τοὺς συναγωνιστές μας τὴ νίκη μὲ δόλο...

Ὕστερα δόθηκε τὸ σύνθημα γιὰ τ' ἀγώνισμα τοῦ δρόμου...

Χυθήκαμε σὰν σαΐτες, ριγμένες ἀπὸ τὸ ἴδιο δοξάρι. Δὲν καταλάβαινα τίποτε ἄλλο, παρὰ τὸ τέντωμα τοῦ κορμιοῦ μου κι' ἕναν ἀκράτητο πόθο. Νὰ φτάσω πρῶτος. Δίπλα μου ὅλο καὶ λιγόστευαν οἱ δρομεῖς... Ἕνας — ἕνας κουραζόταν κι' ἀπόμενε πίσω... Στὸ τέλος μείναμε μόνο δύο πλάϊ — πλάϊ. Τὰ πλήθη ἀνάλογα μὲ τὶς συμπάθειές τους, φώναζαν τὰ ὀνόματά μας, καὶ μᾶς ἔδιναν θάρρος. Σήκωσα μιὰ στιγμὴ τὰ μάτια καὶ σᾶς εἶδα ὅλους ἀντίκρυ μου νὰ χειροκροτῆτε φωνάζοντας : Φάνη!, Φάνη! Μοῦ φαινήκατε ἀστεῖοι μὲ τὰ μοντέρνα σας φορέματα ἀνάμεσα στοὺς ἀρχαίους Ἕλληνες κι' ἔβαλα τὰ γέλια...

Καὶ τότε, ἔνοιωσα ἕνα πόδι ἀνάμεσα στὰ δικά μου... Παρὰ λίγο νὰ πέσω... Ἀναστηλώθηκα ὅμως καὶ σκούντηξα τὸν ἀντίπαλο ποὺ πήγε νὰ μοῦ βάλῃ τρικλοποδιά... Ὁ κόσμος τὸν εἶχε πάρει εἴδηση καὶ τὸν γιουχάϊζε... Μὰ ἐγὼ δὲν ἔβλεπα παρὰ μόνο τὸ τέρμα ὅπου περίμενε ὁ κήρυκας μ' ἕνα κλαδὶ φοινικιάς. Τὸ βραβεῖο ποὺ διδόταν στὸ νικητή. τὴν πρώτη στιγμὴ τῆς νίκης... Γιατί, ὅπως ξέρετε, ἡ «κότινος» δηλ. τὸ στεφάνι τῆς ἀγριελιᾶς διδόταν, στὸ τέλος τῶν ἀγώνων ἐπίσημα σ' ὅλους τοὺς νικητές...

— Λοιπὸν πῆρες τὸ κλωνάρι τῆς φοινικιάς ;

— Ναὶ τὸ πῆρα, μὰ ἤμουνα πικραμένος γιατὶ τὴν ἴδια στιγμὴ οἱ Ἑλλανοδίκες ἔπαιρναν τὸ σύντροφό μου γιὰ νὰ τοῦ βάλουν τὸ πρόστιμο... «Τὸν καημένο, σκεφτόμουν, μ' αὐτὰ τὰ λεπτὰ θὰ στηθῇ ἕνα ἄγαλμα τοῦ Δία ἐκεῖ στὸ στάδιο γιὰ νὰ θυμίζῃ τὴ ντροπή του...

— Ἤσουν ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὴ σειρὰ τὶς βάσεις ποὺ μᾶς ἔδειξε χθὲς ἡ θεία καὶ μᾶς εἶπε γι' αὐτὰ τὰ ἀγάλματα, τὸν ἔκοψε ὁ Λεωνίδας.

— Ναὶ τί φοβερό! Θὰ προτιμοῦσα νἄνοιγε ἡ γῆ νὰ μὲ καταπιῇ, παρὰ νἆμουν στὴ θέση του.

— Ὕστερα τί ἔγινε, ρώτησε ἡ Μυρτώ... Νίκησες καὶ στ' ἄλλα τέσσερα ἀγωνίσματα ; Στὸ δίσκο ; Στὸ ἀκόντιο, στὴν πάλη καὶ στὴν πυγμή; Γιατὶ βέβαια τὸ πένταθλο θέλει πέντε νίκες.

— Δὲν ξέρω, ἀπάντησε ὁ Φάνης. Στὰ ὄνειρα βλέπεις γίνονται λίγο μπερδεμένα τὰ πράματα.... Φαίνεται ὅμως πῶς νίκησα γιατὶ κεῖνο ποὺ θυμᾶμαι καλὰ εἶναι πῶς τὴν ὥρα ποὺ μὲ ξυπνήσατε, στεκόμαστε στὴ σειρὰ τρεῖς — τέσσερις νικητές, κι' ὁ κήρυκας ἔλεγε τ' ὄνομα καθενός, τὴν πατρίδα του καὶ τὸ ποιὸ ἀγώνισμα εἶχε νικήσει... Ἐγὼ ἤμουνα Ὀλυμπιονίκης στὸ πένταθλο τὸ παλιότερο ἀγώνισμα γι' αὐτὸ μὲ στεφάνωναν πρῶτο... Μὰ ἡ θεία δὲ μ' ἄφησε ν' ἀπολαύσω τὸ θρίαμβό μου.

— Κρίμα, εἶπε γελῶντας ὁ ἀδιόρθωτος Λεωνίδας. Καὶ θὰ σὲ σηκώναμε ὕστερα στοὺς ὤμους καὶ θὰ σὲ γυρίζαμε στὸ Στάδιο... Κι' ὅταν φτάναμε στὴ Σπάρτη... θἄβγαινε ὁ κόσμος νὰ σὲ δεχτῇ σὰ θεό... Ἄν, μάλιστα, εἶχε καὶ τείχη θὰ γκρέμιζε ἕνα μέρος τους, γιὰ νὰ περάσῃς κι' ἕνας κήρυκας θἄλεγε : Τί τὰ θέλει μιὰ Πολιτεία τὰ τείχη ὅταν ἔχει τὰ στήθη τέτιων παλληκαριῶν σὰν τὸ Φάνη.

— Ἀπὸ τότε πιὰ θἄτρωγε ὁ ξαδελφούλης μας δωρεὰν στὸ πρυτανεῖο τῆς Πολιτείας, εἶπε κι' Μυρτώ... Ποιὸς τὴ χάρη του ἀλήθεια!

— Καὶ θἄχε δικαίωμα, εἶπα κι' ἐγώ, νὰ στήσῃ μιὰ στήλη στὴν Ὀλυμπία... Ἄν μάλιστα νικοῦσε τρεῖς φορὲς ἡ στήλη θὰ εἶχε καὶ τὴ μορφή του χαραγμένη ἐπάνω... Κι' ἐμεῖς θὰ ψάχναμε τώρα γιὰ νὰ τὴν βροῦμε στὸ Μουσεῖο γιὰ νὰ τὴν τιμήσωμε σὰν οἰκογενειακή.

— Ἀφῆστε τὰ πειράγματα, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας ποὺ ἄκουγε μ' ὁλοφάνερη συγκίνηση τ' ὄνειρο τοῦ Φάνη... Μακάρι νὰ βλέπαμε ὅλοι μας, κι' ἂς ἤταν ἀκόμα καὶ στ' ὄνειρο, τὴν παλιὰ ἐκείνη κι' ἀξέχαστη δόξα τοῦ τόπου μας... Ἐμεῖς ὅλοι εἴδαμε χτὲς μόνο πέτρες, ναοὺς γκρεμισμένους, βωμοὺς ραγισμένους, στῆλες πεσμένες στὴ γῆ... Μόνο ὁ Φάνης κατάφερε μὲ τὴ φλόγα τῆς ψυχῆς του, τὴ φλόγα ποὺ γεννᾷ κάθε ὄνειρο, ν' ἀναστήσῃ τὴν Ὀλυμπία καὶ τοὺς ἀγῶνές της... Κι' ἂν δὲν τὸν ξυπνούσαμε ἐμεῖς οἱ πεζοί, ἴσως θἄβλεπε καὶ τὸ πνευματικὸ μέρος τῆς Πανελλήνιας αὐτῆς ἑορτῆς. Θἄχε ἀκούσει τὸ Λυσία καὶ τοὺς ἄλλους ρήτορες, νὰ μιλοῦν στὰ πλήθη γιὰ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ κορμιοῦ καὶ τῆς ψυχῆς, γιὰ τὴν ἀρετὴ καὶ τὴν ἀνδρεία. Θἄχε δῆ τὸν Ἡρόδοτο νὰ διαβάζῃ τὴν Ἱστορία του, γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Πανελλήνιο καὶ νὰ κάνῃ τὸ Θουκυδίδη νὰ ζηλεύῃ τὴ δόξα του καὶ νὰ ὁρκίζεται νὰ τὸν ξεπεράσῃ. Θἄχε παρευρεθῇ ἴσως στὸ ἐπίνικο συμπόσιο καὶ θἄχε ἀκούσει τὸν Πίνδαρο νὰ ψάλλῃ τὸν ὕμνο του...

Γιατί ἡ Ὀλυμπία, παιδιά μου — αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ ξέρετε — δὲν ἦταν μόνο τὸ κέντρο σωματικῶν ἄθλων, παρὰ καὶ πνευματικῶν... Μαζὶ μὲ τὴν λεβεντιὰ ξεχώριζε ἐδῶ καὶ τὸ πνεῦμα κι' ἡ ἠθική... Πουθενὰ ἀλλοῦ δὲν καταλάβαινε ὁ Ἕλληνας ποιὰ θέση εἶχε στὸν τόπο του, ὅσο στὸ στάδιο τῆς Ὀλυμπίας. Ὕστερα ἀπὸ τὴ ναυμαχία τῆς Σαλαμίνας, ἔγιναν βέβαια στὴν τετραετία τους οἱ ἀγῶνες. Ἀνάμεσα στοὺς θεατὲς ἦταν κι' ὁ νικητὴς τῆς Σαλαμίνας, ὁ Θεμιστοκλῆς. Ὅταν, λοιπὸν τὸν εἶδαν τὰ πλήθη νὰ μπαίνῃ στὸ Στάδιο, σηκώθηκαν σύσσωμοι ὅλοι καὶ τὸν ζητωκραύγασαν... Κι' ὁ Θεμιστοκλῆς ἔνοιωσε τὴ μεγαλύτερη συγκίνηση τῆς ζωῆς του...».

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη μπῆκε ἕνα παιδάκι στὸ χὼλ τοῦ ξενοδοχείου καὶ μᾶς ἀνάγγειλε πῶς ὁ κ. Ἔφορος μᾶς περίμενε στὸ Μουσεῖο.

— Ξεχαστήκαμε, εἶπα, πᾶμε κι' ὁ ἄνθρωπος ἔχει δουλειά... Φτάνει ποὺ μᾶς κάνει τὴ χάρη νὰ μὴ μᾶς ἀφήσῃ νὰ φύγωμε ἀπ' τὴν πιὸ δοξασμένη γωνιὰ τῆς Ἑλλάδας, χωρὶς νὰ δοῦμε τοὺς μαρμαρένιους θεούς της.

Ἔξω ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο εἶχαν φυτέψει λουλούδια σὲ πολὺ φροντισμένα παρτέρια. Ἡ δροσούλα ἄστραφτε στὰ πέταλά τους.

Ἡ αὐγὴ εἶχε προσθέσει τὴ γοητεία της στὴ γαλήνη τῆς Ὀλυμπίας. Ἀπὸ ἐκεῖ εἴδαμε σὲ ὅλη τὴν ἔκτασή της τὴν Ἄλτη μὲ τὰ κατάλευκα μάρμαρα... Μὰ ὄχι δὲν ἦταν νεκρή, δὲν τὴν εἴδαμε σήμερα κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο τοῦ θανάτου. Κοιμόταν μέσα στὸ σύθαμπο τῆς αὐγῆς. Σὲ λίγο θὰ τὴν ξυπνοῦσαν τ' ἀηδόνια τοῦ Κρονίου, τὸ μουρμούρισμα τοῦ Ἀλφειοῦ κι' οἱ φωνὲς τοῦ κήρυκα ποὺ θ' ἀνάγγελνε τὴν ἀρχὴ τῶν ἀγώνων.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

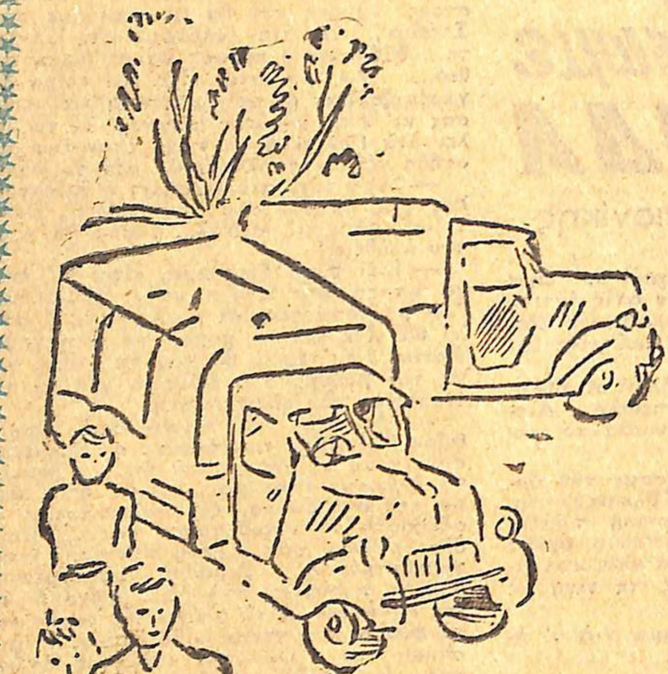
✶

ΠΟΛΥ ΣΩΣΤΑ...

Ὁ καθηγητής : Καὶ ποιὸ μεγάλο πλεονέκτημα εἶχαν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐν σχέσει μὲ μᾶς ;

Ὁ μαθητής : Αὐτοὶ δὲν ἦσαν ὑποχρεωμένοι νὰ μαθαίνουν... ἀρχαῖα Ἑλληνικά!

Μὲ καμάρι καὶ περηφάνεια

Τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ξαναγυρίζουν στὰ χωριά τους. Ὁ ἐπαναπατρισμὸς συντελεῖται τώρα μὲ γοργὸ ρυθμό! Οἱ παιδοπόλεις ἀδειάζουν καὶ μιὰ-μιὰ κλείνει τὶς πύλες της. Οἱ τρόφιμοί τους παίρνουν τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς.

Ξέρουμε καλὰ μικρὲ παληὲ τρόφιμε τῆς παιδοπόλεως, πῶς διπλᾶ εἶναι τὰ συναισθήματα ποὺ σὲ πλημμυρίζουν!

Ἡ λύπη γιατὶ ἀφήνεις τὴ στοργικὴ φωλιὰ ἐκεῖ ποὺ τοὺς χρόνους τῆς δυστυχίας ἔνοιωσες τὴ χαρά, τὴν ἀσφάλεια, τὴν ἀγάπη! Ἕνα ἀποφασιστικὸ χέρι σὲ ἅρπαξε κάποτε σώζοντάς σε ἀπὸ τὸν μεγάλο κίνδυνο. Τὸ χέρι τῆς μεγάλης μας Βασίλισσας ποὺ, στάθηκε τόσο προστατευτικὸ καὶ ποὺ γι' αὐτὴ αἰσθάνεσαι τώρα τόση ἀγάπη καὶ εὐγνωμοσύνη!...

Καὶ σοῦ χάρισε τὴ χαρά. Τὸ μαῦρο δάκρυ ποὺ αὐλάκωνε τὸ μάγουλό σου, στέρεψε. Ὁ φόβος ποὺ σ' ἔκανε νὰ τρέμῃς χάθηκε. Καὶ στὰ παιδικά σου χείλῃ ξανάνθισε τὸ χαμόγελο! Σὲ ἔμαθαν γράμματα. Σὲ ἔφεραν στὸ δρόμο τοῦ Χριστοῦ. Σοῦ δίδαξαν τέχνες!... Σοῦ γέμισαν τὴν καρδιά σου μὲ τὰ εὐγενικὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς αὐτοθυσίας...

Πῶς νὰ ἐγκαταλείψῃς αὐτὸ τὸ ἀγαπημένο, τὸ οἰκογενειακό, τὸ ἀπόλυτα χριστιανικὸ περιβάλλον χωρὶς τὰ μάτια σου νὰ δακρύσουν ἀπὸ συγκίνηση;

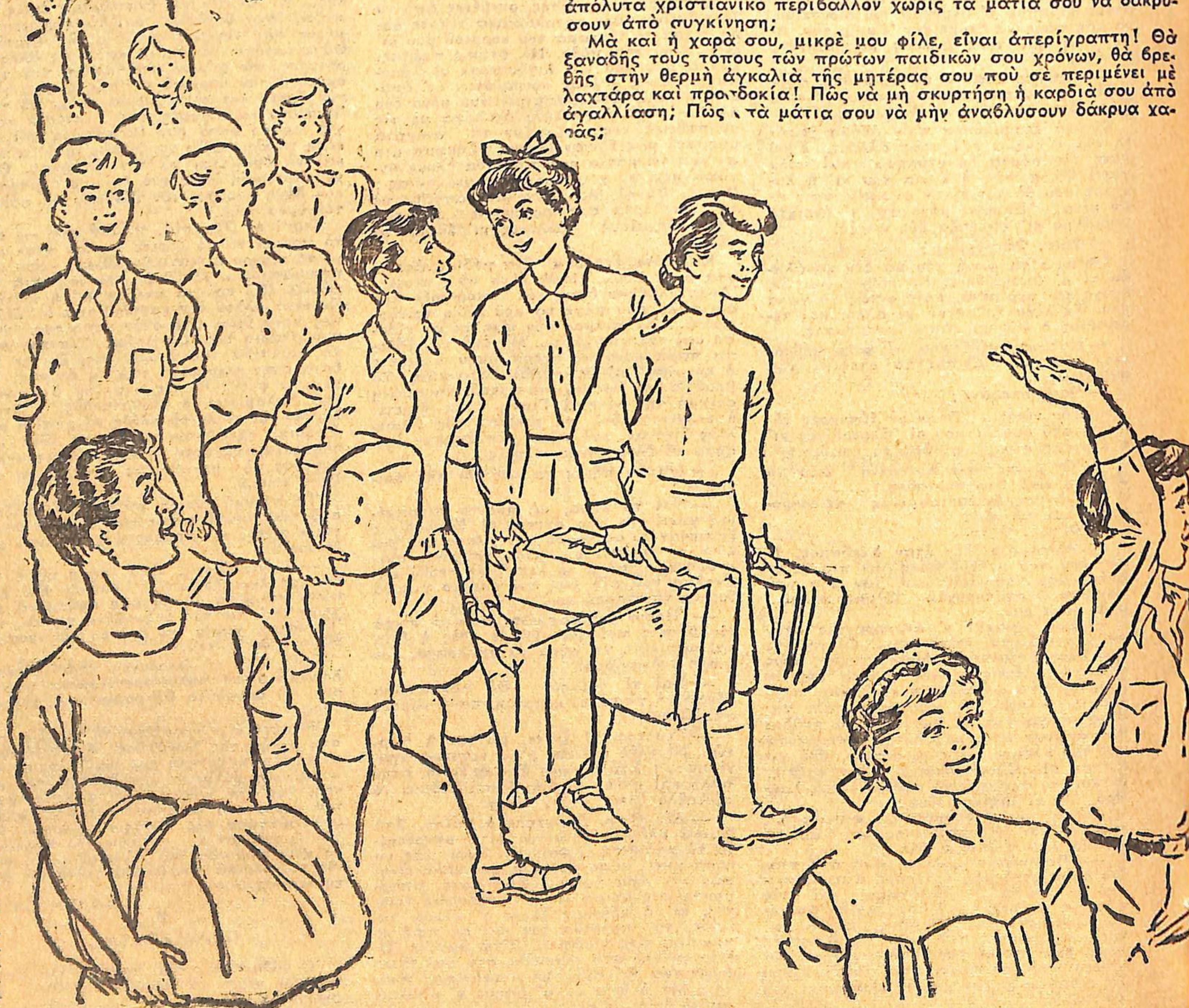
Μὰ καὶ ἡ χαρά σου, μικρὲ μου φίλε, εἶναι ἀπερίγραπτη! Θὰ ξαναδῇς τοὺς τόπους τῶν πρώτων παιδικῶν σου χρόνων, θὰ βρεθῇς στὴν θερμὴ ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας σου ποὺ σὲ περιμένει μὲ λαχτάρα καὶ προσδοκία! Πῶς νὰ μὴ σκυρτήσῃ ἡ καρδιά σου ἀπὸ ἀγαλλίαση; Πῶς τὰ μάτια σου νὰ μὴν ἀναβλύσουν δάκρυα χαρᾶς;

Γιὰ τοῦτο σὲ βλέπω λυπημένο μὰ καὶ χαρούμενο να παίρνῃς τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς στὰ Ἅγια χώματα ποὺ γεννήθηκες.

Θὰ ξαναδῇς τὰ γνώριμα βουνά, τὰ ἄσπρα σπιτάκια, τὰ ὁλοπράσινα δένδρα! Θὰ ξαναδῇς τὰ ποτάμια... καὶ τὶς βρῦσες μὲ τὸ ὁλόδροσο νερὸ καὶ θὰ σβύσῃς μὲ τοῦτο τὴ δίψα σου..... Κι' ἔπειτα... Μεγάλα καθήκοντα σὲ περιμένουν, μικρὲ φίλε στὸ χωριό σου!....

Τὸ παιδὶ τῆς παιδόπολης πρέπει νὰ εἶναι τὸ καμάρι καὶ τὸ καύχημα τοῦ χωριοῦ!..... Ἐσὺ θὰ πρέπει νὰ ξεχωρίζῃς ἀπὸ τὰ ἄλλα παιδιά, ἐσὺ πρέπει νὰ γίνῃς ὁ ὁδηγὸς τῶν ἄλλων.... Ὅσα ἔμαθες στὴν «παιδόπολη» δὲν σοῦ ἀνήκουν. Πρέπει νὰ τὰ μεταδώσῃς στοὺς ἄλλους. Πρέπει νὰ συνεργασθῇς μὲ τὸ δάσκαλό σου, τοὺς φίλους σου, τοὺς μαθητές σου. Πρέπει νὰ ὀργανώσετε τὶς προσκοπικὲς ἢ ὁδηγικὲς ὁμάδες σας. Πρέπει νὰ φροντίσετε μόνοι σας γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ χωριοῦ σας..... Πρέπει νὰ γίνετε οἱ πρωτοπόροι κάθε προόδου στὸν τόπο σας. Ὁ ἐπαναπατρισμός σας ἔγινε. Δείξετε τώρα πὼς εἴσαστε ἄξιοι τῶν παιδοπόλεων, ποὺ σᾶς φιλοξένησαν τόσον καιρό!

ΟΙ 3 ΙΠΠΟΤΕΣ

Κι' ἦτανε, μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ
(θυμᾶμαι ποὺ ἡ γιαγιά μου τὄλεγε τότε
σὰν παραμύθι τάχα), ἕναν καιρό,
τρεῖς ξακουσμένοι ἄρχοντες, τρεῖς 'Ιππότες.

Γκόρο ἔλεγαν τὸν ἕνα κι' ἦταν γίγαντας,
ρήγας σ' ἕνα καστέλι τοῦ βορρᾶ·
γιὰ τοὺς ἐχθρούς, χαμὸς κάθε του πέρασμα
κι' ἡ σπάθα του ὅπου πέση, συμφορά!

*

Κι' εἶχε φλάμπουρα μαῦρα στὰ κοντάρια του
κι' ἀνίκητο στρατό, φουσάτα πλήθια·
κι' εἶχε τὸ μῖσος στὴν καρδιά του ἀχόρταγο
καὶ φίδια χρυσοκέντητα στὰ στήθια.

Γκολφρίδο τὸν ἐλέγανε τὸ δεύτερο,
ὁ ἄρχοντας ὁ τρανὸς σὲ κάποια χώρα·
σὰν ἄνεμος περνοῦσε στὸ ἄσπρο τ' ἄτι του
καὶ ξέσπαε στοὺς ὀχτρούς, σὰν ἄγρια μπόρα!

*

Κι' εἶχε νικήσει καὶ Στοιχειὰ καὶ Δράκοντες,
καλπάζοντας μπροστά, παλληκαρίσια·
τὴ Δόξα εἶχε γραμμένη στὴ σημαία του
καὶ κεφαλὴ στὰ στήθια, λιονταρίσια!

Κι' ὁ τρίτος, παλληκάρι ἀκόμα ἀδύναμο
στὴ δύναμη δὲ μοιάζει κανενός·
παραμυθένιας χώρας πριγκιπόπουλο,
κι' ἦτανε τ' ὄνομά του, Χριστιανός.

Δὲν εἶχε νὰ ἱστορήση κατορθώματα
μήτε ποὺ εἶχε νικήσει Δράκο-ἀράπη!
Σταυρὸ εἶχε στὰ στήθια χρυσοκέντητο
καὶ στὴν καρδιὰ εἶχε κλείσει τὴν 'Αγάπη!

*

Καὶ σμίξανε κι' οἱ τρεῖς καὶ ξεκινήσανε
(μικρό μου ἀγόρι, μὴν κοιμᾶσαι κι' ἄκου!...)
νὰ πολεμήσουν πὰν οἱ τρεῖς 'Ιππότες μας,
μακρυά, στὴ χώρα τοῦ μεγάλου Δράκου.

*

Κι' ἦταν ὁ Δράκος βασιλιὰς στοὺς δράκοντες
κι' εἶχε ρημάξει πολιτεῖες καὶ τόπους,
γκρεμίζοντας βουνὰ κάτω ἀπ' τὴ φτέρνα του
κι' ἔτρωγε κάθε μέρα δέκα ἀνθρώπους!

Ταξίδεψαν οἱ 'Ιππότες μας, μερόνυχτα,
πάνω στὰ φτεροπόδαρά τους τ' ἄτια
καὶ φτάσανε· κι' ὁ Δράκος τοὺς περίμενε·
φωτιὲς πετοῦσαν τ' ἄγρια του τὰ μάτια!

*

Πρῶτος ὁ Γκόρος πάει κοντά του, λέγοντας:
«Τὸ Μῖσος ποὺ στὰ στήθια μου φωλιάζει,
τὸ μπράτσο μου ἂς ἀντριέψη καὶ τὴ σπάθα μου»,
κι' ὁρμώντας, τ' ἄλογό του σπηρουνιάζει.

Μὰ ὁ Δράκος, ἕνα βράχο ξερριζώνοντας,
σὰ μιὰ βροντὴ τὸ στόμα του τ' ἀνοίγει!
Δειλιάζει ὁ Γκόρος... Τρομαγμένο τ' ἄτι του
πισωπατάει κι' ὅπου φύγει-φύγει!
Τότες ὁρμᾶ ὁ Γκολφρίδος καὶ φωνάζοντας:
«Τοῦ κονταριοῦ μου ἡ Δόξα μεγαλώνει»,
καί, φτάνοντας τὸ Δράκο, τὸ κοντάρι του
βαθιὰ μὲς τὴν κοιλιὰ τοῦ τὸ καρφώνει!

*

Οὔρλιαξε ὁ Δράκος κι' ἄφρισε καὶ βρόντηξε,
τὸ στόμα του, ἀνοιχτό, ξερνάει φαρμάκι·
κι' ἁρπάζει τὸ Γκολφρίδο μὲς στὰ νύχια του
καὶ τὸν ξεσχίζει σὰν τὸ κουρελάκι.

*

Κι' ἔμεινε ὁ Χριστιανὸς μόνος κι' ἀδύναμος.
Τὸ Δράκο νὰ νικήση ποιός, ἐλπίζει;
Ξεπέζεψε· κατόπι, γονατίζοντας,
τὰ λόγια τοῦτα σιγοψιθυρίζει:

*

«Μὲ τοῦ Σταυροῦ τὴ Χάρη καὶ τὴ Δύναμη,
Μὲ τὴν ἀγάπη ποὔχω στὴν ψυχή μου
Στέκομαι πάντα ἀγκρέμιστος κι' ἀνίκητος!...

Δόσε Χριστὲ τὴ νίκη στὸ σπαθί μου.
Καβάλησε καὶ χίμηξε σὰν ἄνεμος,
μπροστά του τὰ Στοιχειὰ τρέχουν νὰ φύγουν.
Κι' ἔχει στὸ χέρι του γιγάντια δύναμη
καὶ τὸ σπαθί του φλόγες τὸ τυλίγουν!

Στὰ στήθια του ὁ Σταυρὸς φαντάζει πύρινος
τρέμει μαζί του ὁ Δράκος νὰ τὰ βάλη·
γυρνάει νὰ φύγη, μ' ἄξαφνα σωριάζεται
κι' ὁ Χριστιανὸς τοῦ παίρνει τὸ κεφάλι!

*

Καὶ γίναν πανηγύρια, καὶ χαρμόσυνα
χτυποῦσαν οἱ καμπάνες γιὰ τὸ θᾶμα.
Κι' οἱ ἄνθρωποι, ποὺ ἀπ' τὸ Δράκο λευτερώθηκαν,
τὸν σήκωσαν στὰ χέρια τους, κι' ἀντάμα

*

θέλησαν νὰ τὸν κάνουνε καὶ Ρήγα τους,

μ' αὐτὸς στὴ μακρινή του πῆγε χώρα·
καὶ ζήσανε καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα
κι' ἴσως — ποιὸς ξέρει; — ζῆ κι' ἀκόμα τώρα...

*

Καὶ τέλειωσε ἡ γιαγιὰ τὸ παραμύθι της
κι' ἔλεγε, πρὶν ὁ ὕπνος νὰ μὲ πάρη:
«Στοχάσου πῶς, κι' ἐσὺ Στοιχειὰ καὶ Δράκοντες
θὰ τοὺς νικᾶς, μὲ τοῦ Χριστοῦ τὴ Χάρη...»

Α. ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Μιὰ ὡραία κωμικὴ σκηνὴ

Περικλῆς, ἐτῶν 13, κάθεται στὸ τραπέζι του καὶ γράφει ἀπαγγέλλωντας: «Ἐξ ὅλων τῶν ζώων ἡ ἀλώπης εἶναι τὸ πονηρότερον...». ('Αφίνει τὴν πέννα καὶ συλλογίζεται): Πονηρότερον, τὸ «ρο» μὲ ὄμικρον ἢ μὲ ὠμέγα;... Ἡ προηγουμένη συλλαβὴ εἶναι μακρά· λοιπὸν θέλει μὲ ὠμέγα... ὄχι! μὲ ὄμικρον... ὄχι μὲ ὠμέγα... Οὔφ! καὶ αὐτὰ τὰ συγκριτικά! Μὲ ζάλισαν! Νὰ ἤξερα ποιὸς πῆγε καὶ βρῆκε αὐτοὺς τοὺς εὐλογημένους κανόνες! Πολὺ κακὸς ἄνθρωπος θὰ ἦταν, ἀφοῦ βασανίζονται ἐξ αἰτίας του τόσο πολὺ οἱ καϋμένοι οἱ μαθηταί. Ἂν ἤμουν στὴ θέση του ἐγώ, θὰ ἔλεγα:«Τὰ εἰς ότερος καὶ ότατος καὶ τὰ εἰς όσύνη, γράφονται ὅλα ἀνεξαιρέτως μὲ ὄμικρον». Ἐτελείωσε! Ποῦ νὰ θυμᾶσαι τώρα μακρὰ καὶ βραχέα καὶ κολοκύθια! (Μετὰ μικρὴ παύση). Ἂν ἦταν ἔτσι, τί καλά! Τὰ γραψίματά μου δὲν θὰ ἦταν γεμᾶτα λάθη καὶ δὲν θὰ τἄβρισκα μπαστούνια μὲ τὸν κύριο καθηγητὴ τῶν Ἑλληνικῶν. (Μένει λίγο σκεπτικός).

Κι' ὅλα αὐτὰ γιὰ νὰ λυπᾶται ἡ καϋμένη ἡ μητέρα. Νά, προχθὲς ποὺ μᾶς συνήντησε ὁ κύριος καθηγητὴς στὸν περίπατο, τῆς εἶπε: «Κυρία μου, ὁ υἱός σας δὲν εἶναι καθόλου ἐπιμελής· στὴν ὀρθογραφία προπάντων ὅλο μηδενικὰ παίρνει». Ἡ μητέρα μου ἐδάκρυσε, καὶ ὅμως προσεπάθησε νὰ μὲ δικαιολογήσει: «Κύριε καθηγητά, ξέρετε, εἶναι μικρὸς ἀκόμα, ἦταν ἄρρωστος τόσο καιρό... ἀκόμα εἶναι ἀδύνατος... φοβοῦμαι νὰ τὸν βιάσω...». Καὶ ὕστερα ἐπρόσθεσε σιγά, γιὰ νὰ τὸ ἀκούσει μόνο ὁ καθηγητής, ἀλλὰ τ' ἄκουσα κι' ἐγώ: «Μόνο αὐτὸ τὸ παιδὶ μοῦ μένει»... Ναί, λυπήθηκε πολύ... Τὴν εἶδα κι' ἔκλαψα κι' ἐγώ. Ἀλλὰ μήπως φταίω; Ἄχ, κακὴ Γραμματικὴ μὲ τὰ συγκριτικά σου, ἐσύ, ἐσὺ τὰ φταῖς ὅλα!

Ἡ καϋμένη ἡ μητέρα! Πῶς τὴ λυποῦμαι! Ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ πέθανε ὁ μπαμπᾶς, αὐτὴ ἐργάζεται γιὰ νὰ μὲ σπουδάσει, γιατὶ δὲν εἴμαστε πλούσιοι, ὄχι... Ἅμα μεγαλώσω ὅμως... ὤ, ἂν δὲν ἦταν αὐτὰ τὰ μακρὰ καὶ τὰ βραχέα!...

Λοιπόν: (παίρνει τὴν πέννα). «Ἡ ἀλώπης εἶναι τὸ πονηρότερον» μὲ ὄμικρον ἢ μὲ ὠμέγα; (Ζωηρά). Ἄ! τώρα θυμήθηκα! Ὅταν ἡ προηγουμένη συλλαβὴ εἶναι βραχεῖα, θέλει μὲ ὠμέγα· ὅταν εἶναι μακρά, θέλει μὲ ὄμικρον. Δόξα σοι ὁ Θεός! (Τὸ γράφει καὶ σηκώνεται).

Πάει κι' αὐτό! Κατώρθωσα νὰ θυμηθῶ τὸν κανόνα καὶ τὸ ἔμαθα... Ἀκούω τὰ βήματα τῆς μητέρας (φωνάζει): Μητέρα! δὲν θὰ λυπηθεῖς πιά! Ἐνόησα καλὰ τὸν κανόνα τῶν συγκριτικῶν καὶ τῶν ὑπερθετικῶν. Εἶναι

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἡ χοντρὴ κι' ἡ λιγνὴ

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἤθελα νὰ σᾶς εἶχα μαζί μου, στὴν Ἁγία Παρασκευή, ὅπου μένω τώρα μὲ τὰ ἐγγονάκια μου, νὰ γνωρίσετε τὴ Νινέτα καὶ τὴ Φοῦλα, δυὸ γειτονοποῦλες μας. Ἢ νἆχα μιὰ φωτογραφία τους νὰ τὴ δημοσίευα στὴν «Παιδόπολι» γιὰ νὰ κάμετε γοῦστο.

Μά, ἂς εἶναι, θὰ προσπαθήσω νὰ σᾶς τὶς παραστήσω κι' ἐδῶ. Ἡ Νινέτα εἶναι λιγνὴ σὰν σπαγγέτο. Ἔχει δυὸ κλωστὲς γιὰ χεράκια, δυὸ σκοινάκια γιὰ γάμπες. Τὸ πρόσωπό της εἶναι χλωμό, δυὸ μισοσβυσμένα ἀστέρια τὰ μάτια της. Ζαρωμένο τὸ κακόμοιρο, σὰ γατάκι ποὺ κάτσιασε... Ἔχει μιὰ φωνίτσα ψιλὴ-ψιλή, σὰν τοῦ τζίτζηκα, ποὺ μᾶς τρελλαίνει τὰ μεσημέρια στὸ πεῦκο. Κλαίει διαρκῶς κι' ὅλη τὴν ὥρα μπαίνει γιὰ χάρη της ὁ γιατρὸς στὸ σπιτάκι της.

Δῆτε τώρα καὶ τὴ Φοῦλα. Στρομπουλή, ροδοκόκκινη, μιὰ χαρὰ νὰ τὴ βλέπῃς... Φαίνεται τουλάχιστο τέσσερα χρόνια μεγαλύτερη ἀπ' τὴ Νίνα. Τρέχει, πηδᾶ, τραγουδᾶ, σκαρφαλώνει στὰ δέντρα κι' ὅλο κοροϊδεύει τὴν ἀδελφή της ποὺ μιξοκλαίει...

— Ἡ χοντρὴ κι' ἡ λιγνή! τὶς φωνάζουν τὰ παιδιά, ὅταν βγαίνουν μαζὶ τὰ βραδάκια περίπατο.

Ἡ Φοῦλα γελᾶ ὅταν τ' ἀκούῃ, μὰ ἡ Νινέτα νευρώνει καὶ κλαίει περισσότερο.

— Μὴ στενοχωριέσαι, τῆς λέω. Ὅταν μεγαλώσῃς κι' ἐσὺ σὰν τὴ Φοῦλα, θὰ παχύνῃς καὶ θὰ ψηλώσῃς.

— Μὰ εἶναι ἕνα χρόνο μεγαλύτερη ἡ Νινέτα, λέει ἡ μητέρα...

— Καὶ γιατὶ ἔμεινε ἔτσι μικρούλα; εἶπα ξαφνιασμένη.

— Ἐλᾶτε αὔριο ποὺ θὰ τρῶνε καὶ θὰ καταλάβετε, μοῦ εἶπε ἡ μητέρα λυπημένη.

Πῆγα, παιδιά μου, κι' ἀλήθεια κατάλαβα.

Γιὰ τὴ Φοῦλα τὸ φαῖ ἦταν γλέντι. Ὥσπου νὰ πῇς «ἀμήν», ἄδειαζε τὸ πιάτο της. Τὶ νόστιμη σοῦπα, φώναζε, τὶ ὡραῖο τὸ φαγάκι!... Βάλε μου κι' ἄλλο, μανούλα μου, νὰ ψηλώσω, νὰ μεγαλώσω...

Ἡ Νινέτα, ἀντίθετα, ἔσφιγγε τὰ δόντια... Κι' ἄν, μὲ τὰ πολλὰ βάσανα, ρουφοῦσε μιὰ κουταλιά, ἔκανε μισὴ ὥρα νὰ τὴν πάῃ κάτω... Μιὰ μπουκιὰ μασοῦσε καὶ δέκα ἔφτυνε. Πότε μύριζε ἄσχημα ἡ σούπα, πότε ἦταν ἄψητο τὸ ρύζι, πότε τὸ κρέας ἦταν σκληρό.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ βάσανό μας, εἶπε ἡ μητέρα... Πολλὲς φορὲς ἀρχίζει νὰ τρώῃ στὶς ἐφτὰ καὶ στὶς δέκα μασᾶ ἀκόμα. Στὸ τέλος τὴν παίρνει ὁ ὕπτος κι' ἀποκοιμιέται μὲ τὴν ἀμάσητη μπουκιὰ στὸ στόμα...

— Τώρα καταλαβαίνω, Νινέτα μου, γιατὶ μίκρανες ἔτσι σὰ μυρμηκάκι, τῆς λέω... Μ' ἂν θέλῃς, ξέρω ἐγὼ ἕνα βότανο ποὺ ὅταν τὸ τρῶνε τὰ κοριτσάκια γίνονται ψηλά, ροδοκόκκινα καὶ παχειά...

— Δόστε μού το, εἶπε δειλὰ ἡ καϋμένη ἡ Νίνα, ποὺ ἄρχισε πιὰ κι' αὐτὴ νὰ μετανοῇ γιὰ τὸ κακὸ ποὖχε κάμει στὸν ἑαυτό της...

— Θὰ τὸ δώσω στὴ μαμᾶ σου, Νίνα, νὰ τὸ βάζῃ στὸ φαγάκι σου... Μὰ θὰ πρέπει νὰ τὸ τρῷς ὅλο, γιατὶ ἀλλιῶς θὰ πηγαίνῃ χαμένο τὸ βότανο...

— Θὰ τὸ τρώω, θὰ τὸ τρώω, εἶπε μ' ὅση δύναμη εἶχε ἡ μικροῦλα.

Νὰ δοῦμε, παιδάκια μου, ἂν κρατήσῃ τὸ λόγο της. Θὰ σᾶς πῶ κάποια μερα, ἂν πάχυνε καὶ ποιὸ εἶναι τὸ βοτανό μου... Πιστεύω ὅμως πὼς ἐσεῖς δὲ θὰ χρειαστῆτε βότανα, γιατὶ δὲν εἶστε κουτὰ νὰ μὴν τρῶτε τὸ φαΐ σας.

Ἡ γιαγιὰ Καντιανὴ

Ὁ Τεμπέλης που Τιμωρήθηκε

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἕνας χωρικὸς κατέβηκε μὲ τὸ μικρὸ γυιό του στὴν πόλη γιὰ νὰ πουλήσῃ πουλερικά. Ἀφοῦ τὰ πούλησε ἔκανε διάφορα ψώνια καὶ φορτωμένος ξεκίνησε γιὰ τὸ χωριό του.

Περπάτησαν ἀρκετὰ καὶ κουρασμένος ὁ χωρικός, στάθηκε κι' εἶπε στὸ παιδί του:

— Κώστα μου, δὲν νομίζεις πὼς πρέπει νὰ μὲ ξεφορτώσῃς λίγο;

— Ἄ! πατέρα, ἀπάντησε ὁ μικρός, ὅταν κρατῶ τὰ ζεμπίλια σου δὲν θὰ μπορῶ νὰ τρέχω καὶ νὰ παίζω. Ἔχω καιρὸ νὰ κάνω δουλειὲς ὅταν θὰ μεγαλώσω. Τώρα ἄφησέ με ἥσυχο.

Ὁ χωρικὸς δὲν μίλησε, ξαναφορτώθηκε τὰ ζεμπίλια του κι' ἄρχισε νὰ περπατάῃ. Ἦταν πιὰ μεσημέρι κι' ὁ ἥλιος ἔκαιγε πολύ. Ὁ ἱδρῶτας ἔτρεχε ποτάμι ἀπ' τὸ μέτωπο τοῦ χωρικοῦ, ἀλλ' αὐτὸ δὲν συγκινοῦσε καθόλου τὸν μικρὸ Κώστα. Ἔτρεχε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ καὶ σκαρφάλωνε στὰ δέντρα ἀνέμελος.

— Κώστα, φώναξε σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ πατέρας κοίταξε στὸ δρόμο ἕνα πέταλο. Σκῦψε νὰ τὸ πάρῃς, μπορεῖ νὰ μᾶς χρειαστῇ.

— Μὰ πατέρα, ἀξίζει νὰ κάνω τόσο κόπο γιὰ ἕνα πέταλο; Ἄφησέ με τώρα ἥσυχο.

Ὁ χωρικὸς δὲν μίλησε, ἀκούμπησε κάτω τὰ ζεμπίλια του, ἔσκυψε καὶ σήκωσε τὸ πέταλο. Ἔπειτα ξαναφορτώθηκε τὸ ζεμπίλι του καὶ ξεκίνησε μουρμουρίζοντας:

— Θὰ τὸ πουλήσω τώρα στὸν πεταλωτὴ ποὺ θὰ βρῶ παρακάτω καὶ μὲ τὰ χρήματα ποὺ θὰ πάρω θ' ἀγοράσω κάτι καλό.

Ὁ μικρὸς ἄκουσε τὰ λόγια αὐτὰ κι' ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ δὲν ξεκόλλησε ἀπ' τὸ πλάϊ τοῦ πατέρα του.

Καὶ νά, σὲ λίγο ἔφτασαν στ' ἀλμπάνικο. Ὁ πεταλωτὴς μὲ προθυμία πῆρε τὸ πέταλο κι' ἔδωσε στὸν χωρικὸ ἕνα νόμισμα. Κι' αὐτὸς ἀγόρασε ἀμέσως μὲ τὰ χρήματα αὐτὰ ἕνα καλάθι τραγανὰ κεράσια καὶ ξαναπῆρε τὸ δρόμο, ἔχοντας πάντα δίπλα του τὸν γυιό του.

Δὲν εἶχε περάσει πολὺ ὥρα κι' ὁ μικρὸς δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ κρατηθῇ:

— Δὲν θὰ μοῦ δώσῃς, λοιπόν, κεράσια πατέρα, διψῶ καὶ θὰ μὲ δροσίσουν.

— Τὰ κεράσια εἶναι δικά μου, παιδί μου, εἶπε ὁ χωρικὸς καὶ ἄρχισε νὰ τρώῃ. Ἐσὺ βλέπεις βαρέθηκες νὰ σκύψῃς καὶ νὰ πάρῃς τὸ πέταλο.

Ἦταν τώρα ἡ σειρὰ τοῦ μικροῦ νὰ μὴν μιλήσῃ. Καὶ μὲ σκυφτὸ κεφάλι προχωροῦσε ἀκούγοντας τὸν πατέρα του νὰ τραγανίζῃ τὰ κεράσια. Μὰ ὁ πατέρας ἦταν καλός, σὰν κάθε πατέρας, καὶ ἤθελε νὰ δώσῃ στὸ παιδί του τὰ κεράσια, ἀλλὰ συγχρόνως ἐπιθυμοῦσε νὰ τοῦ δώσῃ κι' ἕνα μάθημα.

Ἔτσι, λοιπόν, ἄρχισε νὰ τὰ πετάῃ ἕνα-ἕνα στὴ γῆ. Κι' ὁ μικρὸς ἔσκυβε κάθε φορὰ κι' ἔπαιρνε ἀπὸ κάτω τὰ κεράσια.

Τώρα πιὰ ὁ πατέρας καὶ γυιὸς εἶχαν φτάσει στὸ χωριό. Καὶ τὰ κεράσια εἶχαν τελειώσει. Τότε γύρισε ὁ χωρικὸς καὶ εἶπε στὸν γυιό του:

— Παιδί μου, δὲν θέλησες νὰ σκύψῃς μιὰ φορὰ γιὰ νὰ πάρῃς τὸ πέταλο κι' ἔσκυψες τόσες φορὲς γιὰ νὰ μαζέψῃς τὰ κεράσια. Βλέπεις πῶς τιμωρεῖται ἡ τεμπελιά;

— Ναί, πατέρα, ἀπάντησε ὁ μικρός. Μοῦδωσες σήμερα ἕνα καλὸ μάθημα. Ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς σοῦ ὑπόσχομαι νὰ μὴν εἶμαι πιὰ τεμπέλης.

Η ΑΝΕΜΗ

Ὁ πατέρας πετοῦσε τὰ κεράσια...

μακρὰ ἡ προηγουμένη συλλαβή; ἡ ἑπομένη πρέπει νὰ εἶναι βραχεῖα· τότε λοιπὸν θὰ γραφεῖ μὲ ὄμικρον. Εἶναι βραχεῖα ἡ προηγουμένη; ἡ ἑπομένη θὰ γραφεῖ μὲ ὠμέγα. Αὐτὸ ἦταν! Ζήτω! Τώρα πιὰ τὰ τετράδιά μου δὲν θὰ ἔχουν λάθη. Ἐκάθησα, συλλογίστηκα πρὶν τὸ γράψω καὶ τὸ βρῆκα. (Σιγότερα). Ἄ, αὐτὸ θὰ κάνω ἀπὸ δῶ κι' ἐμπός. Δὲν θὰ γράφω γρήγορα καὶ βιαστικὰ καὶ ἀπρόσεκτα. Θὰ συλλογίζωμαι πρὶν γράφω κάτι τι. Ἔτσι θὰ συνηθίσω τὴν ὀρθογραφία, ὁ καθηγητής μου δὲν θὰ ἔχει παράπονο καὶ στὸ τέλος τοῦ χρόνου θὰ πάρω ἄριστα... Ὤ, τί καλά! Τρέχω νὰ τὸ πῶ τῆς μητέρας νὰ χαρεῖ! (Ἐξέρχεται).

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΚΙ' ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Σήμερα θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ ἕνα ἄλλο σπουδαῖο γεωργικὸ ἐργαλεῖο, ποὺ λέγεται Βωλοκόπος.

Ὁ Βωλοκόπος, ὅπως τὸ λέει καὶ τ' ὄνομά του, χρησιμεύει γιὰ νὰ σπάση καὶ νὰ τρίβει τοὺς βώλους τοῦ χώματος, ὕστερ' ἀπὸ τὸ σβάρνισμα.

Εἶναι ἕνας βαρὺς κύλινδρος, ποὺ καθὼς περνάει, ἰσοπεδώνει τὸ χῶμα.

Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθεῖτε πόσο οἱ χοντροὶ χωματένιοι βῶλοι ἐμποδίζουν τὸ σπόρο νὰ βλαστήση κανονικά.

Εἶναι φορὲς ποὺ ἡ σπορὰ ἀποτυχαίνει ἐντελῶς, γιατὶ ἐμποδίζονται τὰ τρυφερὰ βλαστάρια νὰ φυτρώσουν ἀπὸ τοὺς σκληροὺς βώλους.

Ἔχω δεῖ χωράφια ἀπὸ καννάβι, παντζάρια, καλαμπόκι, τριφύλλι κ.ἄ. νὰ φυτρώνουν καχεκτικὰ καὶ ἀδύναμα, γιατὶ δὲν πέρασε ἀπὸ κεῖ ὁ Βωλοκόπος.

Ἀπαραίτητος εἶναι ὁ Βωλοκόπος κι' ὕστερα ἀπὸ παγωνιά. Οἱ χωρικοὶ ἀφίνουν ἐπίτηδες βώλους στὰ χωράφια ποὺ τάσπειραν μὲ στάρι, ἀπὸ φόβο μήπως μὲ τὴν παγωνιὰ φουσκώσει τὸ χῶμα καὶ ξεριζωθοῦν τὰ φυτά.

Μὲ τὸ κυλίνδρισμα μὲ τὸ Βωλοκόπο ὕστερ' ἀπὸ τὴν παγωνιά, τὰ φυτὰ ἔρχονται στὴ θέση τους.

Πρέπει ν' ἀποφύγωμε τὸ Βωλοκόπημα ὅταν τὸ χῶμα εἶναι μουσκεμένο ἀπὸ τὶς βροχές. Μὲ ξάστερο οὐρανὸ καὶ χῶμα στεγνό, τὸ Βωλοκόπημα ζεσταίνει τὰ χῶμα. Αὐτὴ ἡ ζέστη καὶ τὸ νερὸ ποὺ ἀνεβαίνει, βοηθάει τὸ βλαστάρι νὰ φυτρώσει καλύτερα.

Τὸ ἀνοιξιάτικο Βωλοκόπημα τῆς πατάτας, εἶναι εὐεργετικὸ γιὰ τὸ φυτό.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ σᾶς μιλήσω γιὰ τὰ σκαλιστήρια.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ
ΠΩΣ ΦΥΤΕΥΟΝΤΑΙ ΤΑ ΜΟΣΚΕΜΑΤΑ

Ὅταν φυτεύωμε μπολιασμένα μοσκέματα, πρέπει νὰ προσέχωμε ὥστε τὸ μέρος τῆς βέργας ὅπου εἶναι τὸ μπόλι, νὰ βρίσκεται ἀκριβῶς πάνω ἀπὸ τὸ χῶμα (ὅπως ἀκριβῶς δείχνει ἡ εἰκ. 2) 2—3 πόντους τὸ πολύ.

Αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ προσέξωμε γιὰ νὰ φυτρώσουν ἀπὸ τὸ μπόλι ρίζες ποὺ θὰ πρέπει διαρκῶς νὰ τὶς κόβουμε ξελακκώνοντας τὰ κλήματα.

Ἂν ὁ λάκκος ποὺ ἀνοίξαμε εἶναι πιὸ βαθύς, ρίχνομε λίγο χῶμα, ἔτσι ὥστε τὸ μπόλι νάρθη στὴ θέση ποὺ θέλουμε.

Πρὶν φυτέψωμε τὸ μόσκεμα, φτιάνομε μὲ τὸ χέρι στὸ βάθος τοῦ λάκκου ἕνα μικρὸ σωρὸ ἀπὸ πολὺ λεπτὸ χῶμα, γιὰ νὰ βροῦν οἱ τρυφερὲς ρίζες τὴ φυσική τους κατεύθυνση, πρὸς τὰ κάτω. Γιατὶ ἂν οἱ ρίζες δὲ βροῦν μαλακὸ καὶ λεπτὸ χῶμα, τραβᾶνε πρὸς τὰ πλάγια, ἢ πρὸς τ' ἀπάνω, καὶ τὸ κλῆμα θὰ εἶναι ἀτροφικό. Ἀφοῦ λοιπὸν στηρίξωμε τὸ μόσκεμα πάνω στὸ μικρὸ σωρό, (χωρὶς νὰ τὸ μπήξωμε) ρίχνομε ἀρκετὸ χῶμα γύρω-γύρω, καὶ τὸ πατᾶμε γιὰ νὰ μὴ μπαίνει ἀέρας.

Ἔπειτα ρίχνομε στὸ λάκκο λίγη χωνεμένη κοπριὰ — μιὰ ὀκὰ στὸν κάθε λάκκο—ποὺ δὲ θὰ ἀγκίζη τὸ μόσκεμα, κι' ἔπειτα τὸν ἀπογεμίζομε μὲ χῶμα, ποὺ αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν θὰ τὸ πατήσουμε.

Ὕστερα σκεπάζομε τὸ μόσκεμα, μαζὶ μὲ τὸ μπόλι, μ' ἕνα σωρὸ πολὺ λεπτὸ κι' ἐλαφρὸ χῶμα, ἢ καλύτερα ἄμμο, ἂν ἔχωμε.

Πρὶν ἀπὸ τὸ φύτεμα, κλαδεύουμε τὸ μπόλι σὲ δυὸ μάτια, κι' ἔτσι δὲν ἔχει φόβο νὰ ξεραθῆ τὸ μόσκεμα.

Μόλις τελειώσουμε τὸ φύτεμα, πρέπει νὰ σκαφτῆ καλὰ τὸ ἀμπέλι.. Βαθειὰ 16—30 πόντους, γιὰ νὰ ἰσοπεδωθῆ καὶ νὰ μαλακώση τὸ χῶμα.

Πότε φυτεύονται τ' ἀμπέλια; Ὅπου δὲν εἶναι φόβος γιὰ παγωνιὰ καὶ τὸ χῶμα εἶναι ξερό, ἡ καλύτερη ἐποχὴ εἶναι τὸ τέλος τοῦ Γενάρη ἢ ἡ ἀρχὴ τοῦ Φλεβάρη.

Στὸ φύτεμα, πρέπει ἀκόμη νὰ προσέξωμε αὐτά:

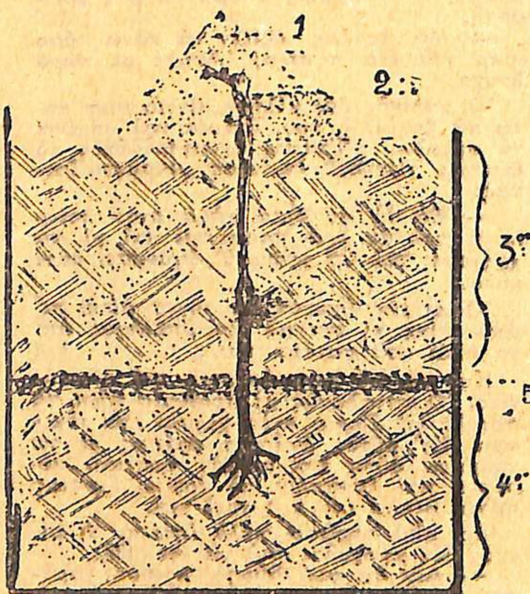
1) Ποτὲ τὰ μοσκέματα δὲν πρέπει νὰ «πλαγιάζωνται», νὰ «γονατίζωνται», ὅπως λένε. Πρέπει νὰ φυτεύωνται κάθετα, ἴσια ἐντελῶς.

2) Ὡς τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ φυτευτοῦν, πρέπει νάχουμε τὰ μοσκέματα μὲς στὸ νερό. Αὐτὸ εἶναι πολὺ σπουδαῖο. Πολὺ συχνὰ οἱ ἀμπελουργοί, ὥς νὰ τὰ φυτέψουν, ἀφίνουν τὰ μοσκέματα σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ χτήματος, ὅπου τὰ χτυπάει ὁ ἥλιος κι' ὁ ἄνεμος. Κι' ἔτσι ἢ ξεραίνονται ἢ χάνουν τὴ ζωηράδα τους.

Τὴ μέρα ποὺ θ' ἀρχίσωμε τὸ φύτεμα, τὸ χῶμα πρέπει νάναι στὸ «ρῶγο» του. Δηλαδὴ οὔτε ξερό, οὔτε βρεμμένο.

Ὕστερ' ἀπὸ τὸ φύτεμα, θὰ μπήξωμε κοντὰ στὸ κάθε κλῆμα ἕνα μικρὸ καλάμι ἢ ξύλο, καὶ θὰ περιμένωμε νὰ βλαστήση τὸ μόσκεμα. Δυὸ περίπου μῆνες ὕστερ' ἀπὸ τὸ φύτεμα, θὰ κάνουμε τὸ πρῶτο σκάλισμα σὲ βάθος 15 ὥς 18 πόντων. Αὐτὸ θὰ εἶναι μᾶλλον σκάψιμο (σκάλος σκαφτός, ὅπως τὸ λένε, ποὺ ξεριζώνει τὰ ζιζάνια, καὶ θὰ τρίψη καλὰ τοὺς σβώλους).

Ζιζάνιο δὲν πρέπει νὰ μείνη στὸ χωράφι!

Εἰκ. 2. — Πῶς φυτεύεται τὸ μπολιασμένο μόσκεμα. 1. Ἕνας μικρὸς λόφος ἀπὸ ἄμμο, ποὺ σκεπάζει τὸ μπόλι. 2. Μπόλι. 3. Λεπτὸ χῶμα. ἐπάνω ἀπὸ τὴν κοπριά. 4. Λεπτὸ χῶμα κάτω ἀπὸ τὴν κοπριά. 5. Κοπριά.

Κατὰ τὸν Δεκαπενταύγουστο, θὰ γίνη τὸ δεύτερο σκάλισμα, πιὸ ἐλαφρὸ αὐτὴ τὴ φορὰ (μπαμπακόσκαλο, ὅπως λέγεται).

Μιὰ πολὺ σπουδαία δουλειὰ ποὺ πρέπει νὰ κάνουμε, εἶναι κατὰ τὸν Αὔγουστο τοῦ πρώτου χρόνου νὰ ξελακκώνουμε τὰ κλήματα καὶ νὰ κόβουμε μὲ κοφτερὸ μαχαιράκι τὶς ριζίτσες ποὺ φύτρωσαν ἀπὸ τὸ μπόλι. Θὰ τὶς κόβουμε ἀπὸ πάνω πρὸς τὰ κάτω.

Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεται καὶ τὸν δεύτερο καὶ τὸν τρίτο χρόνο γιατὶ διαφορετικὰ τὸ μπόλι ζεῖ μὲ τὶς δικές του ρίζες καὶ τὸ μόσκεμα μένει ἄχρηστο καὶ χαλάει.

Ο ΛΑΧΑΝΟΚΗΠΟΣ

Ἐδῶ θὰ σᾶς δώσω μερικὲς πραχτικὲς ὁδηγίες γιὰ τὴν καλλιέργεια μερικῶν λαχανικῶν.

Ντομάτες: Εἶναι προτιμότερο νὰ τὶς σπείρωμε σὲ σπορεῖο. Ὅταν τὰ φυτὰ βγάλουν 3—4 φυλλαράκια, τὶς μεταφυτεύουμε μὲ τὴ ρίζα τους σὲ φυτώριο καλὰ κοπρισμένο μὲ ἄφθονη χωνεμένη κοπριά. Ἐκεῖ τὶς φυτεύομε σὲ ἀπόσταση 5 πόντων τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

Ὕστερ' ἀπὸ τρεῖς ἑβδομάδες τὶς φυτεύομε ὁριστικὰ στὸ λαχανόκηπο, σὲ ἀπόσταση 60 — 80 πόντων, σὲ γραμμὲς ποὺ ἀπέχουν ἕνα μέτρο ἢ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Μπήγομε κοντὰ στὸ κάθε φυτὸ ἕνα καλάμι ἢ ξύλο γιὰ στήριγμα, ποὺ ἔχει ὕψος ἐνάμισυ μέτρο. Ἂν δὲν ἔχωμε στηρίγματα, πλαγιάζομε τὰ φυτὰ μὲ τοὺς καρποὺς στὸ ὕψωμα τοῦ αὐλακιοῦ, γιὰ νὰ μὴ λερώνωνται ἀπὸ τὸ νερό. Οἱ ντομάτες θέλουν πολὺ πότισμα.

Σαλατικὰ διάφορα: Τὰ σπέρνομε σὲ σπορεῖο σὲ διαφορετικὲς ἐποχές, γιὰ νὰ ἔχωμε διαρκῶς σοδειά.

Ἡ μεταφύτευση γίνεται σὲ γραμμὲς ποὺ πρέπει νὰ ἀπέχουν ἡ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη 40—50 πόντους, ἐνῷ τὰ σαλατικὰ ἀπέχουν μεταξύ τους 25 πόντους.

Γιὰ νὰ γίνη ἄσπρη ἡ καρδιὰ τῶν μαρουλιῶν, τὰ σκεπάζομε μὲ μικρὲς γλάστρες 6—7 μέρες πρὶν τὰ κόψωμε.

Κολοκύθια: Σπέρνομε 3—4 σπόρους μαζὶ σὲ μικροὺς λάκκους ποὺ ἀπέχουν ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον 60—80 πόντους. Ὅταν φυτρώσουν, κρατᾶμε τὸ καλύτερο φυτὸ στὸν κάθε λάκκο καὶ ξεριζώνουμε τὰ ἄλλα.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ συνεχίσουμε.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

Στὸ λαχανόκηπο σκουπίζουμε καὶ σκαλίζουμε γιὰ τὴ δεύτερη φύτεψη τῆς πατάτας. Κλαδεύουμε τὶς ἀγκιναριὲς ὥς τὴ βάση τοῦ κοτσανιοῦ, γιὰ νὰ βλαστήσουν ἄφθονες παραφυάδες ὕστερ' ἀπὸ τὶς φθινοπωρινὲς βροχές. Ἀρχίζει τὸ μάζεμα τοῦ μπαμπακιοῦ, ἀφοῦ θερίσουμε τὸ λινάρι καὶ τὸ καννάβι.

Ἀλλὰ ἡ μεγαλύτερη δουλειὰ ἀρχινάει στ' ἀμπέλια. Καθαρίζομε τὰ κρασοβάρελα, τὰ καδιὰ καὶ τὰ πιεστήρια, ἑτοιμάζομε τ' ἁλώνια καὶ τὶς τσιβιέρες γιὰ τὴ σταφίδα κι' ἁπλώνομε τὶς καλαμωτές.

Πλένομε μὲ γαλαζόπετρα ὅ,τι ξύλο ὑπάρχει στὸ κατώϊ.

Προσέχομε ἰδιαίτερα τὴν τροφὴ τῶν ζώων ποὺ θὰ κάνουν ζευγάρι τὸ φθινόπωρο, γιὰ νὰ εἶναι τότε δυναμωμέ-

να. "Αν δὲν τὰ φτάνει ἡ χλωρὴ τροφή, τοὺς δίνουμε καὶ ξερή. Συνεχίζουμε τὸ μονοβέργισμα στὰ δέντρα, τὰ σκαλίζουμε καὶ τὰ ποτίζουμε.

ΤΙ ΤΡΟΦΗ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΚΟΥΝΕΛΙ

Τὸ κουνέλι θέλει καθημερινὴ τροφὴ χλωρὸ χόρτο ἴσο μὲ τὸ ἕνα τρίτο τοῦ βάρους του. Δηλαδή, ἂν ζυγίζει μιάμιση ὀκά, θέλει μισὴ ὀκὰ χλωρὸ χόρτο κάθε μέρα. Μποροῦμε νὰ τοῦ δίνουμε 100 δράμια χλωρὸ χόρτο τὴν ἡμέρα, καὶ γιὰ τ' ἄλλα 100 δράμια νὰ τοῦ δίνουμε ἕνα ἀπὸ τὰ κατωτέρω εἴδη:

Κτηνοτροφικὰ λάχανα	δραμ.	140
Φύλλα καρόττου	»	140
Χλωρὴ βρώμη ἢ κριθάρι	»	120
Χλωρὸ χόρτο μέτριο	»	120
Χλωρὰ φύλλα καλαμποκιοῦ	»	140
Ξερὸ τριφύλλι	»	35
Ἄχερο βίκου ἢ φακῆς	»	35
Σανὸ κριθαριοῦ ἢ βρώμης	»	35
Ἄχερο κριθαριοῦ ἢ βρώμης	»	80
Βρώμη, κριθάρι ἢ καλαμπόκι	»	20
Πατάτες	»	60
Καρόττα	»	130
Κοκκινογούλια	»	180
Πίτουρα	»	30

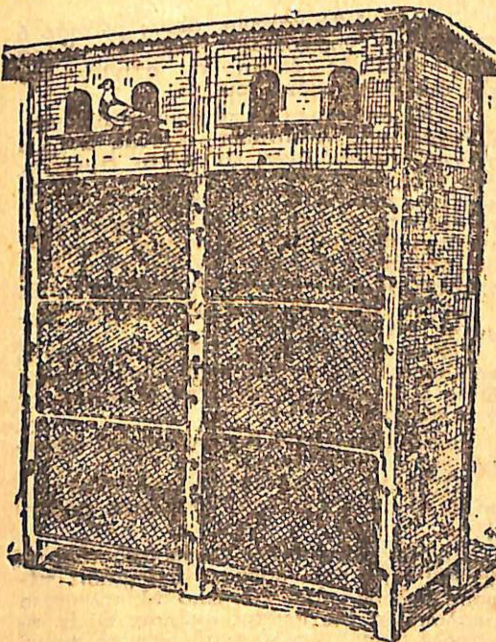
Ἔτσι εἶναι εὔκολο νὰ κανονίσουμε τὴν τροφή του.

Ἂν ἔχουμε π. χ. ἐκτὸς ἀπὸ τὰ χλωρὰ χόρτα καλαμπόκι καὶ ἄχερο, τοῦ δίνουμε: 100 δράμια χλωρὰ χόρτα, 10 δράμια καλαμπόκι, 40 δράμια ἄχερο, ἐφ' ὅσον οἱ ἀριθμοὶ ποὺ δώσαμε πιὸ πάνω, ἀντιστοιχοῦν ὅλοι μὲ 100 δράμια χλωρὸ χορτάρι.

Ἀναλόγως μὲ τὴν ὄρεξη τοῦ κουνελιοῦ, θὰ τοῦ δώσουμε περισσότερο ἢ λιγώτερο νὰ φάῃ.

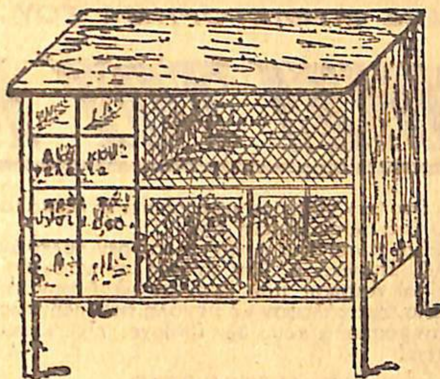
ΟΙ ΚΟΤΕΣ

Οἱ χωρικοὶ ποὺ ἀφίνουν τὶς κότες νὰ βόσκουν ἔξω, στὰ χωράφια, νομίζουν πὼς βρίσκουν ἀρκετὴ τροφὴ ἐκεῖ, ὥστε νὰ μὴ χρειάζεται νὰ τοὺς δίνουν τίποτε ἄλλο.

Εἰκ. 3. — Συνδυασμὸς περιστερεῶνα μὲ κλουβιὰ κουνελιῶν.

Αὐτὸ εἶναι μεγάλο λάθος. Στὶς κότες πρέπει νὰ ρίχνουμε καθημερινὰ ἀπὸ μιὰ καλὴ μερίδα βρώμη, καλαμπόκι ἢ σκύβαλα.

Στὴν εἰκόνα βλέπετε ἕνα κουνελοτροφεῖο ποὺ μπορεῖτε νὰ τὸ φτιάσετε καὶ μόνοι σας: Εἶνε γιὰ δυὸ κουνέλες, καὶ γιὰ πολλὰ ἀρσενικὰ κουνέλια.

Πλάϊ καὶ κάτω, εἶναι δυὸ κελλιὰ ἑνὸς μέτρου βάθους τὸ καθένα, 0,80 ὕψους καὶ 0.80 φάρδους. Σ' αὐτὰ θὰ βάλουμε τὶς δυὸ μάνες. Πάνω σ' αὐτὰ τὰ δυὸ κελλιά, κάνουμε ἕνα μεγάλο κελλὶ διπλάσιου φάρδους, ἀλλὰ στὸ ἴδιο ὕψος καὶ βάθος. Στὸ κελλὶ αὐτὸ θὰ μείνουν τὰ κουνελάκια ὅταν, πάψουν νὰ θηλάζουν. Πλάϊ, ἀριστερά, κολλητὰ μὲ τὰ προηγούμενα, κάνουμε 8 μικρὰ κελλιὰ 0,40 πόντους φάρδος καὶ ὕψος κι' ἕνα μέτρο βάθος, γιὰ τὰ κουνέλια ποὺ θέλουμε νὰ παχύνουμε γιὰ σφάξιμο.

Τὸ πάτωμα πρέπει νὰ εἶναι γυρτὸ καὶ καλοπισωμένο, γιὰ νὰ τρέχουν τὰ νερὰ ὅταν θὰ πλένουμε τὰ κλουβιά.

Κοιτάζοντας τὰ γοῦστα τῆς κότας ὅταν γυρίσει ἀπὸ τὴ βοσκὴ τ' ἀπόγεμα, καταλαβαίνουμε πόσο ἔφαγε καὶ τὴν ταΐζουμε ἀνάλογα.

Ο ΜΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

Γιὰ τὴ μικρὴ νοικοκυρὰ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΤΗΛΗ 361)

Λίγο βωδινὸ λῖπος γιὰ τὸ τηγάνισμα, ἢ λάδι.

Χρειαζόμαστε: μιὰ κατσαρόλα, ἕνα βαθὺ τηγάνι γιὰ τὸ τηγάνισμα κι' ἕνα κατσαρολάκι γιὰ τὸ σιρόπι.

Βάζομε στὴν κατσαρόλα τὸ νερό, τὸ ἁλάτι, τὸ βούτυρο καὶ τὴν κανέλλα καὶ τ' ἀφίνομε νὰ πάρη βράση. Ὅταν ἀρχίζη νὰ κοχλάζη, τραβᾶμε τὴν κατσαρόλα ἀπὸ τὴ φωτιά καὶ ρίχνουμε ὅλο μαζὶ τὸ ἀλεύρι γιὰ νὰ μὴ σβωλιάση καὶ τὸ ἀνακατεύομε καλὰ, καλὰ μὲ ξύλινη κουτάλα. Ξαναβάζομε τὴν κατσαρόλα στὴ φωτιὰ κι' ἀνακατεύομε τὴν πάστα συνέχεια ὥς νὰ γίνη μιὰ μάζα ποὺ νὰ ξεκολλάη ἀπὸ τὰ πλάγια τῆς κατσαρόλας.

Ὅταν μισοκρυώση, σπάζουμε καὶ ρίχνουμε ἕνα, ἕνα τ' αὐγὰ (ἂν θέλωμε, βάζομε καὶ τέταρτο) καὶ δουλεύουμε καλὰ τὴν πάστα γιὰ κάμποσο. Βάζομε τότε τὸ τηγάνι στὴ φωτιὰ μὲ τὸ λάδι ἢ τὸ λῖπος κι' ἀφοῦ ζεσταθῆ κάμποσο (πρὶν κάψη), ρίχνουμε μὲ τὸ κουταλάκι ἕνα, ἕνα κομμάτι πάστα στρογγυλό. Ὅταν ἀρχίσουν οἱ σβίγγοι νὰ φουσκώνουν, τότε δυναμώνουμε τὴ φωτιὰ γιὰ νὰ ξεροψηθοῦν. Σ' ἕνα τέταρτο εἶναι ἕτοιμοι. Τοὺς βγάζομε ἕναν, ἕναν ἀπὸ τὸ τηγάνι (χωρὶς νὰ τοὺς τρυπᾶμε μὲ τὸ πηρούνι) καὶ τοὺς ἁπλώνουμε σὲ στρατσόχαρτο νὰ στραγγίσουν, ἢ στὸ τρυπητό.

Στὸ μεταξὺ ἔχουμε ἑτοιμάσει τὸ σιρόπι, βράζοντας τὸ νερό, τὸ λεμόνι καὶ τὴ ζάχαρη ἐπὶ δέκα λεπτά. Τοὺς περιχύνουμε μ' αὐτὸ στὴν πιατέλα. Ἀντὶς γιὰ σιρόπι, μποροῦμε νὰ τος πασπαλίσωμε μὲ λίγη ψιλὴ ζάχαρη καὶ κανέλλα. Δοκιμᾶστε καὶ θὰ μοῦ πῆτε!

Ἡ θειὰ Μαριάννα

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Διογένης

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, εἶπε ὁ Γεροστάθης, μοῦ θύμισε τὸν κυνικὸ φιλόσοφο Διογένη. Αὐτὸς σύσταινε τὴν ἄσκηση καὶ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ μυαλοῦ, λέγοντας ὅτι ἡ ἄσκηση καὶ τῶν δύο εἶναι ἀναγκαῖο γιὰ νὰ γίνη ὁ ἄνθρωπος ἐνάρετος.

Εἶναι ντροπή, ἔλεγε ὁ Διογένης, οἱ μὲν ἀθληταὶ καὶ οἱ τραγουδισταὶ νὰ κάνουν δίαιτα γιὰ τὴ φωνὴ καὶ τὴ σωματική τους ὑγεία, ἐνῷ ἐμεῖς δὲν περιορίζουμε τὶς ὀρέξεις μας γιὰ χάρη τῆς σωφροσύνης καὶ τῆς ἀρετῆς.

Πολλοὶ ποντικοί, ἔλεγε, μαζεύονται ἐκεῖ ποὺ ὑπάρχουν πολλὲς τροφές. Ἔτσι καὶ στὰ σώματα τὰ γεμᾶτα ἀπὸ τροφές, μαζεύονται πολλὲς ἀρρώστειες.

Δὲν εἶναι σωστό, ἔλεγε ἀκόμη ὁ Διογένης, ἐνῷ παρακαλοῦμε κάθε μέρα τὸ Θεὸ νὰ μᾶς δίνη ὑγεία, ἐμεῖς νὰ κάνουμε κάθε τι ποὺ καταστρέφει τὴν ὑγεία μας.

Ὅταν στὴν Κόρινθο γίνηκε ἡ ἐκλογὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου σὰν ἀρχηγοῦ τῆς ἐκστρατείας τῶν Ἑλλήνων κατὰ τῆς Ἀσίας, πολλοὶ πολιτικοὶ καὶ φιλόσοφοι πῆγαν στὸ σπίτι ποὺ ἐφιλοξενεῖτο ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος γιὰ νὰ τὸν χαιρετήσουν.

Μόνο ὁ Διογένης δὲν παρουσιάστηκε. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὅμως ἐπιθυμώντας νὰ γνωρίση προσωπικὰ τὸν φιλόσοφο, πῆγε μόνος του γιὰ νὰ τὸν ἀνταμώση.

Τὸν βρῆκε στὸ Κρανίο, ἕνα προάστειο τῆς Κορίνθου, ξαπλωμένο κατὰ γῆς καὶ νὰ ἀπολαμβάνη τὴ λιακάδα.

— Εἶμαι ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ Βασιλιᾶς! εἶπε στὸ Διογένη.

— Κι' ἐγὼ εἶμαι ὁ Διογένης ὁ κυνικός, τοῦ ἀπάντησε ἀτάραχος ὁ φιλόσοφος.

— Θὰ ἤθελα νὰ σοῦ κάνω κάποια χάρη, πρόσθεσε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος. Μήπως ἔχεις νὰ μοῦ ζητήσης τίποτα;

— Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Διογένης. Σὲ παρακαλῶ πολὺ νὰ παραμερίσης λιγάκι, γιατὶ μοῦ κρύβεις τὸν ἥλιο μὲ τὴ σκιά σου. Αὐτὴ εἶναι ἡ μόνη χάρη ποὺ σοῦ ζητάω!

Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, χωρὶς νὰ θυμώση, ἐθαύμασε τὴν ἀνεξαρτησία καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς ἐγκράτειας καὶ τῆς ἀρετῆς τοῦ Διογένη καὶ εἶπε τὸ ἀλησμόνητο:

— Ἂν δὲν ἤμουν Ἀλέξανδρος, θὰ ἤθελα νὰ ἤμουν Διογένης.

(Ἀπὸ τὸν «Γεροστάθη»)

Η ΜΟΝΗ ΔΙΑΦΟΡΑ

Στὸ σχολεῖο:

— Τὶ διαφορὰ ὑπάρχει, Βλακεντίδη μεταξὺ ἑνὸς ψύλλου καὶ μιᾶς καμήλας;

— Ἡ ἑξῆς κύριε: Ἡ καμήλα μπορεῖ νὰ εἶναι γεμάτη ψύλλους, ἐνῶ ὁ ψύλλος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι γεμάτος καμῆλες...

ΕΝΩ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ...

— Μὲ ποιοὺς θὰ πᾶτε στὸ κυνῆγι,

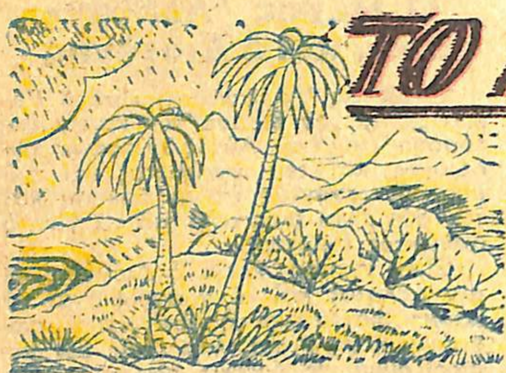
— Μὲ κάτι γνωστούς μου.

— Θαρροῦσα πὼς θὰ πηγαίνατε με συγγενεῖς.

— Ἄ, ὄχι. Μεταξύ μας, δὲν εἶμαι καλὸς σκοπευτὴς καὶ ἔτσι ποτὲ δὲν θὰ ἐξέθετα σὲ κίνδυνο τοὺς δικούς μου!...

ΕΝΑ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΩΔΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

'Ενόσω ὁ Πένκροφ κι' ὁ Νὰβ ἐργάζονταν στὰ σχέδια, ὁ Κύρος Σμὶθ, ὁ Γεδεὼν Σπίλετ κι' ὁ Ἕρμπερτ, καθόνταν καὶ περίμεναν νὰ τοὺς φωνάξουν.

Ξαφνικά, ὁ Ἕρμπερτ ποὺ εἶχε σηκωθῆ κι' ἔτρεχε στὴν ὄχθη, φώναξε:

— Κύριε Σμίθ, κάτι βλέπω νὰ κατεβαίνη στὸ ποτάμι!

Ὅλοι σηκώθηκαν τότε νὰ δοῦν: Πράγματι τ' ὁρμητικὸ ρεῦμα τοῦ ποταμιοῦ εἶχε παρασύρει καὶ κατέβαζε κάτι.

— Εἶνε μιὰ βάρκα! φώναξε ὁ Πένκροφ ποὺ εἶχε τὰ καλύτερα μάτια.

— Πράγματι εἶνε μιὰ βάρκα! συμφώνησε ὁ Ἕρμπερτ.

— Αἴ ἐσεῖς ἀπὸ τὴ βάρκα! Αἴ! ἄρχισε νὰ φωνάζη ὁ Πένκροφ ἀπὸ... ἐπαγγελματικὴ συνήθεια, ἐνῶ θὰ ἦταν ἴσως πιὸ φρόνιμο νὰ σώπαινε.

Ὡστόσο κανεὶς δὲν ἀπαντοῦσε.

— Κύριε Σμίθ, εἶναι ἡ βάρκα μας! Θὰ τῆς κόπηκε φαίνεται τὸ σκοινί της καὶ τὴν πῆρε τὸ ποτάμι, εἶπε ὁ ναυτικός.

— Ἡ βάρκα μας; Ἔρχεται ἀκριβῶς στὴν ὥρα!

Ὁ Πένκροφ ὡστόσο δὲν εἶχε γελαστῆ. Ἦταν πράγματι ἡ βάρκα τους ποὺ τὴν εἶχε πάρει τὸ ποτάμι καὶ ποὺ κατέβαινε νὰ βγῆ στὴ θάλασσα. Τώρα ἔπρεπε νὰ καταφέρουν νὰ τὴν σταματήσουν τὴ στιγμὴ ποὺ θὰ περνοῦσε ἀπὸ μπροστά τους. Αὐτὸ δὲν ἦταν διόλου δύσκολο γιὰ τὸν Πένκροφ καὶ τὸ Νάβ, ποὺ, μὲ δυὸ μικρὰ κλαριά, τὴν ἅρπαξαν καὶ τὴν σταμάτησαν τὴν ὥρα ποὺ περνοῦσε. Ὅταν τράβηξαν τὴ βάρκα πρὸς τὴν ὄχθη, ὁ μηχανικὸς ἐξέτασε προσεχτικὰ τὸ φυτικὸ σκοινὶ ποὺ τὴν εἶχαν δεμένη. Δὲν φαινόταν φαγωμένο, παρὰ κομμένο μὲ κοφτερὸ ἀντικείμενο.

Πῶς σοῦ φαίνεται τὸ πέρασμα τῆς βάρκας ἀπὸ μπροστά μας, τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ τὴν χρειαζόμαστε; ρώτησε σιγὰ ὁ Σπίλετ τὸν μηχανικὸ ὅταν εἶχαν πιὰ ὅλοι ἐπιβιβαστῆ στὸ «πλεούμενο» τοῦ Πένκροφ.

— Παράξενο. Πολὺ παράξενο! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ.

— Αὐτὸ σκέφθηκα κι' ἐγώ, δὲν ἤθελα ὅμως νὰ πῶ τίποτε, εἶπε ὁ δημοσιογράφος. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἄλλους δὲν φαίνεται νἄχη τὴν παραμικρὴ ἀμφιβολία πὼς τὸ σκοινὶ κόπηκε μόνο του.

— Τόσο τὸ καλύτερο, ἀγαπητέ μου Γεδεών!

Ποιὸς ὅμως τὄχει κόψει;

— Ἂς μείνη κι' αὐτὸ ἀπὸ τὰ ἐρωτήματα ποὺ μένουν χωρὶς ἀπάντηση... γιὰ τὴν ὥρα! γέλασε ὁ Κύρος Σμίθ.

Ποῦ νἄξερε πὼς τὰ ἐρωτήματα θὰ μπλέκονταν μελλοντικὰ στὸ πιὸ σκοτεινὸ μυστήριο!

— Κύριε Κύρο, εἶπε ξαφνικὰ ὁ Ἕρμπερτ. Ἂν δὲν ἤμαστε στὶς ὄχθες τῆς Εὐχαριστίας τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ περνοῦσε ἡ βάρκα, θὰ εἶχε τώρα χαθῆ στὸ πέλαγο!

— Φυσικὰ παιδί μου.

— Θἄλεγε κανεὶς πὼς τὸ νησὶ εἶναι γεμάτο ἀπὸ ἀγαθὰ πνεύματα ποὺ βάζουν τὰ δυνατά τους γιὰ νὰ μᾶς ἐξυπηρετήσουν.

Ὁ μηχανικὸς δὲν ἀπάντησε τίποτε.

Ἡ βαρκούλα ὡστόσο εἶχε φτάσει στὶς ἐκβολὲς τῆς Εὐχαριστίας, στὴν ἄλλη ὄχθη, κι' οἱ ἄποικοι πήδησαν ἀπὸ τὴ βάρκα μὲ χαρά. Εἶχαν νοσταλγήσει τὸ Γρανίτικο παλάτι ποὺ ἦταν τὸ σπίτι τους, γι' αὐτὸ ἔτρεξαν ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσαν στὴ σκάλα ποὺ ἦταν στερεωμένη ἐκεῖ.

Εἶχε πέσει πιὰ ἡ νύχτα καὶ δὲν ἔβλεπαν καλά. Ξαφνικὰ ὁ Τὸπ ἄρχισε νὰ γαβγίζη. Καὶ οἱ ἄποικοι ποὺ ἔψαχναν νὰ βροῦν τὴ σκάλα, ἀνακάλυψαν μὲ μεγάλη ἔκπληξη πὼς ἡ ἀνεμόσκαλά τους δὲν ὑπῆρχε: εἶχε κάνει φτερά!

Ο ΜΑΣΤΡΟ-ΤΖΑΠ

Τοῦ κάκου ἔψαξαν οἱ ἄποικοι γιὰ ὥρα πολλή, ν' ἀνακαλύψουν μήπως ὁ ἄνεμος εἶχε σηκώσει τὴ σκάλα τους. Τὸ σκοτάδι ἦταν ὅμως τόσο πυκνό, ποὺ καθὼς ἔλεγε ὁ Πένκροφ, δὲν ἔβλεπαν οὔτε τὴ μύτη τους.

— Φίλοι μου, εἶπε στὸ τέλος ὁ Κύρος Σμίθ, ἀπόψε δὲ μποροῦμε νὰ κάνουμε τίποτε. Προτείνω νὰ πᾶμε νὰ κοιμηθοῦμε στὶς Καμινάδες κι' αὔριο θὰ δοῦμε τί θὰ κάνουμε.

— Θὰ κοιμηθοῦμε ὅμως νηστικοί! εἶπε μελαγχολικὰ ὁ Νάβ. Οἱ προμήθειές μας ἔχουν σωθῆ. Καὶ νὰ δῆτε ποὺ λογάριαζα νὰ σᾶς κάνω μιὰ καλὴ σούπα μὲ λαρδὶ καὶ χοιρομέρι!

Κι' ὁ ἀγαθὸς νέγρος ἀναστέναξε καθὼς θυμήθηκε τὴν κουζίνα του.

— Ἡ καημένη ἡ κουζινίτσα μου! εἶπε. Ἄραγε θὰ τὴν ξαναδῶ;

— Καὶ βέβαια θὰ τὴν ξαναδῆς! φώναξε ἀπότομα ὁ Πένκροφ. Εἴμαστε ἐμεῖς ἀπὸ κείνους ποὺ κάθονται μὲ σταυρωμένα χέρια;

— Ἤθελα νἄξερα ποιὸς ἔκανε τὸ ἀστεῖο νὰ σηκώση τὴ σκάλα! εἶπε ὁ Ἕρμπερτ.

— Ὅποιος καὶ νἆναι θὰ τὸ πληρώση ἀκριβά! εἶπε ὁ Πένκροφ.

— Ποιὸς ὅμως μπορεῖ νὰ εἶναι; Τὸ νησὶ εἶνε ἀκατοίκητο.

— Δὲν εἶναι παράξενο, εἶπε συλλογισμένα ὁ δημοσιογράφος, νὰ εἶναι ὁ ἄνθρωπος ποὺ βρήκαμε τὰ σκάγια του στὸ μικρὸ πεκάρι.

— Μὴ σπᾶτε ἄδικα τὸ κεφάλι σας, τοὺς εἶπε ὁ μηχανικός. Εἴμαστε ὅλοι πεθαμένοι στὴν κούραση καὶ νηστικοί. Πᾶμε στὶς Καμινάδες νὰ κοιμηθοῦμε, γιὰ νὰ ξυπνήσουμε αὔριο νωρὶς ξεκούραστοι. Μπορεῖ νὰ χρειαστῆ νὰ δώσουμε μάχη.

Σιωπηλοὶ καὶ συλλογισμένοι οἱ ἄποικοι τράβηξαν γιὰ τὴν πρώτη τους κατοικία. Κανένας δὲν ἤθελε νὰ βάλη μὲ τὸν νοῦ του τὸ κακό, ἡ ἐξαφάνιση τῆς σκάλας ὅμως τοὺς γέμιζε ὅλους μὲ ἀνησυχία.

Ὡς τὰ τώρα εἶχαν περάσει πολὺ ὡραῖα στὸ νησί. Θὰ ἦταν πολὺ δυσάρεστο ἂν εἶχαν τώρα ν' ἀρχίσουν νέους ἀγῶνες. Καὶ νἄξεραν τουλάχιστον μὲ ποιοὺς θὰ εἶχαν νὰ τὰ βάλουν! Παρ' ὅλες τὶς σκοτεινές τους σκέψεις ὅμως, οἱ ἄποικοι κοιμήθηκαν βαθειὰ στὶς Καμινάδες ὡς ποὺ χάραξε...

Πρῶτος ξύπνησε ὁ Πένκροφ ποὺ ξύπνησε καὶ τὸν Νάβ, καὶ πῆγαν μαζὶ στὴν παραλία νὰ φέρουν στρείδια κι' ἄλλα θαλασσινὰ γιὰ νὰ φᾶνε.

Καταπεινασμένοι οἱ ἄποικοι, ἔφαγαν μὲ βουλιμία ἀρκετὲς ντουζίνες. Ὅταν χόρτασαν κάπως, ὁ Πένκροφ εἶπε:

— Αἰσθάνομαι καλύτερα! Δρόμο γιὰ τὸ Γρανίτινο παλάτι τώρα.

Ἡ κατοικία τους φωτιζόταν καλὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες ἀχτίδες τοῦ ἥλιου. Τίποτε ὅμως δὲν ἔδειχνε πὼς μέσα καθόνταν ἄνθρωποι.

— Οἱ ἄτιμοι! φώναξε ὁ Πένκροφ. Κοιμοῦνται τοῦ καλοῦ καιροῦ, ἐνῶ ἐμεῖς στεκόμαστε σὰ ζητιάνοι ἔξω ἀπὸ τὸ ἴδιο μας τὸ σπίτι! Αἴ καὶ νὰ μοῦ πέση, λέει, κανένας τους στὰ χέρια!

— Δὲν μπήγεις καμμιὰ φωνή, Πένκροφ; εἶπε ὁ δημοσιογράφος.

Ὁ Πένκροφ δὲν περίμενε νὰ τοῦ τὸ ξαναποῦν κι' ἄρχισε νὰ ὀρύεται:

— Αἴ σεῖς ἐκεῖ! Αἴαι! Ληστές! Κουρσάροι! Ἀπατεῶνες! Αἴ! Φανερωθῆτε, λέω!

Κανεὶς ὅμως δὲν τοῦ ἀπάντησε ἀπὸ τὸ Γρανίτινο παλάτι.

— Κοιτᾶξτε! εἶπε ἔξαφνα ὁ Ἕρμπερτ. Δὲ χάθηκε ἡ σκάλα, τὴν ἔχουνε σηκώσει!

Πράγματι, καθὼς εἶνε γνωστό, ἡ πρώτη ἀνεμόσκαλα ἔφτανε ὡς μιὰ προεξοχὴ τοῦ βράχου, σ' ἕνα εἶδος μικρῆς ταράτσας, ἀπὸ ὅπου ξεκινοῦσε ἡ δεύτερη ποὺ ἔφτανε ὡς τὴν πόρτα τοῦ Γρανίτινου παλατιοῦ. Ἐνῶ ὅμως ἡ δεύτερη αὐτὴ σκάλα ἦταν στὴ θέση της, ἡ πρώτη ἀνεμόσκαλα εἶχε διπλωθῆ καὶ τραβηχτῆ ἔτσι, ὥστε τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι της ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶνε στερεωμένο στὸ χῶμα, ν' ἀκουμπάη στὸ πρῶτο ἀπὸ πάνω σκαλοπάτι τῆς ἄλλης, σχεδὸν μπροστὰ στὴν πόρτα.

— Αὐτὸ εἶναι ἔργο ἀνθρώπου! εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, χλωμιάζοντας. «Κάποιος» τὴν σήκωσε τὴ σκάλα!

— Κι' ἡ πόρτα μας ἐκεῖ ψηλὰ μοῦ φαίνεται μισανοιχτή, ἐνῶ ἐγὼ θυμοῦμαι πολὺ καλὰ πὼς τὴν εἶχα κλείσει! εἶπε ὁ Νάβ.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία! φώναξε, ἔξω φρενῶν, ὁ Πένκροφ. Ὅσο ἐμεῖς λείπαμε, ἔκαναν «ρεσάλτο» καὶ «κούρσεψαν» τὸ σπίτι μας!

— Καὶ τί θὰ κάνουμε τώρα; ρώτησε ὁ Ἕρμπερτ, γυρίζοντας πρὸς τὸν Κύρο Σμὶθ ποὺ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν εἶχε ἀνοίξει τὸ στόμα του.

— Νὰ σοῦ πῶ τί θὰ κάνουμε, παιδί μου. Εὐτυχῶς στὶς Καμινάδες ἔχουμε ἄφθονα σκοινιά. Λοιπὸν ὅπως ἐσὺ εἶσαι ἐπιδέξιος στὸ τόξο, θὰ δέσης στὸ βέλος του τὴν ἄκρη ἑνὸς σκοινιοῦ καὶ θὰ προσπαθήσης νὰ τὸ περάσης σ' ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα σκαλοπάτια τῆς πρώτης σκάλας ποὺ τώρα καθὼς τὴν ἔχουν διπλώσει, ἀγκίζει τὰ πρῶτα σκαλοπάτια τῆς δεύτερης κοντὰ στὴν πόρτα.

— Ἐν τάξει, κύριε Σμίθ! εἶπε ὁ Ἕρμπερτ. Θὰ προσπαθήσω!

Ἦταν γνωστὸ ὅτι ὁ Ἕρμπερτ ἦταν ὁ καλύτερος τοξότης τῆς μικρῆς συντροφιᾶς, ὅπως ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ἦταν ὁ καλύτερος στὸ τουφέκι.

Ξαναγύρισαν στὶς Καμινάδες καὶ πῆραν ἕνα μακρὺ φυτικὸ σκοινί.

Ὁ Ἕρμπερτ τὸ στερέωσε στὸ βέλος του, πῆρε τὸ τόξο του καὶ σημάδεψε προσεχτικά.

Συρίζοντας τὸ βέλος ἔφυγε ἀπὸ τὸ στόχο καὶ πῆγε καὶ βάρησε τὸ σημάδι: πέρασε δηλαδὴ ἀπὸ ἕνα ἀπὸ τὰ τελευταῖα σκαλοπάτια τῆς πρώτης σκάλας. Οἱ ἄποικοι δὲν εἶχαν παρὰ νὰ τραβήξουν τὸ σκοινὶ γιὰ νὰ κατεβῆ ἡ σκάλα κάτω.

Τὴ στιγμὴ ὅμως ποὺ ὁ Πένκροφ ἑτοιμαζόταν νὰ κάνη αὐτὴν τὴν κίνηση, ἕνα χέρι βγῆκε ἀπὸ τὴν μισάνοιχτη πόρτα τοῦ «Γρανίτινου Παλατιοῦ», ἅρπαξε τὴ σκάλα καὶ τὴν ἔμπασε ὁλόκληρη μέσα! Οἱ ἄποικοι ἔχασαν καὶ τὴν τελευταία τους ἐλπίδα.

— Βρὲ τοὺς μασκαράδες! φώναξε ξαφνικὰ ὁ Πένκροφ.

— Γιὰ ποιοὺς μιλᾶς; ρώτησε ὁ Νάβ.

— Δὲν εἴδατε ἐκεῖνο τὸ χέρι;

Τὸ σχέδιο τοῦ Κύρου Σμὶθ

— Τὸ εἴδαμε... ἀμυδρά.

— Λοιπόν;

— Τί λοιπόν;

— Δὲν καταλάβατε ποιανοῦ χέρι ἦταν;

— Φυσικὰ ὄχι... Τί εἶνε αὐτὰ ποὺ λές. Πένκροφ;

— Αἴ λοιπὸν, φίλοι μου, ἔχω τὴν τιμη νὰ σᾶς πληροφορήσω, ὅτι τὸ σπίτι μας ἔχει «κουρσευτῆ» ἀπὸ πιθήκους.

— Ἀπὸ πιθήκους; Τί λές, Πένκροφ;

— Ὅπως σᾶς τὸ λέω! Εἶδα καθαρὰ τὸ χέρι τὸ τριχωτὸ καὶ τὰ λιγνὰ δάχτυλα ἑνὸς πιθήκου. Ὅταν σᾶς λέω πὼς τὴν πάθαμε ἀπὸ τὶς μαϊμοῦδες!

— Ἄκου ἐκεῖ πράματα! εἶπε ὁ νέγρος ὁ Νάβ.

— Μάλιστα, φίλε μου Νάβ. Ἐμεῖς ποὺ τἄχαμε βάλει μὲ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως καὶ στὰ τελευταῖα νικήσαμε, βρήκαμε τώρα τὸν μάστορά μας ἀπὸ μιὰ ὁμάδα χιμπατζῆδες ἢ οὐραγκουτάγκους ἢ μακάκους ἢ κυνοκεφάλους ἢ γορίλλες ἢ ὅ,τι στὴν ὀργὴ ὀνομάζονται αὐτοὶ οἱ μαλλιαροὶ διαβόλοι ποὺ γιὰ κακή μας τύχη τοὺς λένε ἀνθρωπόμορφους.

— Προτιμῶ νὰ ἔχω νὰ κάνω μὲ πιθήκους παρὰ μὲ ἀνθρώπους! εἶπε ὁ Νάβ.

— Μὲ παληανθρώπους θέλεις νὰ πῆς Νάβ, τὸν ἔκοψε ὁ Ἔρμπερτ.

— Ἐγὼ πάντως δὲν τὸ καταδέχομαι νὰ μᾶς διώξουν ἀπὸ τὸ σπίτι μας μερικὲς «κερὰ μαϊμοῦδες».

— Εἴτε τὸ καταδέχεσαι εἴτε ὄχι, τὸ γεγονὸς εἶνε ὅτι μᾶς ἔδιωξαν, καπετὰν Πένκροφ, εἶπε ὁ μηχανικός.

— Ἔνοια σας, κύριε Σμίθ, κι' ὁ Πένκροφ τοὺς προετοιμάζει μία ἔξωση ποὺ θὰ τὴ θυμοῦνται γιὰ ὅλη τους τὴ ζωὴ αὐτὰ τὰ ἀνθρωπόμορφα τέρατα, εἶπε φουρκισμένος ὁ ναυτικός.

— Ξεχνᾶς, εἶπε χαμογελῶντας ὁ Κύρος Σμίθ, πὼς οἱ πίθηκοι εἶνε ζῶα καὶ πὼς εἶνε γελοῖο, ἀγαπητέ μου Πένκροφ, νὰ ζητᾶμε εὐθῦνες ἀπὸ τοὺς πιθήκους σὰν νὰ εἶνε ἄνθρωποι.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε Σμίθ, εἶπε ὁ ναυτικός, ἀλλὰ οἱ πίθηκοι δὲν εἶνε αυνηθισμένα ζῶα. Ἐγὼ τοὺς ἀντιπαθῶ γιατὶ εἶνε σὰν γελοιογραφία τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν εἴδατε ποὺ λένε: «Πονηρὸς κι' ἀδιάντροπος σὰ μαϊμοῦ;»

— Πένκροφ, μᾶς ζάλισες! φώναξε ὁ Ἔρμπερτ. Δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία ἂν οἱ πίθηκοι εἶνε συμπαθητικὰ ἢ ἀντιπαθητικὰ ζῶα. Τὸ ζήτημα εἶνε πῶς νὰ τοὺς διώξωμε ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι.

— Δὲν ἔχουμε μεγάλη ἐκλογὴ στὰ μέσα, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ. Ὁ κύριος Σμὶθ κι' ὁ Νὰβ πρέπει νὰ πᾶνε νὰ κυνηγήσουνε, γιὰ νἄχουμε κάτι νὰ φᾶμε τὸ μεσημέρι. Ὅσο γιὰ μᾶς τοὺς ἄλλους, θὰ στήσουμε καρτέρι κι' ὁ πρῶτος πίθηκος ποὺ θὰ φανερωθῇ, μπὰμ καὶ κάτω! Ἔτσι θὰ τοὺς ξεμπερδέψωμε σιγά-σιγά ὅλους.

— Ἐγκρίνεται! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ.

—Ἂς τρέξουμε, εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ...

Ἔγινε ὅπως εἶπε ὁ δημοσιογράφος. Ὁ Ἔρμπερτ, ὁ ναυτικὸς κι' ὁ ἴδιος ὁ Σπίλετ, κρύφτηκαν μέσα στοὺς θάμνους, ἐνῶ ὁ Κύρος Σμὶθ μὲ τὸ νέγρο του ἔφυγαν γιὰ κυνήγι.

Ὕστερ' ἀπὸ καμμιὰ ὥρα, οἱ κυνηγοὶ γύρισαν μὲ μερικὰ ἀγριοπερίστερα ποὺ ὁ Νὰβ τὰ πέρασε σὲ μιὰ ξύλινη σούβλα νὰ τὰ ψήση. Οἱ πίθηκοι ὅμως εἶχαν πάψει νὰ δίνουν σημεῖα ζωῆς. Μετὰ τὸ φαγητό, οἱ ἄποικοι κρύφτηκαν καὶ πάλι στὶς θέσεις τους, ἀλλὰ οἱ πίθηκοι εἶχαν φαίνεται πονηρευτῆ, γιατὶ καὶ πάλι κανεὶς δὲν τόλμησε νὰ ξεμυτίση.

— Αὐτὸ τὸ καραούλι εἶνε ἠλίθιο! εἶπε στὸ τέλος ὁ δημοσιογράφος. Δὲν μποροῦμε νὰ καθίσουμε ἐδῶ ὥς τὴ Δευτέρα παρουσία, περιμένοντας τὶς μαϊμοῦδες νὰ εὐδοκήσουν νὰ φανερωθοῦν!

— Τί ἄλλο μποροῦμε νὰ κάνουμε : εἶπε ὁ ναυτικός. Δὲν ξέρουμε πόσοι εἶνε οἱ πίθηκοι ποὺ ἔχουν «πατήσει» τὸ σπίτι μας. Μπορεῖ νὰ εἶνε καὶ δυὸ καὶ τρεῖς ντουζίνες. Τρόφιμα ἔχουν, νερὰ ἔχουν, γιὰ ποιὸ λόγο νὰ κατέβουν;

— Ὅσο συλλογίζομαι τί ἀκαταστασίες καὶ καταστροφὲς θὰ ἔχουν κάνει στὰ ὅπλα μας, στὰ ἐργαλεῖα μας καὶ στὶς προμήθειές μας, τόσο πιὸ πολὺ θυμώνω! εἶπε κι' ὁ Νάβ.

— Ὁ μόνος τρόπος νὰ τοὺς διώξουμε, εἶπε σοβαρὰ ὁ κ. Σμίθ, καὶ μάλιστα νὰ τοὺς διώξουμε τὸ γρηγορώτερο. εἶνε ν' ἀνοίξουμε τὸ παλιὸ ἄνοιγμα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ στὴ λίμνη ποὺ τὄχουμε χτίσει!

— Μὰ βέβαια! φώναξε ὁ δημοσιογράφος. Θὰ ριχτοῦμε στοὺς πίθηκους ἀπὸ πίσω καὶ θὰ τοὺς πετάξουμε ἀπὸ τὰ παράθυρα. Εὐτυχῶς ποὺ στὶς Καμινάδες ὑπάρχουν ἄφθονες ἀξίνες καὶ φτυάρια.

Οἱ ἄποικοι κατέβηκαν στὶς Καμινάδες, πῆραν τὰ ἐργαλεῖα ποὺ τοὺς χρειάζονταν καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὴ λίμνη Γκράντ.

— Τόπ, ἐσὺ θὰ μείνης ἐδῶ! εἶπε ὁ Κύρος Σμὶθ τοῦ σκύλου, δείχνοντάς του τὴν ἄμμο μπροστὰ στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἐκεῖ ποὺ ἄλλοτε ἦταν ἡ σκάλα. Τὸ πιστὸ ζῶο στάθηκε ἐκεῖ ποὺ τοὔδειξε ὁ ἀφέντης του, οἱ ἄποικοι ὅμως δὲν πρόφτασαν ν' ἀπομακρυνθοῦν πολύ, ποὺ τὸν ἄκουσαν νὰ γαβγίζη.

— Ὁλοταχῶς ὄπισθεν! φώναξε ὁ Πένκροφ.

Καθὼς πλησίαζαν, ἄκουσαν τὸ σκύλο νὰ γαβγίζη μὲ ἀκόμη μεγαλύτερη μανία.

— Ἂς τρέξουμε! εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ.

Μόλις ἔστριψαν στὴν παραλία, ἀπ' ὅπου μποροῦσαν νὰ διακρίνουν τὸ Γρανίτινο Παλάτι, κατάλαβαν πὼς τὰ πράγματα εἶχαν ἀλλάξει. Οἱ πίθηκοι ποὺ κάποια ἄγνωστη αἰτία τοὺς εἶχε φαίνεται τρομοκρατήσει, γύρευαν νὰ φύγουν. Φυσικά, τὸ μυαλό τους δὲν ἔκοβε νὰ ξαναρίξουν τὴ σκάλα. Γι' αὐτὸ πηδοῦσαν ἀπὸ παράθυρο σὲ παράθυρο ξετρελλαμένοι, μπήγοντας ποῦ καὶ ποῦ ἄναρθρες κραυγές.

Ἦταν τώρα εὔκολο γιὰ τοὺς ἀποίκους νὰ τοὺς σημαδεύουν καὶ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο σκότωσαν κάπου ἔξη-ἐφτά. Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους, ἄρχισαν νὰ γκρεμίζονται ἀπὸ τὰ παράθυρα κι' εὕρισκαν οἰκτρὸ θάνατο στὰ βράχια, κάτω ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι.

Σὲ λίγο ἡσυχία βασίλευε καὶ πάλι ἀπόλυτη.

Οἱ ἄποικοι εἶχαν ὡστόσο κι' ἄλλα νὰ δοῦν ἐκείνη τὴ μέρα. Ξαφνικά, κάποιος μέσα ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι ἔσπρωξε τὴν πρώτη ἀνεμόσκαλα ποὺ τὰ πρῶτα της σκαλοπάτια ἦταν στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὴν πέταξε χάμω!

Μὲ κραυγὲς χαρᾶς οἱ ἄποικοι ἔτρεξαν νὰ τὴν πιάσουν καὶ νὰ τὴν στερεώσουν. Ἔπειτα μὲ τὸν Πένκροφ ἐπὶ κεφαλῆς, μὲ τὸ ὅπλο τους στὸ χέρι, ἀνέβηκαν ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσαν.

Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἔρριξαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι, κατάλαβαν πὼς οἱ πίθηκοι δὲν τοὺς εἶχαν κάνει καταστροφές. Δὲν θὰ εἶχαν προφτάσει νὰ μείνουν πολὺ μέσα, καὶ διασκέδαζαν νὰ πηδοῦνε στὴν ξύλινη στέγη τῶν δωματίων ποὺ εἶχαν χτίσει οἱ ἄποικοι' Ἐκτὸς ἀπὸ «μιὰ γενικὴ ἀκαταστασία» ποὺ εἶχαν κάνει, δὲν εἶχαν πειράξει τίποτε.

Ὅταν ὅμως ἦρθε ἡ σειρὰ τοῦ διαδρόμου, οἱ ἄποικοι ἄκουσαν ἕναν ἀσυνήθιστο θόρυβο. Ἕνας πίθηκος εἶχε μείνει, ποὺ γύρευε νὰ σωθῇ. Τὸν κυνήγησαν καὶ, παρ' ὅλη τὴν ἀντίστασή του, δὲν ἄργησαν νὰ τὸν κάνουν καλὰ καὶ νὰ τὸν δέσουν χεροπόδαρα.

Ἦταν ἕνας θαυμάσιος νεαρὸς οὐραγκουτάνγκος, στὸ ὕψος σχεδὸν τοῦ Ἔρμπερτ. Οἱ οὐραγκουτάνγκοι εἶναι οἱ πιὸ ἥμεροι κι' οἱ πιὸ ἔξυπνοι πίθηκοι. Δὲν ἔχουν οὔτε τὴν ἀγριότητα τοῦ μπαμπουΐνου, οὔτε τὴν βλακεία τοῦ μακάκου, οὔτε τὰ κακὰ ἔνστιχτα τοῦ κυνοκέφαλου. Ὁ μεγάλος φυσιοδίφης Μπυφὸν εἶχε στὴν ὑπηρεσία του ἕναν οὐρανγκουτάνγκο, ποὺ τὸν εἶχε μάθει νὰ κάνη τοῦ κόσμου τὶς δουλειές.

— Λέω νὰ τὸν κρατήσουμε, εἶπε ὁ Ἔρμπερτ. Μπορεῖ νὰ ἐξημερωθῇ πολὺ εὔκολα καὶ νὰ βοηθῇ τὸν Νὰβ στὴν κουζίνα!

— Ὤ ναί! φώναζε ὁ Νὰβ ἐνθουσιασμένος. Ἐγὼ θὰ τὸν μερώσω. Ἔχω πολλὴ ὑπομονὴ μὲ τὰ ζῶα.

— Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως μᾶς δείχνει τὰ δόντια καὶ γρυλίζει! εἶπε ὁ Πένκροφ.

— Θὰ τὸν κρατήσωμε καὶ θὰ τὸν μερώσωμε, εἶπε σοβαρὰ ὁ Κύρος Σμίθ. Μὴν ξεχνᾶτε, φίλοι μου, πὼς αὐτὸς μᾶς πέταξε τὴ σκάλα κι' ἀνεβήκαμε!

— Ἀλήθεια, παραδέχτηκε ὁ Πένκροφ. Μπορεῖ νὰ τὄκανε γιὰ νὰ παίξη, τὸ γεγονὸς ὅμως εἶνε ὅτι μᾶς πέταξε τὴ σκάλα!

— Ὥστε ὁ οὐραγκουτάνγκος πολιτογραφεῖται πολίτης τῆς νήσου Λίγκολν! εἶπε ὁ Σπίλετ.

— Τότε πρέπει νὰ τὸν βαφτίσουμε.

— Νὰ τὸν βγάλουμε Τζάπ! παρακάλεσε ὁ Νάβ. Πάντα ὀνειρευόμουν νἄχω ἕναν πίθηκο ποὺ νὰ τὸν λένε Τζάπ!

— Ἂς γίνη ἡ ἐπιθυμία σου, Νάβ, εἶπε σοβαρὰ ὁ Κύρος Σμίθ. Πάρτον στὴν κουζίνα καὶ φρόντισέ τον!

— Τί λέτε, κύριε; Στὴν κουζίνα! φώναξε ὁ ἀγαθὸς νέγρος. Στὴν κάμαρά μου θὰ τὸν πάρω καὶ θὰ τοῦ φτιάσω κρεββάτι νὰ κοιμᾶται. Εἶναι ὁ... ὑπηρέτης μου!

— Ἀκοῦς, μάστρο-Τζάπ; εἶπε κωμικὰ ὁ Πένκροφ τοῦ πίθηκου. Θὰ γίνης πρῶτα ὑπηρέτης τοῦ Νάβ, κι' ὕστερα ὑπηρέτης ὅλων μας. Στὴν ἀρχὴ δὲν ἔχει μισθό. Ἂν ὅμως εἴμαστε εὐχαριστημένοι ἀπὸ σένα, θὰ σοῦ δώσουμε τὰ διπλάσια!

— Γρρρ! γρύλισε ὁ πίθηκος.

— Χαίρομαι ποὺ συμφωνεῖς! εἶπε ὁ Πένκροφ γελῶντας.

— Ἤθελα νὰ σὲ ρωτήσω, Κύρο, ἔλεγε ἀργότερα ὁ Γεδεὼν Σπίλετ στὸν μηχανικό, ἂν πράγματι πιστεύεις πὼς τὴν ἀνεμόσκαλα μᾶς τὴν πέταξε ὁ Τζάπ.

— Δὲν εἶμαι βέβαιος γιὰ τίποτε! εἶπε ὁ μηχανικός.

— Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο λὲς νὰ τρομοκρατήθηκαν τόσο οἱ πίθηκοι, ὥστε νὰ θέλουν νὰ φύγουν ἄρον ἄρον ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι;

— Δὲν ξέρω! Δὲν μπορῶ νὰ πῶ...

— Καὶ ποιὸς τοὺς γκρέμισε ἀπὸ τὰ παράθυρα;

— Οὔτ' αὐτὸ τὸ ξέρω!

— Δὲν κάνεις καμμιὰ ὑπόθεση;

— Εἰλικρινῶς ὄχι! Τί νὰ ὑποθέσω, ἀγαπητέ μου Γεδεών; Αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες τὰ συλλογίζομαι κι' ἐγώ, ὅμως δὲν μπορῶ νὰ καταλήξω σὲ κανένα συμπέρασμα.

— Οὔτε κι' ἐγώ.

— Ἐκεῖνο ποὺ ξέρω νὰ πῶ, εἶνε πὼς ὁ Τὸπ χάλασε τὸν κόσμο γαβγίζοντας τὸ πηγάδι. Ἀναγκάστηκα νὰ τὸν τραβήξω ἀπὸ κεῖ.

— Θὰ πρέπει κάποτε ποὺ θὰ λείπουν οἱ ἄλλοι, νὰ κατεβοῦμε στὸ πηγάδι μ' ἕνα σκοινί.

— Καλὴ ἰδέα, τὸ σκέφτηκα καὶ γώ.

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ συλλογίστηκε γιὰ λίγο σιωπηλός, κι' ὕστερα εἶπε:

— Ὅπως καὶ νἆναι, αὐτὴ ἡ μυστηριώδης δύναμη ποὺ κάθε τόσο μᾶς προστατεύει

μᾶς εἶναι φιλική. Κι' αὐτὸ εἶναι κάτι...

— Κι' αὐτὸ εἶναι τὸ σπουδαιότερο! εἶπε ὁ μηχανικός.

ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑ

Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα, οἱ ἄποικοι τὸ πέρασαν μεταφέροντας τοὺς σκοτωμένους πιθήκους στὸ δάσος ὅπου τοὺς ἔθαψαν. Ὁ Νάβ εἶχε μείνει στὸ Γρανίτινο Παλάτι νὰ μαγειρέψῃ. Κι' ὅταν γύρισαν, εἶδαν πὼς τοὺς εἶχε ἑτοιμάσει ἕνα δεῖπνο θαυμάσιο. Εἶχαν ἀρκετὲς μέρες νὰ φᾶνε φαΐ καλὰ μαγειρεμένο, γι' αὐτὸ κι' ἐτίμησαν τὰ καλομαγειρεμένα φαγητὰ τοῦ Νάβ, ὅπως τοὺς ἄξιζαν. Ὅσο γιὰ τὸν Μάστρο-Τζάπ, αὐτὸς ἔφαγε κουκουνάρια κι' ἄφθονες ρίζες καὶ γογγύλια ποὺ φάνηκε νὰ τοῦ ἀρέσουν πολύ.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ δεῖπνο, ὁ Κύρος Σμὶθ κι' ἡ συντροφιά του κάθησαν στὴν τραπεζαρία — γιατὶ οἱ νύχτες ἦταν ἀκόμη δροσερὲς — καὶ κουβέντιασαν ὡς ἀργά, τὴ νύχτα, γιὰ τὰ ἔργα ποὺ θάπρεπε νὰ κάνουν.

Τώρα ἦταν ἄνοιξη καὶ σὲ λίγο θάρχόταν τὸ καλοκαίρι ποὺ σ' ἐκεῖνες τὶς περιοχὲς κρατάει πολύ. Εἶχαν ὅλον τὸν καιρὸ λοιπὸν μπροστά τους γιὰ νὰ κάνουν τὶς δουλειὲς ποὺ θάκαναν πολὺ πιὸ ἄνετα τὸν ἐρχόμενο χειμῶνα.

Τὸ πιὸ βιαστικό, ἦταν νὰ ντίσουν μιὰ γέφυρα πάνω στὸν ποταμὸ τῆς Εὐχαριστίας γιὰ νὰ ἐπικοινωνῇ τὸ Γρανίτινο Παλάτι μὲ τὸ νότιο μέρος τοῦ νησιοῦ.

Ἔπειτα, ἔπρεπε νὰ φτιάσουν μιὰ στάνη ὅπου θὰ ἔκλειναν τὰ ἄγρια πρόβατα μουφλόν, γιὰ νάχουν τὸ μαλλί τους κι' ὅταν ἤθελαν, τὸ γάλα τους.

Ὁ Κύρος Σμὶθ εἶχε τὴν ἰδέα πὼς ἔπρεπε νὰ φτιάσουν τὴ στάνη τους στὶς πηγὲς τοῦ Κοκκινοπόταμου, ὅπου ἦταν πλούσια λειβάδια, γιὰ νὰ βόσκουν ἐκεῖ τὰ πρόβατα ἐλεύθερα. Φυσικὰ θάφτιαναν ἕνα δρόμο ποὺ θὰ πήγαινε κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι στὴ στάνη, καὶ γι' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ φτιάνουν ἕνα κάρρο, ἢ καλύτερα δύο: ἕνα δίτροχο ἁμαξάκι μὲ δυὸ ρόδες κι' ἕνα μακρόστενο, μεγάλο, ποὺ νὰ σηκώνη βαρειὰ φορτία. Ἔπρεπε νὰ πιάσουν καὶ ζῶα κατάλληλα νὰ τὰ σέρνουν.

Ἂν ὅμως ἡ στάνη μποροῦσε νὰ εἶνε μακρυὰ ἀπ' τὸ Γρανίτινο Παλάτι, δὲν ἦταν τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸ κοτέτσι ποὺ εἶχε σκοπὸ ὁ Νάβ νὰ φτιάσῃ γιὰ νάχουν οἱ ἄποικοι τ' αὐγά τους, καθὼς καὶ ἄφθονο τρυφερὸ κρέας χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκασμένοι νὰ πηγαίνουν κυνῆγι.

Ἡ πιὸ κατάλληλη θέση ἦταν ὡρισμένως στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Γκράντ, ὅπου θὰ μποροῦσαν νάχουν καὶ ὑδρόβια πουλιά. Πάντως ἔπρεπε ν' ἀρχίσουν ἀπὸ τὴ γέφυρα, ποὺ ὁ Κύρος Σμὶθ κάθησε κι' ἔφτιασε τὰ σχέδιά της, ὑπολογίζοντας καὶ ὅλη τὴν ποσότητα τοῦ ὑλικοῦ ποὺ θὰ τοὺς χρειαζόταν, μέχρι καὶ τὸ τελευταῖο καρφί.

Κι' ἔτσι τὴν ἄλλη μέρα, 3 Νοεμβρίου, ἡ ἄποικοι ξεκίνησαν γιὰ ν' ἀρχίσουν τὴν γέφυρα ποὺ καθὼς τοὺς ἐξήγησε ὁ Κύρος Σμὶθ θὰ τὴν ἔκανε νὰ σηκώνεται ὅταν ἤθελαν μὲ τὴ βοήθεια ἑνὸς μοχλοῦ ποὺ θάβαζε στὴν βορεινὴ ὄχθη τῆς Εὐχαριστίας.

Λίγο πρὶν ἀρχίσουν τὴ δουλειά, ὁ Κύρος Σμὶθ τοὺς μίλησε γιὰ ἕνα σχέδιο ποὺ μελετοῦσε ἀπὸ καιρό: ν' ἀπομονώσῃ, δηλαδή, τὸ Γρανίτινο παλάτι καὶ ἕνα μεγάλο μέρος τῆς περιοχῆς γύρω ἀπ' αὐτό, ἔτσι ποὺ νὰ μὴν διατρέχουν κίνδυνο ἀπὸ τ' ἄγρια ζῶα, τετράποδα, τετράχειρα, ἢ ὢ μὴ γένοιτο καὶ δίποδα. Γιὰ νὰ καταλάβουν καλύτερα, τοὺς σχεδίασε σ' ἕνα κομμάτι χαρτί, τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ νησιοῦ. Τὸ Γρανίτινο παλάτι, εἶχε ἀκριβῶς πίσω του σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση, τὴ μεγάλη λίμνη Γκράντ, ποὺ ἔπιανε μιὰ μεγάλη ἔκταση. Ἀριστερὰ κοιτάζοντας πρὸς τὸν ὠκεανό, τὸ χωρίζε ἀπὸ τ' ἄλλο νησὶ τὸ τεχνητὸ ποταμάκι ποὺ σχηματίστηκε ὅταν οἱ ἄποικοι τίναξαν μὲ νιτρογλυκερίνη μιὰ ὄχθη τῆς λίμνης Γκράντ, γιὰ νὰ ἐλευθερώσουν τὴν εἴσοδο πρὸς τὸ Γρανίτινο παλάτι. Δεξιά, κυλοῦσε ὁ ποταμὸς τῆς Εὐχαριστίας, ποὺ οἱ πηγές του ἦταν μακριά.

Ὁ ποταμὸς τῆς Εὐχαριστίας περνοῦσε πολὺ κοντὰ στὴ λίμνη Γκράντ. Ἂν οἱ ἄποικοι ἄνοιγαν μὲ νιτρογλυκερίνη ἕνα βαθὺ χαντάκι ποὺ νὰ ἕνωνε τὴ λίμνη Γκράντ μὲ τὴν Εὐχαριστία, τὸ Γρανίτινο παλάτι δὲν θἄταν μόνο κάστρο ἀπόρθητο, ἀλλὰ καὶ κάστρο ζωσμένο παντοῦ ἀπὸ νερό, μὲ μιὰ μεγάλη ἔκταση τριγύρω του, ὅπου ἦταν κι' οἱ Καμινάδες.

— Κοιτάξτε! τοὺς εἶπε ὁ Κύρος Σμὶθ. Μπροστά, ὁ ὠκεανός. Πίσω, ἡ λίμνη Γράντ. Ἀριστερά, τὸ τεχνητὸ ποταμάκι ποὺ πηγάζει ἀπὸ τὴ λίμνη Γράντ καὶ χύνεται στὸν ὠκεανό. Δεξιά, ὁ ποταμὸς τῆς Εὐχαριστίας ποὺ μὲ τὸ χαντάκι ποὺ θ' ἀνοίξουμε, θὰ ἐπικοινωνῇ μὲ τὴ λίμνη Γράν. Ἕνα ἀληθινὸ νησάκι, ποὺ προτείνω νὰ τὸ βαφτίσουμε ὅλοι μαζὶ «Γρανίτινο νησί». Σ' αὐτὸ θάχουμε τὸ κοτέτσι μας, τὶς ἀποθῆκες μας, τὰ ὑπόστεγά μας, καθὼς καὶ ἀρκετὰ ζῶα ποὺ δὲν θὰ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ μᾶς φύγουν!

— Μπράβο! Ζήτω! Ἐγκρίνεται! φώναξε ἐνθουσιώδης, ὅπως πάντα, ὁ Πένκροφ. Πρέπει ὅμως πρῶτα μὲ τὸ καλὸ νὰ τελειώνουμε τὴ γέφυρα!

Εὐτυχῶς τώρα εἶχαν ἐργαλεῖα τέλεια: τσεκούρια, πριόνια, σκεπάρνια καὶ καρφιὰ ὅσα ἤθελαν.

Ἄρχισαν πρῶτα νὰ ρίχνουν τὰ δέντρα ποὺ χρειάζονταν. Ἀπὸ αὐτὰ θὰ ἔφτιαναν σανίδες, πασσάλους, δοκάρια, κι' ὅ,τι ἄλλο χρειάζονταν.

Ἦταν ἕνα ἔργο σημαντικό, ἀλλὰ ὕστερ' ἀπὸ τόσους μῆνες ἐντατικῆς δουλειᾶς, οἱ ἄποικοι ἤξεραν νὰ δουλεύουν ἄξια καὶ καλά. Κι' εἶχαν γι' ἀρχηγό τους τὸν Κύριο Σμίθ. Δούλευαν μὲ τὸ τσεκοῦρι καὶ μὲ τὸ πριόνι, σὰ νὰ μὴν εἶχαν κάνει ἄλλη δουλειὰ σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ κι' ὁ Γεδεὼν Σπίλετ δὲν ἦταν ὁ πιὸ ἀδέξιος. Ὁ Πένκροφ τὸν θαύμαζε πολύ, καὶ κάθε τόσο ἔλεγε:

— Ποτέ μου δὲν θὰ πίστευα πὼς ἕνας «καλαμαρᾶς» θὰ τὰ κατάφερνε τόσο καλά!

Ἡ κατασκευὴ τῆς γέφυρας, ἔπιασε τρεῖς ἑβδομάδες. Τρεῖς ἑβδομάδες ποὺ δούλευαν ἀπὸ τὰ χαράματα ὡς τὴ νύχτα, κι' ὅπου δὲν γύριζαν στὸ Γρανίτινο παλάτι παρὰ γιὰ νὰ δειπνήσουν καὶ νὰ κοιμηθοῦν.

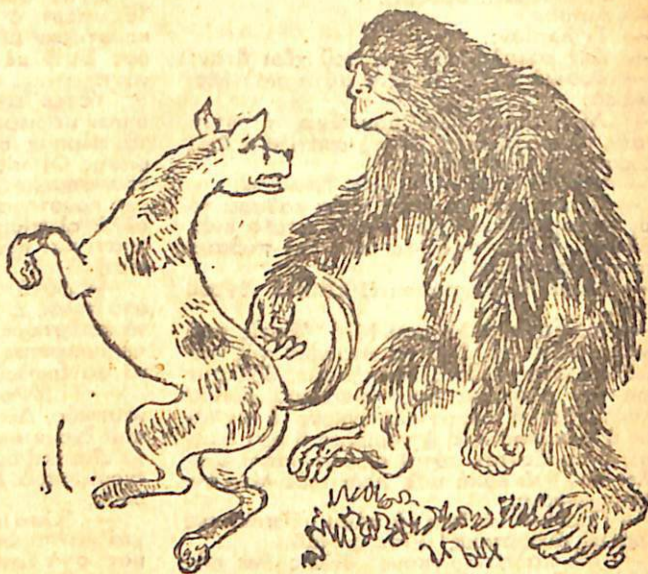
Ἡ ὑγιεινὴ ζωὴ στὸ ὕπαιθρο, ἡ σωματικὴ ἐργασία καὶ τὸ ἄφθονο κι' ἐκλεκτὸ φαΐ ποὺ ἔτρωγαν, τοὺς εἶχε ὠφελήσει ὅλους. Εἶχαν ρωμαλέα, ἡλιοψημένα κορμιά, καὶ γεροὺς μύωνες σὰν ἀθλητές. Ὁ Ἔρμπερτ προπαντός, εἶχε τόσο πολ ὑψηλώσει, ποὺ ἔφτασε τὸν Πένκροφ.

— Νὰ μὴν βασκαθοῦμε, τὸ νησὶ μᾶς ὠφέλησε! ἔλεγε γελῶντας ὁ ναυτικός.

Μὰ κι' ὁ Τζὰπ ἦταν περίφημα στὴν ὑγεία του. Ἡ σκλαβιὰ δὲν τὸν εἶχε βλάψει, εἶχε συνηθίσει στὴ νέα του ζωή, καὶ δὲν ἔδειχνε καμμιὰ διάθεση νὰ φύγῃ. Τὰ ἔξυπνα μάτια του, παρακολουθοῦσαν τὴν κάθε τους κίνηση μὲ περιέργεια. Ἔπαιζε πολὺ εὐχαρίστως μὲ τὸν Τὸπ ποὺ τὸν πείραζε τραβῶντας τὴν οὐρά του, καὶ παράβγαιναν μαζὶ στὸ τρέξιμο. Μὰ γι' ἀληθινὸ κύριο του ἀναγνώριζε μονάχα τὸν Νάβ, ποὺ τὸν ἀκολουθοῦσε παντοῦ καὶ τὸν ὑπάκουε τυφλά. Ὁ Νάβ ἦταν πολὺ περήφανος γι' αὐτὴν τὴν προτίμηση ποὺ τοῦ ἔδειχνε ὁ ὑποταχτικός του, καὶ τοῦ φερνόταν μὲ καλωσύνη. Τὶς 20 Νοεμβρίου, ἡ γέφυρα τελείωσε. Μποροῦσε νὰ σηκωθῇ πολὺ εὔκολα ἀπὸ τὴ βορεινὴ ὄχθη, χάρη στοὺς μοχλοὺς τοῦ Κύρου Σμίθ, καὶ νὰ σηκώνη τὰ πιὸ μεγάλα βάρη.

Εἶναι εὔκολο νὰ φαντασθῇ κανεὶς τὴν χαρὰ καὶ τὴν περηφάνεια τῶν ἀποίκων, ὅταν πέρασαν γιὰ πρώτη φορὰ ἀπὸ τὴν γέφυρά τους!

Ὁ Πένκροφ μὲ τὸ Νάβ πῆγαν στὸν δρόμο τοῦ ἀερόστατου, νὰ δοῦν ἂν ἦταν ἐν τάξει τὸ κάλυμμα τοῦ ἀερόστατου ποὺ τὸ εἶχαν κρύψει στὴ σπηλιά. Τὸ βρῆκαν σὲ καλὴ κατάσταση καὶ γύρισαν λέγοντας ὅτι δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ βιαστοῦν γιὰ νὰ τὸ μεταφέρουν.

Ὁ Τὸπ ἔπαιζε μὲ τὸν μάστρο-Τζάπ...

Καλύτερα ν' ἄρχιζαν ἀμέσως τὸ σκάψιμο τοῦ χαντακιοῦ!

— Θὰ φυτέψουμε στὸ Γρανίτινο νησί, κι' ἕνα σωρὸ φυτά, εἶπε ὁ Νάβ. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ κοτέτσι, θὰ φτιάσω καὶ λαχανόκηπο.

— Καὶ θὰ φτιάσωμε τὸ δεύτερο χωράφι μας γιὰ τὸ στάρι! φώναξε ὁ Πένκροφ.

Γιατὶ ἐκεῖνο τὸ μοναδικὸ σπυρὶ σιτάρι ποὺ μὲ τόσες φροντίδες εἶχε φυτέψει ὁ Πένκροφ, ἔδωσε σὲ λίγο δέκα στάχια μὲ ὀγδόντα σπόρους στὸ κάθε στάχυ.

Οἱ ἄποικοι εἶχαν φυλάξει γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακὸ τοὺς πενῆντα, καὶ τοὺς ἄλλους ἑφτακοσίους πενῆντα τοὺς φύτεψαν σὲ χωράφι ποὺ τὸ ἔσκαψαν καλά.

Τὸ εἶχαν περιφράξει μὲ μάντρα πολὺ ψηλή, ποὺ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὴν διαβοῦν καὶ τὰ πιὸ μεγάλα ζῶα, κι' ὁ Πένκροφ, εἶχε στήσει ἕνα σωρὸ σκιάχτρα, γιὰ νὰ διώξη ὡς καὶ τὰ πουλιά.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα, λοιπόν, θ' ἄρχιζαν νὰ ἑτοιμάζουν τὸ χαντάκι ποὺ θὰ ἔκανε τὴν περιοχὴ γύρω ἀπὸ τὸ Γρανίτινο παλάτι τέλειο νησί.

Ἡ στενὴ λουρίδα τῆς ξηρᾶς ἀνάμεσα στὴ λίμνη καὶ στὸν ποταμό, ἦταν ὅλο βράχια, γι' αὐτὸ ἀποφάσισαν ν' ἀνοίξουν τὰ χαντάκια μὲ νιτρογλυκερίνη ποὺ ἔφτιασε πάλι ἀπ' αὐτὴ ὁ Κύρος Σίμθ.

Στὶς 15 τοῦ Δεκέμβρη, τὸ «Χαντάκι Σμίθ» ἦταν ἕτοιμο, καὶ ἕνα μέρος τῶν νερῶν τῆς λίμνης Γκράντ, χύνονταν τώρα στὸ ποτάμι τῆς Εὐχαριστίας.

Εἶχαν ἀρχίσει οἱ μεγάλες ζέστες, κι' ὅλοι στενοχωριόνταν στὴν ἐργασία τους, ἀκόμα κι' ὁ πίθηκος ὁ Τζάπ.

Τώρα ποὺ τὸ «Γρανίτινο νησί» ἦταν ἀπὸ παντοῦ τριγυρισμένο ἀπὸ νερό, οἱ ἄποικοι εἶχαν ἀφίσει τὸν Τζὰπ ἐλεύθερο. Τώρα τὸν ἔβαζαν νὰ κάνη καὶ διάφορες δουλειές: νὰ κουβαλᾷ ξύλα λ. χ. καὶ πέτρες κι' ἄλλα τέτοια εὔκολα πράγματα. Ἦταν ἕνα ζῶο ἀληθινὰ ἀξιαγάπητο, κι' ἡ ἄποικοι διασκέδαζαν πολὺ μὲ τὰ καμώματά του.

Καὶ τότε οἱ ἄποικοι ἄρχισαν σιγὰ — σιγὰ μὲ τὴν ἡσυχία τους, νὰ φτιάνουν τὸ κοτέτσι τους.

Πρῶτα — πρῶτα, διάλεξαν μιὰ καλὴ περιοχὴ στὶς ὄχθες τῆς λίμνης Γκράντ, καὶ τὴν μάντρωσαν. Ἔπειτα ἔφτιασαν ἀπὸ ξύλο τὶς διάφορες «φωλιὲς» τῶν πουλιῶν: γιὰ τὶς ἀγριόκοτες, γιὰ τὶς πουλάδες, γιὰ τοὺς ἀγριόγαλλους, γιὰ τὶς ἀγριόπαπιες. Ἔφτιασαν καὶ περιστεριῶνες γιὰ τ' ἀγριοπερίστερα καὶ στὸ μεταξὺ ἔστησαν παγίδες κι' ἔπιασαν νεαρὰ πουλιὰ ποὺ συνήθιζαν τὶς νέες τους φωλιὲς μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία.

Κι' ὁ Νάβ ἄρχισε νὰ φτιάνη κάτι ὀμελέτες μὲ αὐγὰ τῆς ὥρας μὲ χοιρομέρι καὶ λαρδί, ποὺ ὁ Πένκροφ τὶς προτιμοῦσε ἀπὸ τὸ πιὸ νόστιμο ψητό.

ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ Ἡ συνέχεια.

★ Ἐνδιαφέρουσα ἡ ἔκθεσή σου. Κων. Καπλανίδα (Γυμνάσιο Δομοκοῦ). Καὶ θὰ πάρη τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα τὰ «Παιδιὰ γράφουν».

★ Πολὺ φοβούμεθα Ν. Α. Τέντα πὼς δὲν εἶναι δικό σου τὸ «Χωρὶς Φωλιά». Εἶναι τόσο καλό! Καὶ ξέρεις τὸν τελευταῖο καιρὸ μᾶς εἶχαν βομβαρδίσει μὲ ξένα ποιήματα οἱ ἀναγνῶσται μας ποὺ σκεφθήκαμε πὼς θὰ ἔπρεπε ἴσως νὰ μεταβάλλουμε τὸ τίτλο τῆς σελίδας μας μὲ τὴ φράση «Τὰ παιδιά... ἀντιγράφουν». Ὡστόσο δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ ποίημα:

ΧΩΡΙΣ ΦΩΛΙΑ

Φτωχὰ πουλιὰ
χωρὶς φωλιὰ
μέσ' τὴ νυχτιὰ γυρίζουν...
εἶναι μικρὰ
καὶ ὀρφανά,
κανέναν δὲν γνωρίζουν...

Εἶν' μακριὰ
ἀπ' τὴ φωλιὰ
ποὺ τἄχουνε ἁρπάξει...
Καὶ στὴ νυχτιὰ
μὲ μιὰ καρδιὰ
περιμένουν νὰ χαράξει.

Σὰν τὰ πουλιὰ
μικρὰ παιδιὰ
καὶ σεῖς ἔτσι θὰ ζῆτε...
Μὰ θάρθ' καιρὸς
— πρῶτ' ὁ Θεὸς —
στὰ σπίτια σας νάρθῆτε!...

★ Σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴν τόσο ὄμορφη ἐπιστολή σου, ἀγαπητὲ Γιωργάκη Ν. Βροῦζο (Κατερίνη). Ὥστε ἡ «Παιδόπολις» καὶ συγκεκριμένα ἡ «Γεωργικὴ Στήλη» βοήθησε τὸ συμμαθητή σου νὰ δώση μιὰ ὀρθὴ ἀπάντηση στὴν ἐρώτηση τοῦ καθηγητοῦ σας. Εἴμαστε περήφανοι γι' αὐτό! Εὐχαριστοῦμε ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν τόσο καλὴ ἀκροστιχίδα σου. Ἀπὸ τὸ ποίημά σου «πρὸς τ' ἀδέλφια μας» δημοσιεύουμε ἐδῶ δύο τετράστιχα:

Μὴν ἀκοῦτε τοὺς Βουλγάρους
ὅ,τι κι' ἂν σᾶς ποῦν
ἀλλ' ἔχετε μές στὸ νοῦ σας
τὴν Πατρίδα πῶς μισοῦν.

Ἡ μπόρα τώρα πέρασε
κι' ἀρχίζει ἡ δουλειὰ
γιὰ ν' ἀνοικοδομήσουμε
τὰ ὄμορφα χωριά!

★ Εἶναι τόσο καλοὶ οἱ στίχοι σου Φάνη Ἀφάνη, ποὺ ἀμφιβάλλουμε ἂν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι μαθητοῦ ΣΤ' Γυμνασίου. Πάντως θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν οἰκεία σελίδα.

★ Εἶναι τόσο καλὰ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες, ἀγαπητὲ Κλεόβουλε Βαχάρογλου (Ἀλεξανδρούπολη) ὥστε ἡ λύπη μας πραγματικὰ εἶναι μεγάλη γιατὶ εἴμαστε ὑποχρεωμένοι νὰ μὴ λαβαίνουμε ὑπ' ὄψη τὰ γραπτά σου. Δὲν εἴπαμε τόσες φορὲς πὼς πρέπει νὰ εἶναι κάθε θέμα σὲ χωριστὸ χαρτὶ καὶ στὴ μιὰ μόνο σελίδα τοῦ χαρτιοῦ. Ἐπειδὴ ἦταν πολὺ καλὰ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες νὰ τὰ ξαναγράψης καὶ νὰ μᾶς τὰ ξαναστείλης. Ἀλλὰ σὲ χωριστὸ χαρτὶ καὶ στὴ μιὰ μόνο ὄψη τοῦ χαρτιοῦ γραμμένα.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε Νῖκο Τριανταφυλλόπουλε γιὰ ὅσα μᾶς γράφης. Τὸ ποίημά σου εἶναι καλό. Παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν»... Γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχῆς θὰ δημοσιευτῆ τὸ διορθωμένο.

★ Νομίζω πὼς πῆρες ἀπάντηση στὰ προηγούμενά σου, ἀγαπητὲ Νῖκο Χατζηγιώργη. Σ' εὐχαριστοῦμε πάντως θερμὰ γιατὶ μᾶς εἶχες συντροφιὰ στοὺς διαγωνισμούς σου. Τὰ γραπτά σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Καὶ τὸ πεζὸ σου καὶ τὸ ποίημά σου εἶναι πάρα πολὺ καλά, ἀγαπητέ μου Σωτήρη Παπαδάμη (Κυπαρισσία). Πῆραν καὶ τὰ δύο τὴ σειρά τους γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Τὸ ποίημά σου Τριαντάφυλλε Θεοχαρίδη (Σύρο) πολὺ καλό. Δείχνει πὼς ἔχεις ποιητικὶ φλέβα. Νὰ τὴν καλλιεργήσης καὶ εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ προκόψης.

★ Μᾶς γράφεις Γάννη Λουκίδη (Χαλκίδα). «Ἔχω στὰ χέρια μου τὸ 11ον φύλλο σου. Ἕνα πράγμα παρατηρῶ: Ὅτι ἔκαμες αὔξηση τῶν σελίδων σου καὶ ἄρχισες νὰ γίνεσαι ἔγχρωμη, χωρὶς μεγάλες τυμπανοκρουσίες καὶ διαφημήσεις, ἀλλὰ ἀθόρυβα. Δὲν ἔδωσες ποτὲ πολλὲς ὑποσχέσεις. Ὑπερβάλλεις ὅμως τὸν ἑαυτό σου καὶ πραγματοποιεῖς ἐκεῖνα, ποὺ δὲν κατορθώνουν παρ' ὅλες τὶς ὑποσχέσεις καὶ κόντρα ὑποσχέσεις, νὰ πραγματοποιήσουν διάφορα «μορφωτικὰ» — ὄνομα καὶ μὴ χωριὸ — περιοδικά. Ἂς εἶναι. Ξεκινοῦν μὲ ἀλλαγμοὺς καὶ στὸ τέλος ἀποσύρονται ἀπὸ τὸ στίβο τοῦ καλοῦ ἀγῶνος. Ὅμως ἂς εἶναι. Εὐτυχῶς ἐκδίδονται καὶ μερικὰ περιοδικὰ σὰν τὴν «Παιδόπολη» στὴν Ἑλλάδα». Ἡ δέησή σου πολὺ καλὴ καὶ παίρνει τὴν σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Ἐνδιαφέρουσα ἡ περιγραφή σου γιὰ τὸ «Κατηχητικό» Γιῶργο Καραγιαννίδη. Ἀλλὰ ἀπὸ τώρα ὅλα αὐτὰ θὰ τὰ παραπέμπουμε στὸν «Πάτερ Ἱερώνυμο».

★ Ἀγαπητὲ Μιχάλη Παντελιδάκη (Σεβαστοπούλειο Σχολή). Πολὺ καλὴ ἡ ἔκθεσή σου καὶ τὰ σκῖτσα σου. Εἴμαστε βέβαιοι πὼς θὰ διαπρέψης στὴ ζωή σου σὰν καλλιτέχνης.

★ Χριστάκη Παναγιωτίδη (Θεσσαλονίκη) δὲν πιστεύω βέβαια νὰ μοῦ στέλνης γιὰ δικὸ σου τὸ ποίημα αὐτό! Ἀπὸ κάπου τὸ ἔχεις ἀντιγράψη! Ἔτσι δὲν εἶναι;

★ Μὰ εἶναι δικά σου τὰ δύο ποιήματα στὴ Βασίλισσα Εὐαγγελία Κοκκίνου (Ἀλίαρτο); Ἂν ναί. Τότε ἔχεις μεγάλο ποιητικὸ ταλέντο. Μὰ δυστυχῶς τὸν τελευταῖο καιρὸ οἱ ἀναγνῶσται μας μᾶς ἔκαμαν νὰ εἴμαστε λίγο δύσπιστοι. Ὡστόσο δημοσιεύουμε ἐδῶ τὸ μικρότερο:

Βασίλισσα ποὺ ἀκοίμητη
στέκεις ψηλὰ στὸ θρόνο
γιὰ ν' ἀγναντεύης πιὸ καλὰ
ποιὸς κλαίει, ποιὸς ἔχει πόνο,
χλωμὰ χορτάρια, ποὺ διψοῦν
δροσοῦλ' ἀπ' τὰ οὐράνια.
Ἀτίμητη Βασίλισσα,
γεμάτη καλωσύνη,
νὰ Σὲ φυλάη ὁ Θεὸς
καὶ χρόνια νὰ Σοῦ δίνη!

Ἂν δὲν εἶναι δικό σου εἴμαστε βέβαιοι πὼς υἱοθετεῖς τὴν εὐχὴ αὐτὴ γιὰ τὴν καλή μας Βασίλισσα.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια Θεόκλητε Τζιαμτζῆ.

★ Ἐγκρίνουμε τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: Θεοδότας Ρουμπῆ, Βασιλικῆς Παναγιωτίδη, Κώστα Καΐλη (Παιδόπολις Ἅγιος Χαράλαμπος), Μαρίτσας Κουσσέ, Χρυσούλας Τερζῆ, Νίτσας Ζαχαριάδου, Μαρίας Ἰωακεὶμ (Κλειοῦ Μυτιλήνης) καὶ Ἰωάννου Ματζιροπούλου (Σέρρες).

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Ἀλεξάνδρου Μακρυλάκη (Παιδόπολη Μυτιλήνης), Ἀριστοφάνη Κουλερῆ Πεσπέραγον Λήμνου (Τὸν εὐχαριστοῦμε καὶ γιὰ τὸ ὡραῖο του γράμμα), Δημητρίου Ἀργυροπούλου καὶ Γεωργίου Τσιφλόγλου, Βλασίου Παπαδήμου (Μυτιλήνη), Νικολάου Κουφάκη, Α. Δ. Μακρυλάκη (Παιδόπολη Μυτιλήνης), Ἰωακεὶμ Μακρῆ (Σαβαστοπούλειος), Ἐλευθερίου Παρασκευᾶ Σφακτοῦ (Πειραιᾶ), Γεωργίου Καραγιαννίδη (Θεσσαλονίκη), Γεωργίου Φ. Κολοβοῦ (Ἁλμυρὸς), Εὐσταθίου Θ. Μπακίρτσην (Ἔδεσσα) καὶ Παναγιώτη Μεϊδάνη (Θήβα).

★ Ἂν ἐνθυμούμεθα καλά, σοῦ ἀπαντήσαμε ΓΡ. ΛΑΦΑ (Ρεπετίστα Πωγωνίου). Τὸ ποίημά σου ἔχει καλοὺς στίχους, ἀλλὰ ὁ τελευταῖος εἶναι ἐλαττωματικός. Ὁ τέταρτος στίχος τοῦ τελευταίου τετράστιχου γίνεται πιὰ σιδηρόδρομος. Διάβασέ τον καὶ σὺ ἐδῶ:

Στῆς Ἑλλάδος τὸ ἅγιο χῶμα
βρίσκεται ἡ δόξα τώρα·
τοὺς νεκρούς μας στεφανώνει
καὶ στὴν ἀνδρεία μᾶς δυναμώνει.

Δάφνες καὶ χρυσᾶ στεφάνια
φέρνει γιὰ τοὺς ἥρωάς μας,
κι' ὅλα μας τὰ παλληκάρια
παίζουν μὲ τὴν λευτεριά μας.

Εἰς τὸ Βῖτσι καὶ στὸ Γράμμο
καὶ στὶς κορυφὲς ἐκεῖ ἐπάνω
περπατεῖ ἡ δόξα πάλι
μὲ χρυσοστέφανο εἰς τὸ κεφάλι.

Ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος δὲ θὰ φύγῃ
εἰς τὴν μέλλουσα ζωήν της,
γιατὶ ἡ ἀνδρεία ποτὲ δὲ λείπει
ἀπὸ μέσα ἀπ' τὴν ψυχήν της.

Μὲ τὰ κάτασπρα φτερά της,
μὲ τὴν τόσην ὀμορφιὰ
λέγει εἰς τὰ παιδιά της:
«Ἀπ' τὴν Ἑλλάδα δὲ φεύγω πιά!»

★ Πολὺ μπερδεμένοι οἱ στίχοι σου, ΛΟΥΚΑ ΠΑΠΑΤΡΥΦΩΝ (Ἰωάννινα). Ἐκεῖ ποὺ λὲς πὼς πάει καλά, ἔρχεται ἕνας στίχος ποὺ τὰ χαλάει ὅλα. Προσπάθησε νὰ τὸ διορθώσης.

★ Σὲ περιμένουμε, λοιπόν, ἀγαπητὲ ΧΡΙΣΤΟ ΜΑΡΚΟΥΛΗ (Ἐνταῦθα).

★ Πάντα γράφεις ὄμορφα, ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ (Ἰωάννινα). Ἡ εὐγνωμοσύνη σου στοὺς εὐεργέτες σου πρέπει νὰ εἶναι καὶ νὰ παραμείνη αἰώνια.

★ ΚΩΣΤΑΚΗ ΘΕΟΔΩΡΟΥ: Τὰ ἔξυπνα καὶ κουτὰ ὄχι τόσο πετυχημένα. Ἡ Προσευχὴ καλή. Μὰ εἶναι δική σου;

★ Δὲν θὰ στερηθῆς τὴν «Παιδόπολι» τώρα ποὺ θὰ γυρίσης στὸ χωριό σου, ἀγαπητὲ ΓΕΩΡΓΙΕ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ (Θεσσαλονίκη). Γι' αὐτὸ νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅλοι οἱ τρόφιμοι τῶν παιδοπόλεων ποὺ ἐπαναπατρίζεσθε.

★ Δὲν εἶναι πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου «Ἀτρόμητε Λέων» (παιδόπολη Μυτιλήνης). Διάβασε ἐδῶ τὸ ἕνα ἀπὸ τὰ τρία τετράστιχα:

Μὲ τοὺς καλούς σου χωριανοὺς
γίνεσαι πάντα πιὸ τρανὸ
γιὰ νὰ σὲ δῆ ὁ κόσμος
μιὰ μέρα παντοτεινό.

Δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι αὐτὸ τὸ «παντοτεινὸ» δὲν λέει ἀπολύτως τίποτε;

★ Καὶ βέβαια δὲν θὰ σὲ λησμονήσουμε, ΝΙΚΟ ΚΟΥΤΣΑΜΠΑΚΙΔΗ (Παιδόπολη «Ἅγιος Δημήτριος»). Γι' αὐτὸ νὰ εἶσαι βέβαιος. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε πολύ, ΕΥΣΤΑΘΙΕ ΚΑΝΑΒΙΤΗ (Θεσσαλονίκη). Καὶ δημοσιεύομε ἐδῶ τοὺς στίχους σου γιὰ τὴν «Παιδόπολι»:

Ἔχω ἕνα περιοδικὸ
μόλις τὸ βλέπω ἀνοιχτὸ
μὲ γεμίζει θαυμασμό!

★ Μᾶς στέλνεις, ΕΛΕΝΙΤΣΑ, ἕνα λαϊκὸ στιχούργημα γιὰ νὰ μᾶς δείξης τὴν ἀγάπη σου. Τὸ δημοσιεύουμε ἐδῶ:

Ὅπου πέση ἕνα μου δάκρυ
γίνετ' ὄμορφο λουλοῦδι.
Κι' ὅπου πέση ὁ στεναγμός μου
γίνετ' ἀηδονιοῦ λουλοῦδι.

Μά, «Παιδόπολι», νὰ γίνουν
τὰ λουλούδια ὅλα δικά σου
καὶ νὰ κελαϊδοῦν τ' ἀηδόνια
πάνω στὰ παράθυρά σου.

★ ΓΙΩΡΓΟ ΧΡ. ΓΑΡΓΑΡΕΤΤΑ (Κατερίνη): Ὅλα ὅσα μᾶς ἔστειλες, καλά. Μὰ δὲν τὰ λάβαμε ὑπ' ὄψη μας γιατὶ ἦταν γραμμένα καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ καὶ ὅλα «φίρδην μίγδην».

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς προσπάθειές σου νὰ διαδώσης τὸ περιοδικό μας, ἀγαπητὲ ΝΙΚΟ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΕ (Νέα Ἰωνία). Τὸ ποίημα καὶ οἱ σπαζοκεφαλιές σου πῆραν τὸ δρόμου τους.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια, ΝΙΚΟ ΚΩΝ. ΞΑΦΟΥΛΗ (Σύρο). Ἡ συνεργασία σου πῆρε τὴ σειρά της γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ ΜΑΡΙΑ ΜΑΡΟΥΛΗ (Νάξο): Πολὺ καλὴ ἡ «Προσευχή» σου. Τὰ συγχαρητήριά μας. Σ' εὐχαριστοῦμε ἄλλη μιὰ φορά γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

★ Ἡ Γ' τάξη Γυμνασίου Ἀχιλλοπουλείου Παρθεναγωγείου Καΐρου μᾶς γράφει τὴν παρακάτω ἐπιστολή, ποὺ τὴ δημοσιεύουμε μὲ πραγματικὴ συγκίνηση:

«Τὴν χαρά μας δὲν μποροῦμε νὰ τᾶς τὴν περιγράψουμε!

Τὸ μεγάλο μας ὄνειρο θὰ πραγματοποιηθῆ πολὺ σύντομα. Θὰ ἔλθουμε μὲ τὸ σχολεῖο μας στὴν πολυπόθητη Ἑλλάδα μας! Θὰ ἰδοῦμε, ἐπὶ τέλους, τὴν Πατρίδα μας, ποὺ τόσα χρόνια τὴν νοσταλγοῦμε στὴ ξενητειά.

Δὲν θὰ μπορούσατε ποτὲ νὰ φαντασθῆτε τὴν εὐτυχία ποὺ νοιώσαμε νὰ μᾶς πλημμυρίζη, ὅταν μᾶς ἀνήγγειλε τὴν εὐχάριστην αὐτὴν εἴδηση ἡ ἀγαπημένη μας καθηγήτρια. Τὰ μάτια ὅλων μας εἶχαν βουρκώσει! Τὴν χαρά μας δὲν ξέραμε πὼς νὰ τὴν ἐκδηλώσουμε. Μόνον ἡ ἰδέα ὅτι θὰ πᾶμε στὴ Πατρίδα μας, τὴν Ἑλλάδα μας, μᾶς ἔκανε νὰ σηκώνουμε ψηλὰ τὸ κεφάλι μας μὲ ὑπερηφάνεια γι' Αὐτήν!

Πόσα χρόνια λαχταρούσαμε τὴ μεγάλη αὐτὴ ὥρα!

Δυὸ ὅμως ἐρωτήματα μᾶς ἀφίνανε σκεπτικὲς πολλὲς φορές:

Θὰ ἀξιωθοῦμε, ἄραγε, νὰ ἰδοῦμε τοὺς λατρευτούς μας Βασιλεῖς, ποὺ τόσον εἴμεθα ὑπερήφανοι γι' Αὐτοὺς καὶ ἂς εἴμεθα ξενητεμμένες Ἑλληνο-

πούλες, μακρυα ἀπ' τὴ Μεγάλη μας Μάνα, τὴν Ἑλλάδα μας;

Θὰ μποροῦμε, ἄραγε, στὴν κατασκήνωση ποὺ θὰ εἴμεθα, νὰ προμηθευώμαστε τὴν ἀγαπημένη μας «Παιδόπολιν», ποὺ μᾶς χαρίζει τόσες ἐνδιαφέρουσες κι' εὐχάριστες ὧρες;»

★ Μᾶς γράφεις, ΗΡΑΚΛΗ ΣΤ. ΠΑΠΑΓΕΡΜΑΝΕ (Ἅγιος Δημήτριος Καστοριᾶς): «Τώρα ποὺ ἐπαναπατριστήκαμε καὶ τὰ χωριά μας περιμένουν πολλά, ἰδίως ἀπὸ μᾶς, διότι εἶναι κατεστραμμένα κυριολεκτικῶς, δὲν θὰ σταθοῦμε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια. Αὐτὰ τὰ τόσα ὡραῖα ποὺ διδαχτήκαμε στὶς παιδοπόλεις καὶ στὶς σχολὲς τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος, θὰ τὰ ἐφαρμόσουμε καὶ θὰ τὰ μεταδώσουμε καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, ποὺ δὲν τὰ ξέρουν. Δηλαδὴ θὰ γίνουμε τὸ παράδειγμα μέσα στὸ χωριὸ καὶ στὴν περιφέρειά του». Μπράβο σου. Ἔτσι πρέπει νὰ μιλοῦν καὶ νὰ σκέπτωνται ὅλα τὰ παιδιά ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὶς παιδοπόλεις.

★ Παρ' ὀλίγο νὰ μὴ λάβουμε ὑπ' ὄψη τὴν ἐπιστολή σου, ἀγαπητὴ ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΠΗΛΙΩΝΗ (Ζαχάρω). Εὐτυχῶς καὶ τὰ ἔχεις τόσο καθαρογραμμένα, ποὺ λυπηθήκαμε νὰ τὰ ρίξουμε στὸ καλάθι. Πρόσεχε ὅμως ἄλλη φορά, γιατὶ ὅταν μᾶς γράφετε στὸ ἴδιο χαρτὶ καὶ στὶς δυὸ ὄψεις του διάφορα θέματα, δὲν θὰ τὰ διαβάζουμε. Τὰ γραπτά σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Καλὴ ἡ ἔκθεσή σου, ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΣΑΜΣΟΥΡΗ. Μπράβο σου!

★ ΧΡΙΣΤΟ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ, δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς τὸ ποίημά σου εἶναι καλό. Καὶ ὅμως ἀπὸ τοὺς στίχους σου δείχνεις πὼς μπορεῖς νὰ γράψης κἄτι καλύτερο. Ἔπειτα, καλοκαιριάτικα, κάθεσαι καὶ μᾶς γράφεις περὶ χιονιῶν τοῦ χωριοῦ σου! Δὲν στέκει! Δὲν τὸ νομίζεις καὶ σύ;

★ Τὶ λὲς καὶ σύ, Κ. Δ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΕ (Κατερίνη); Πιστεύεις πὼς ὁ Βὲρν θὰ ἀφήση ἄλυτα τὰ μυστήρια στὸ «Νησὶ τοῦ μυστηρίου»;

★ Πολὺ μᾶς συγκίνησε τὸ γράμμα σου, ἀγαπητὴ ΦΛΩΡΕΝΤΙΑ ΚΑΤΣΙΚΑΚΗ (Ἐπαγγελματικὴ σχολὴ «Ἁγία Βαρβάρα» Γλυφάδας) καὶ σὲ εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν εἰσφορά σου τῶν 2.000 δραχμῶν. Θὰ ἠθέλαμε νὰ στὰ ἐπιστρέψουμε, ἀλλὰ ἦταν τόσο αὐθόρμητη ἡ προσφορά σου, ποὺ τὰ κρατήσαμε σὰν μιὰ ἔνδειξη τῆς ἀγάπης σου.

★ Ἡ ἐπιστολή σου καλή, ΧΡΙΣΤΟ ΣΟΚΟΛΑΚΗ, μὰ δὲν ἔχει, δυστυχῶς, καμμιὰ πλέον ἐπικαιρότητα.

★ Καὶ τὸ «Πέρασμα τοῦ χρόνου», ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΥ (Ζαχάρω), δὲν ἔχει ἐπικαιρότητα. Στεῖλε μας κάτι πιὸ ἐπίκαιρο! Γράφεις τόσο καλά!

★ Σ' εὐχαριστοῦμε, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΘΕΟΔ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ (Πάτρα) γιὰ ὅσα καλὰ μᾶς γράφεις. Ἡ «Κύπρος» πῆρε τὸ δρόμο της.

★ Καλὴ ἡ περιγραφή σου, ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗ (Ἐπαγγελματικὴ σχολὴ «Ἁγίας Βαρβάρας»), μὰ δὲν εἶναι ἀκριβῶς αὐτὸ ποὺ ζητᾶμε γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι δικό σου αὐτὸ ποὺ μᾶς στέλνεις, ἀγαπητή ΕΥΓΕΝΙΑ ΕΥΘΥΜΟΠΟΥΛΟΥ (Ζαχάρω). Μήπως τὸ ἔχεις ἀπὸ κάπου ἀντιγράψει; Ἂν ὄχι, νὰ μᾶς τὸ ξαναστείλης.

★ Δυστυχῶς, ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΕ, καταντήσαμε δύσπιστοι ἀπέναντι τῶν παιδιῶν ποὺ μᾶς στέλνουν συνεργασίες. Καὶ τὸ χειρότερο εἶναι πὼς ἐμεῖς δὲν φταῖμε γιὰ τὴν κατάσταση αὐτὴ τῆς δυσπιστίας. Φταῖνε τὰ ἴδια τὰ παιδιά. Μᾶς διαβεβαιοῦν ὅτι εἶναι δικά τους τὰ ὅσα μᾶς στέλνουν καὶ στὸ τέλος ἀποδεικνύεται πὼς τὰ ἔχουν ἀντιγράψει ἀπὸ τὴ «Ζωὴ τοῦ παιδιοῦ» ἢ ἀπὸ ἄλλα βιβλία. Κάποιος φίλος μας μᾶς ζήτησε καὶ τὸ λόγο καὶ μὲ φράσεις ὄχι πολὺ εὐγενικές, γιατὶ ἀμφιβάλλουμε γιὰ τὴ «πατρότητα τῶν συνεργασιῶν ποὺ μᾶς στέλνει». Ἀποδείχτηκε, λοιπόν, πὼς ἕνα «ποίημά του» ἦταν τοῦ... Παλαμᾶ. Καὶ δὲν εἶναι, δυστυχῶς, τὸ μόνο κροῦσμα. Ἔχουμε καὶ ἄλλα συνέχεια! Τὶ θὰ κάμω μ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ δὲν ξέρω. Καὶ ἔτσι μὲ τὰ «ξερά, καίγονται καὶ τὰ χλωρά!». Τώρα τὴ δική σου διαβεβαίωση τὴ δέχομαι. Τὰ γραπτά σου πῆραν τὸ δρόμο τους!

★ Ἡ ἐπιστολή σου, ΣΤΕΦΑΝΕ ΒΑΡΔΟΥΚΑ, διαβιβάστηκε στὸν «πάτερ Ἱερώνυμο».

★ Μᾶς γράφεις, ΑΓΙ ΝΑΡΔΟ (Ἀθήνα): «Μολονότι σᾶς εἶμαι προσωπικὰ ἄγνωστος, ἐν τούτοις ἔλαβα τὸ θάρρος νὰ σᾶς γράψω καὶ νὰ σᾶς συγχαρῶ — καὶ στὸ πρόσωπό σας ὁλόκληρη τὴν συντακτικὴ ἐπιτροπὴ — γιὰ τὴν ὡραιοτάτη ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ «Ἡ Παιδόπολις». Ἔτυχε νὰ κοιτάξω τὸ 12ο τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ καὶ μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἔμεινα ἀπόλυτα ἱκανοποιημένος. Τόσο στὴν ὕλη, ὅσο καὶ στὴν ἐμφάνιση παρουσιάζεται ἡ «Παιδόπολις» σὰν ἕνα περιοδικὸ ἔξυπνο, συγχρονισμένο, ἄξιο νὰ καλύψη τὶς σύγχρονες ἀνάγκες τοῦ Ἑλληνόπουλου. Ἰδιαίτερα μοῦ ἄρεσε τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸ πνεῦμα τοῦ περιοδικοῦ καὶ τὸ ὁποῖο προσπαθεῖ νὰ μεταδώση καὶ στοὺς ἀναγνῶστες του». Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ σ' εὐχαριστήσουμε μ' ὅλη μας τὴν καρδιά. Τὸ ποίημά σου πῆρε τὴ σειρά του γιὰ τὴν οἰκεία σελίδα μας.

★ Δυστυχῶς τὰ «Συναισθήματά» σου δὲν εἶναι πλέον ἐπίκαιρα, ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΔΑ·Ι·ΚΟ (Ζαχάρω). Στεῖλέ μας κάτι ἄλλο, γιατὶ γράφεις ἀρκετὰ καλά.

★ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ (Μυτιλήνη). Τὶ εἶναι αὐτὰ ποὺ μᾶς κάνεις; Μᾶς γράφεις φοβούμενος μήπως ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος ποὺ ἔστειλες ἀνυπόγραφη τὴν ἔκθεσή σου γιὰ τὸν Διαγωνισμό. Καὶ ἐνῶ διαβεβαιώνεις «πὼς ἔστειλες τὴ διεύθυνσή σου», οὔτε τὴν ἐπιστολή σου ὑπογράφεις, οὔτε τὶς σπαζοκεφαλιές σου. Μόνο ἀπὸ τὸ γραφικό σου χαρακτήρα καταλάβαμε πὼς ἐσὺ εἶσαι ὁ ἀποστολεὺς τῆς ἐπιστολῆς. Γιὰ τοῦτο τὸ λέμε καὶ σὲ σένα καὶ σέ ὅλους τοὺς φίλους μας, πὼς τὰ γράμματά τους καὶ τὶς συνεργασίες τους πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ τὰ ὑπογράφουν καὶ νὰ σημειώνουν καθαρογραμμένα τὰ ὀνόματά τους καὶ τὴ διεύθυνσή τους. Καὶ κάνουμε τὴ δήλωση, ὅτι ὅποιος στὸ ἑξῆς δὲν συμμορφωθῆ σ' αὐτὸ, δὲν θὰ σκοτιζόμαστε καθόλου. Θὰ πετᾶμε τὴν ἐπιστολὴ στὸ καλάθι. Πρέπει ἀκόμα νὰ σᾶς πῶ, ὅτι ἡ σημείωση τῆς διεύθυνσης στὸ φάκελλο δὲν ὠφελεῖ σὲ τίποτα. Ἡ διεύθυνση πρέπει νὰ εἶναι γραμμένη καθαρὰ κάτω ἀπὸ κάθε ἐπιστολὴ καὶ κάθε συνεργασία.

★ Ἐνεκρίθησαν ὅλα τὰ ἀνέκδοτά του «Μικρὲ ἐργαζόμενε». Σ' εὐχαριστοῦμε.

★ Τὰ συγχαρητήριά μας, ΓΕΩΡΓΙΕ ΜΗΤΑΥΤΣΗ (Βάλτα). Πηγαίνεις τώρα στὴ 4η Γυμνασίου καὶ γράφεις τόσο καλά! Μπράβο σου.

★ ΑΝΤΑΡΤΟΠΛΗΚΤΕ μαθητὴ (Πρακτικὸν γεωργικὸν σχολεῖον Ρόδου): Τὶ νὰ σοῦ ἐγκρίνουμε, ἀφοῦ δὲν ὑπογράφεις τὴν ἔκθεσή σου;

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις, ΖΩΗ ΚΑΧΠΑΝΗ (Σέρρες). Ἡ περιγραφή σου πῆρε τὸ δρόμο της γιὰ τὴν σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Τὶ νὰ κάμουμε μ' αὐτὰ τὰ παιδιά, ΑΓΙ ΝΑΡΔΟ. Μᾶς στέλνουν γιὰ δικά τους, πράγματα ποὺ ἀντιγράφουν ἀπὸ περιοδικά. Εἶναι τρομερό. Περιμένουμε ἐπιστολὲς τῶν παιδιῶν ποὺ ἀντέγραψαν. Καὶ κάνουμε τὴ δήλωση, ἄλλη μιὰ φορά, πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ μᾶς ἔστειλαν ἀντιγραφὲς, δὲν θὰ ξαναδοῦν δικό τους ὄνομα στὸ περιοδικὸ, ἄν δὲν μᾶς γράψουν πὼς ἐκφράζουν τὴ λύπη τους γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἔκαμαν.

★ Μᾶς γράφεις, ΑΛΕΚΟ ΚΑΒΟΥΝΑΚΟ (Ἀμφίκλεια) — ἂν δὲν γράφουμε τὸ ὄνομά σου ὀρθὰ, δὲν φταῖμε ἐμεῖς, ἀλλὰ ἐσὺ ποὺ δὲν μᾶς τὸ γράφεις καθαρά — «Μὲ χαρὰ ἐπῆρα τὸ περιοδικὸ γιὰ νὰ δῶ τὶ θὰ μοῦ ἀπαντούσατε, ἀλλὰ μὲ λύπη εἶδα ὅτι δὲν μοῦ ἀπαντήσατε κἄν. Σᾶς παρακαλῶ λοιπὸν στὸ τεῦχος αὐτὸ νὰ μοῦ ἀπαντήσετε, γιὰ νὰ σᾶς στείλω καὶ ἄλλα. Ὁ παραπονούμενος φίλος σας». Ἂν πήραμε τὴν ἐπιστολή σου, θὰ σοῦ ἔχουμε ἤδη ἀπαντήσει. Ἂν ὄχι, θὰ πῆ πὼς δὲν πήραμε ἐπιστολὴ δική σου. Ἀλλὰ πρέπει καὶ σὺ καὶ οἱ φίλοι μας νὰ ξέρετε, ὅτι λόγοι τεχνικοὶ δὲν μᾶς ἐπιτρέπουν ἄμεσο ἀπάντηση. Πρέπει νὰ σοῦ πῶ πὼς πῆρα τὴν ἐπιστολή σου στὰ χέρια μου στὶς 4 Ἰουλίου, γράφω τὴν ἀπάντηση στὶς 9 ,Ιουλίου καὶ πότε θὰ δημοσιευτῆ, δὲν τὸ ξέρω οὔτε ἐγὼ ὁ ἴδιος.

★ Δὲν εἶναι καλὸ τὸ ποίημά σου, ΣΩΤΗΡΗ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑ (Σύρος). Ἀλλά, ἂν λάβη κανεὶς ὑπ' ὄψη τὴν ἡλικία σου, μπορεῖ νὰ βγάλη τὸ συμπέρασμα πὼς μιὰ μέρα θὰ γράψης περίφημα.

★ Ἀπὸ τώρα «Χριστούγεννα», ΑΝΤΩΝΗ ΣΤΑΝΙΣΗ; Νὰ μᾶς τὸ ξαναστείλης τὸ Νοέμβριο, ἀφοῦ τὸ διορθώσης λιγάκι!

★ Δὲν κατάλαβα τὶ θέλετε νὰ πῆτε ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΗΤΣΙΑΔΟΥ καὶ ΣΑΒΒΟΥΛΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ. Γιὰ γράφτε το πιὸ καθαρά.

★ Θέλει πολὺ διόρθωμα ἡ ἔκθεσή σου, ΔΕΣΠΟΙΝΑ Ι. ΒΕΛΕΝΤΖΑ. Ἂν τὴν ἔγραφες προσεκτικώτερα, θὰ μποροῦσε νὰ γίνη κάτι τὸ ἐξαιρετικὰ ὡραῖο.

★ Δὲν μπορέσαμε νὰ διαβάσουμε τὸ ποίημά σου, ΚΥΡΙΑΚΟ ΠΑΝΟΠΟΥΛΕ. Γράψε το πιὸ καθαρὰ καὶ νὰ μᾶς τὸ ξαναστείλης.

★ Πολὺ καλὴ ἡ περιγραφή σου, ΝΙΚΟ ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΕ, γιὰ τὴν Τῆνο. Ἀλλὰ δὲν μποροῦμε νὰ τὴ δημοσιεύσουμε. Θὰ χαλάσουμε ἔτσι τὴ σειρὰ τῆς Κας Ἑλένης Παρῆ.

★ Δὲν ἐγκρίνεται ἡ ἔκθεσή σου, ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΗΤΣΙΑΔΟΥ (Σύρο). Πάντως γιὰ τὴν τάξη ποὺ εἶσαι, εἶναι περίφημη.

★ Μόλις μᾶς ἔγραψες, ΚΩΣΤ. ΜΠΑΛΤ.Α (Ἀλεξανδρούπολη), ἔδωσα ἐντολὴ στὸν «Μπάρμπα Μῆτρο» κι' ἔγραψε γιὰ τὰ περιστέρια. Ἡ δημοσίευση γίνηκε κατόπιν τῆς ἐπιθυμίας σου. Γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις καὶ μᾶς ὑπόσχεσαι, σ' εὐχαριστοῦμε θερμά.

★ ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΓΡΗΓ. ΚΟΥΛΟΥΡΗ (Λευκίμη—Ριγγλάδες Κέρκυρα): Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Ἀλλὰ δὲν μποροῦν νὰ ἐφαρμοσθοῦν. Ἴσως μὲ τὸν καιρό! Σ' εὐχαριστοῦμε καὶ γιὰ ὅσα μᾶς ἔστειλες. Φρόντιζε ὅμως ἄλλη φορὰ νὰ τὰ γράφης μὲ κάποια τάξη.

★ Μᾶς γράφεις, Κ. Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ: «Μὲ χαρὰ ἔλαβα σήμερα καὶ τὸ 12ον φύλλο τοῦ περιοδικοῦ «Παιδόπολις». Διαβάζω τὸ περιεχόμενό του καὶ βλέπω ὅτι θὰ γίνη περιοδικὸ στὴ διάθεση τοῦ Ἑλληνικοῦ χωριοῦ. Πόσο χάρηκα! Αὐτὸ ποθοῦσα κι' ἐγώ. Ἤθελα νὰ μὴ φύγω μακρυὰ ἀπ' τὸν «ἀξέχαστο φίλο» μου. Καὶ νά! ὁ φίλος μας παντοῦ ἔρχεται Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ».

★ Πῆραν τὴ σειρά τους γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» οἱ συνεργασίες τῶν φίλων μας ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΛΟΥΚΑΝΙΔΗ, ΝΕΣΤΟΡΑ ΝΤΟΥΜΑΝΗ (ἀπὸ τὸ χωριὸ Λαϊνᾶ Σουφλίου), ΙΑΚΩΒΟΥ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑ (Νάξος), Ι. ΜΑΚΡΗ (Σεβαστοπούλειος τεχνικὴ σχολή), ΙΩΑΝΝΟΥ Σ. ΡΟΥΤΖΟΥΝΗ (Ἀθήνα), ΠΟΥΛΙΟΥ ΓΡΕΝΤΖΙΟΥ (Ἅγιος Ἀνδρέας—Ἀττική), ΜΙΧΑΗΛ ΑΠΟΚΡΑΝΙΔΗ (Καστρὶ), ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΒΕΣΔΡΕΒΑΝΗ (Παιδόπολη Καλαμακίου—Ἀθήνα), ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ ΣΠΥΡΑΚΟΥ (Ἅγιος Κήρυκος). ΙΩΑΝΝΟΥ Γ. ΧΡΑΝΙΩΤΗ (Καλλιθέα—Πυλίας). ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΓΩΝΗ (Ἀθήνα), ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΥΡΙΑΝΝΙΔΗ (Μυτιλήνη), ΝΙΚ. ΜΠΙΣΤΟΛΑ (Ἐπιτάλιον) (στὸν τελευταῖο συνιστοῦμε νὰ μὴν ἔχη καθόλου ἀνησυχίες καὶ προπαντὸς νὰ προσέχη νὰ μᾶς στέλνη δικὰ του), ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΖΙΝΑ (παιδόπολη Κερκύρας), ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΠΙΕΡΡΑΤΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΟΥΤΣΗ (Ἀμύνταιον), ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΝΤ. ΝΙΚΟΥ (Καστρὶ), ΝΕΣΤΟΡΟΣ ΝΤΟΥΜΑΝΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΚΑΝΑΤΣΑ (Γρεβενὰ), ΣΠΥΡΟΥ ΠΕΝΤΑΚΑΛΟΥ (Πρέβεζα), ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΙΣΤΟΛΑ (Ἐπιτάλιο), ΦΩΤΙΟΥ ΒΟΓΙΑΤΖΗ (Καρδίτσα), ΠΑΣΧΑΛΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Μυτιλήνη), ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΔΑΝΙΗΛ (Λευκίμη Θράκης), ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΜΑΚΡΟΠΟΥΛΟΥ (Κρέσταινα), ΜΑΚΗ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ (Κυπαρισσία), ΠΕΤΡΟΥ ΜΗΤΡΑΚΑ (Μυτιλήνη), ΓΕΩΡΓ. ΠΑΝΑΟΡΜΙΤΗ (Ἐξάνδη), ΖΑΧΑΡΙΑ ΤΣΙΡΠΑΝΛΗ (Κῶς), ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΒΑΒΒΑ (Ἰωάννινα), ΒΛΑΣ. ΔΗΜ. ΜΑΓΚΟΥΦΗ (Κολύμπια Ρόδος), ΞΑΝΘΗΣ ΣΠΟΥΣΗ (Σῦρος), ΣΑΒΒΟΥΛΑΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Σῦρος), ΝΙΚ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ (Ν. Ἰωνία), ΡΙΖΟΥ ΜΙΛΤΙΑΔΗ (Κέρκυρα), ΣΙΜΟΥ ΚΕΡΑΥΝΟΥ (Μυτιλήνη), ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΞΟΥΡΑΦΑ (Κυπαρισσία), ΒΑΝΑ Χ. ΓΚΙΖΑ (Ἄρτα), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΒΕΛΑ (Μεθώνη), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΟΣΚΑ (Καστρί), ΝΙΚΟΥ ΔΗΜ. ΗΜΕΛΛΟΥ (Φιλότι Νάξου), ΜΙΧ. ΠΑΝ. ΤΕΛΙΔΑΚΗ (Σεβαστουπόλειος) καὶ ΓΙΩΡΓΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ (Κόρινθο).

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΜΠΑΚΙΡΤΣΗ, ΣΟΦΙΑΣ ΠΑΓΩΝΗ (Ἀθήνα), ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΣΥΡΓΙΑΝΝΙΔΗ (Μυτιλήνη), ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΚΡΙΤΣΑΚΗ (Μεθώνη—Μεσσηνίας), ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΚΕΝΤΕΡΟΓΛΟΥ (Ἀλεξανδρούπολη), ΓΕΔΡΓΙΟΥ ΓΚΑΝΑΤΣΑ (Γρεβενὰ), ΚΑΙΤΗΣ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ (Κυπαρισσία), ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ (Ζαχάρω), ΝΙΚΟΥ ΚΟΥΦΑΚΗ (Μυτιλήνη), ΘΕΟΧΑΡΗ ΠΑΥΛΙΔΗ (Μυτιλήνη), ΓΙΩΡΓΟΥ ΓΩΓΟΥ (Ἰωσηφόγλειο), Κ. Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ (Λευκίμμη Κερκύρας), ΠΑΣΧΑΛΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Μυτιλήνη), ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ, ΔΗΜ. ΓΕΩΡΓΑΛΑ (Μυτιλήνη), ΣΤΑΥΡΟΥ ΚΟΥΤΣΟΥΝΗ (Μυτιλήνη), ΠΕΤΡΟΥ ΜΗΤΡΑΚΑ (Μυτιλήνη), ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ, ΒΛΑΣΙΟΥ ΠΑΠΑΔΗΜΟΥ (Μυτιλήνη), ΑΛΕΚΟΥ ΧΙΟΝΙΔΗ, ΝΕΣΤΟΡΑ ΝΤΟΥΜΑΝΗ, Κ. ΝΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, Θ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΥΒΕΛΑ (Μεθώνη), ΚΩΝΣΤ. Β. ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ (Μαλεσίνα) καὶ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ Μ. (Ζαχάρω).

★ Δὲν λάβαμε ὑπ' ὄψη τὶς ἐπιστολὲς τῶν παρακάτω φίλων φίλων μας, γιατὶ ἦταν γραμμένες καὶ ἀπὸ τὶς δυὸ σελίδες τοῦ χαρτιοῦ, στὸ ὁποῖον εἶχαν γραμμένα περισσότερα ἀπὸ ἕνα θέματα: ΜΑΡΙΚΑΣ ΒΟΥΛΙΜΑ (Καὶ εἶναι τόσα καλά. Νὰ μᾶς τὰ ξαναστείλης, ἀλλὰ σὲ ξεχωριστὸ χαρτὶ τὸ καθένα). ΔΙΑΜΑΝΤΗ ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΥ (Μυτιλήνη) παρακαλούμενου νὰ μᾶς ξαναστείλη τὴ «Δύναμη τῆς προσευχῆς». ΓΙΑΝΝΟΥΛΑΣ ΚΑΛΙΑΝΤΖΗ (Νὰ μᾶς τὰ ξαναστείλη καὶ νὰ συμμορφωθῆ στὸν κανονισμό, κάθε θέμα χωριστὰ καὶ στὴ μιὰ σελίδα κάθε χαρτιοῦ γραμμένο!). Τοῦ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΤΑΛΙΟΥ (Νὰ μᾶς ξαναστείλη τὸ ποίημα, ἀλλὰ μόνο ἂν εἶναι δικό του!)».

★ Δὲν ἔχει ἐνδιαφέρον, ὅπως εἶναι γραμμένο τὸ «'Ανησυχία τοῦ χωριοῦ», ΣΠΥΡΟ ΡΙΓΓΑ (Σχολαὶ Πύργου Βασιλίσσης). Γράψε κάτι ἄλλο πιὸ ζουμερὸ καὶ στεῖλε το.

★ Μὴν κάνης τὸν κόπο νὰ μᾶς στέλνης ἀποκόμματα ξένων ἐφημερίδων ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΤΣΑΚΑ (Γιάνννινα). Προσπαθοῦμε νὰ δημοσιεύουμε, ὅσο μποροῦμε, πρωτότυπη ὕλη.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις, ἀγαπητὲ ΝΙΚΟ ΒΑΝΔΩΡΟ ('Αντυπάτα—'Ερύσσου). Μολονότι τελείωσες μόνο τὸ δημοτικὸ καὶ ἡ τύχη ποτὲ δὲν σοῦ χαμογέλασε (στὸ χέρι σου εἶναι νὰ τὴν κάμης νὰ χαμογελάση, ἂν γίνης πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τὶς δυσκολίες), ἐν τούτοις ἔχεις κάμει προόδους στὰ γράμματα καὶ τὰ ποιήματά σου εἶναι πολὺ καλά. Θὰ δημοσιευτῆ τὸ ἕνα τουλάχιστο στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Δὲν λέει σπουδαῖα πράγματα τὸ ποίημά σου, ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΑΡΓΥΡΙΑΔΗ (Καστρί). Γιὰ διάβασε ἐδῶ τὸ τελευταῖο τετράστιχο:

'Αφοῦ φτάση πιὰ τὸ βράδυ
μπαίνουμε γιὰ φαγητὸ
καὶ τελειώνουμε τὰ πάντα
προσευχόντας στὸ Θεό!

'Αλήθεια: Αὐτὸ τὸ «προσευχόντας» ποῦ τὸ φώνισες;

★ Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μᾶς γράφεις, ΘΕΟΔΩΡΕ ΜΕΛΚΟ; (Σῦρο). 'Απολύτως ἀκατανόητα!

★ Δὲν ἔχουμε καθιερώσει ψευδώνυμα, ΦΙΛΙΤΣΑ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ (Αἴγιο). Ἂν θέλης, ὅμως, μπορεῖς νὰ χρησιμοποιήσης ὅποιο θέλεις. Πάντως λεπτὰ δὲν παίρνουμε γιὰ τὴν ἔγκρισι ψευδωνύμου.

★ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλω μας: ΜΙΧΑΗ ΑΠΟΚΡΑΝΙΔΗ (Καστρὶ), ΕΜΜ Κ. ΠΑΓΙΔΑ (Νίκαια) (τὸν εὐχαριστοῦμεν γιὰ τὰ καλά του λόγια), ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΠΑΡΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΥ (Κυπαρισσία), ΑΝΔΡΕΑ ΣΚΛΗΡΗ (Παλαιὰ Κόρινθο), ὁ ὁποῖος πῆρε ἀπάντηση στὴ προηγούμενη ἐπιστολή του, ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΝΤΑΒΑΡΙΝΟΥ (Θέρμον Τριχωνίδος), τὸν ὁποῖον εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ γιὰ τὰ καλά του λόγια ΜΑΚΗ ΜΑΓΡΙΩΛΗ ('Αθήνα), ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΣΣΑΛΗ ('Ελάτεια Λοκρίδος) καὶ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΓΚΑΝΑΤΣΑ (Γρεβενά).

★ Ἔχουν ἐγκριθῆ οἱ συνεργασίες ποὺ μᾶς ἔστειλαν οἱ φίλοι μας: ΣΠΥΡΟΣ ΜΙΧΟΠΟΥΛΟΣ (Ζαχάρω) (πολὺ καλό, τόσο ποὺ ἀμφιβάλλουμε ἂν εἶναι ἀποκλειστικὰ δικό του), ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΠΑΡΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ (Κυπαρισσία), ΘΕΟΔΩΡΑ ΚΟΛΩΝΙΑ, ΝΙΚ. ΔΗΜΗΤΡ. ΗΜΕΛΛΟΣ (Νάξος) ΘΕΟΔ. ΞΙΦΑΡΑΣ ('Αρεόπολη Λακωνίας), τὸν ὁποῖον παρακαλοῦμε νὰ συνεχίση τὶς προσπάθειές του γιὰ τὴν διάδοση τῆς «Παιδοπόλεως» καὶ ΜΑΡΙΚΑ Θ. ΓΑΡΑΝΤΖΙΩΤΟΥ (Κυπαρισσία).

★ Δὲν λάβαμε ὑπ' ὄψη, γιατὶ εἶναι γραμμένα στὶς δυὸ πλευρὲς τοῦ χαρτιοῦ καὶ ὅλα μαζὶ (ἐπιστολή, ποιήματα κλπ. ἀνακατεμένα) τῶν Μ. ΤΡΑ·Ι·ΚΑΠΗ (παιδόπολη Σύρου) καὶ Ν. ΠΟΛΥΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΥ.

★ Δὲν φταῖμε ἐμεῖς, ἀγαπητὲ ΑΝΔΡΕΑ ΖΟΥΜΠΑΚΗ ('Επιτάλιο), ἂν δὲν μπορέσαμε νὰ διαβάσουμε τὸ ὄνομά σου. Γι' αὐτὸ σᾶς παρακαλοῦμε ὅλους νὰ γράφετε καθαρὰ τὸ ὄνομά σας. Εἴμαστε εὐτυχεῖς γιὰ τὶς ἐξηγήσεις ποὺ δίδεις! 'Αλλὰ νὰ εἶσαι περήφανος καὶ γιὰ τὸν πολιτισμό μας. Καὶ νὰ μὴ ζηλεύης μερικοὺς ξένους πολιτισμοὺς ποὺ καλύτερα νὰ ἔλειπαν! Τὸ ποίημά σου χρειάζεται πολλὴ ἀκόμα ἐπεξεργασία. Γιὰ διάβασε αὐτὸ τὸ στίχο. Σοῦ ἀρέσει τυπωμένος;

Τὰ παιδάκια γελοῦνε
καὶ τὰ πουλάκια κελαδοῦνε
τὰ βράδυα μὲ χάρη
καὶ μὲ ὡραῖο φεγγάρι.

Τὰ πουλιά, καθὼς ξέρεις, μόλις σουρουπώση κουρνιάζουν. Καὶ δὲν κελαϊδοῦν. Μόνον ὁ γκιώνης καὶ ἡ κουκουβάγια κελαϊδοῦν ἢ καλύτερα ξεφωνίζουν! Καὶ τὰ ἀηδόνια, βέβαια τὶς νύχτες σὲ ὡρισμένες ἐποχές. Λοιπόν;

★ Πολὺ σ' εὐχαριστοῦμε, ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΣΙΩΜΟΠΟΥΛΕ (Πρέβεζα) γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Καὶ περιμένουμε τὴν πραγματοποίηση τῆς ὑποσχεσής σου νὰ διαδώσης τὸ περιοδικό. Μπράβο. Οἱ συνεργασίες σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ στενοχωρηθῆς τόσο πολὺ γιὰ τέτοια μικροπράγματα, φίλε ΕΥΓΕΝΙΕ ΧΑΤΖΗΕΥΓΕΝΙΔΗ (Καβάλλα). Γιὰ τὴ συνεργασία σου σ' εὐχαριστοῦμε.

★ Μᾶς γράφεις, ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΚΑΤΣΑΝΗ (Νάξο): «Ἂν δὲν εἶχε λήξει τὸ σχολικὸ ἔτος, θὰ σᾶς ἔγραφα νὰ μοῦ στέλνατε περιοδικὰ νὰ τὰ διαθέτω». 'Επιφυλάξου, λοιπόν, γιὰ τὸν Σεπτέμβριο, ποὺ θὰ ἀρχίσουν τὰ μαθήματα τῶν σχολείων. Καὶ τώρα νὰ ἐξακολουθήσης τὴν προπαγάνδα σου. 'Εμπρὸς λοιπόν. Χωρὶς διακοπή. 'Η συνεργασία σου παίρνει τὸ δρόμο της.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ «Πρόχειρο βαρόμετρο», φίλε Γ. ΜΑΛΑΜΟ! Πολὺ καλό, ἀλλὰ γνωστό!

★ Μᾶς γράφεις ΓΙΩΡΓΟ ΜΑΛΑΜΟ (Δρακότρυπα Μουζακίου Καρδίτσης): Μόλις εἶδα τὸ περιοδικόν σας ἀπὸ τὸν νοῦ μου διῆλθον ἀστραπιαίως ἀναμνήσεις ἀπὸ τὴν ζωήν μου εἰς τὴν παιδόπολιν 'Αγίας Σοφίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπεκόμισα τόσας καλὰς συμβουλὰς ἀπαραιτήτους εἰς τὴν ζωήν. 'Εκεῖ ἔνοιωσα τί ἐστὶ Πατρὶς καὶ πῶς πρέπει νὰ θυσιαζώμαστε ὁσάκις τὸ ἐπιβάλει ἡ ἀνάγκη δι' αὐτήν». Τὶς λίγες αὐτὲς λέξεις, Γιώργο, νὰ τὶς ἔχης πάντα ὁδηγὸ στὴ ζωή σου. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε.

★ Δὲν εἶναι ἄσχημη ἡ γελοιογραφία σου, φίλε «ΑΝΑΓΝΩΣΤΗ». Ἔχουμε τὴ βεβαιότητα πὼς μιὰ μέρα θὰ μπορέσης νὰ ἐξελιχθῆς σ' ἕνα καλὸ σκιτσογράφο! Τὸ θέμα μὲ τὴν μυῖγα δὲν ἔχει καὶ πολὺ πνεῦμα. Πάντως νὰ φροντίζετε νὰ μᾶς στέλνετε γελοιογραφίες φτιαγμένες μὲ σινικὴ μελάνη.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΠΑΡΜΠΑΛΙΑ (Πεσπέραγον Λήμνου) γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

★ 'Επιθυμῶ νὰ παρακαλέσω τὸ φίλο ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΝΙΚ. ΜΠΙΣΤΟΛΑ νὰ μὴ μοῦ στέλνη ποιήματα ἀντιγραμμένα ἀπὸ περιοδικὰ ὅπως ἡ «Ζωὴ τοῦ παιδιοῦ». 'Αλλὰ δικά του. Αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνει σήμερα εἶναι ἀντιγραφές. Καὶ τὰ ἄλλα γνωστὲς παροιμίες. Θέλω δική του συνεργασία. Δικές του ἐκθέσεις ἢ ποιήματα! Γραμμένα μὲ δικά του λόγια.

★ ΙΑΚΩΒΕ ΕΜ. ΨΑΡΡΑ (Νάξο): Τί νὰ σοῦ ποῦμε. Ἂν τὰ ποιήματα ποὺ μᾶς στέλνεις εἶναι δικά σου, ἀποκλειστικὰ δικά σου, τότε πρέπει νὰ εἶσαι ἀπόλυτα ὑπερήφανος γιὰ τὴν ποιητική σου παραγωγή. 'Εμεῖς τὰ παίρνουμε γιὰ δικά σου. Καὶ θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὴν σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Καὶ πραγματικὰ εἶσαι ὑπὲρ τὸ δέον παράξενος μὲ τὴν ἐπιστολή σου, ἀγαπητὲ ΑΛΚΗ ΡΟΔΟΠΟΥΛΕ, (Λίμνη Εὐβοίας). Πρῶτον, ὁ πόθος σου γιὰ ἑβδομαδιαία ἔκδοση εἶναι καὶ δικός μας πόθος. 'Αλλὰ πρέπει νὰ φροντίσετε τὴν διάδοση τοῦ περιοδικοῦ γιὰ νὰ μπορέσουμε νὰ ἱκανοποιήσουμε τὸν πόθον αὐτὸν ποὺ εἶναι πόθος ὅλων μας. Γιὰ τὴν ἔκδοση βιβλίων κάτι ἴσως γίνη! Καὶ βέβαια τὰ νιᾶτα ἀνυπομονοῦν καίτοι ἔχουν μπροστά τους τόσο καιρό! 'Ο Πάτερ 'Ιερώνυμος σ' εὐχαριστεῖ. 'Η συνεργασία σου ἔχει ἐγκριθῆ.

★ Πολὺ καλὴ ἡ συνεργασία σου ΛΕΩΝΙΔΑ ΑΝΤΩΝΙΟΥ (Ἄρτα). Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε. Καὶ μὴ ξεχνᾶς: 'Η μόνη ἱκανοποίησή μας εἶναι ἡ ἀγάπη σας.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε ΓΙΩΡΓΟ Ν. ΦΡΑΝΤΖΗ, καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ εἴμαστε ἕνας καλός σου σύντροφος στὸ κρεββάτι τοῦ πόνου. Ἂς εὐχηθοῦμε στὸν καλὸ Θεὸ νὰ σὲ κάμη γρήγορα καλὰ καὶ νὰ ξαναγυρίσης εὐτυχισμένος στὸ σπίτι σου. Οἱ ἀσκήσεις σου πῆραν τὸ δρόμο τους.

★ Γιὰ μαθητὴ 4ης Δημοτικοῦ ἡ ἔκθεσή σου ΓΙΑΝΝΑΚΗ Κ. ΤΣΙΜΠΛΙΑΡΗ (Σκάρφια Λοκρίδος) εἶναι πολὺ καλή. 'Αλλὰ δὲν ἔχει ἐπικαιρότητα. Νὰ τὴν ξαναγράψης καὶ νὰ μᾶς τὴν ξαναστείλης τὸν χειμῶνα μὲ τὰ χιόνια.

★ Οἱ στῖχοι σου δὲν εἶναι καθόλου τεχνικοί, ΚΩΣΤΑΚΗ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ ('Επιτάλιον). Δείχνουν ὅμως πὼς ἔχεις ταλέντο καὶ ἂν μελετήσης καὶ καλλιεργήσης αὐτὴ τὴν κλίση σου μιὰ μέρα θὰ μπορέσης νὰ ἀναδειχθῆς σ' ἕνα καλὸ ποιητή. Γιὰ σήμερα νὰ ἀρκεσθῆς στὴν κρίση μας. Γιὰ στεῖλε μας καὶ τὴ «Μικρασιατικὴ ἐκστρατεία» νὰ δοῦμε πὼς τὰ καταφέρνεις καὶ στὸν πεζὸ λόγο.

★ ΠΟΛΛΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ, (Λευκίμμη Κερκύρας): Καὶ βέβαια ἂν βάλουμε σταυρόλεξο ἀναγνώστου θὰ δημοσιεύσωμε καὶ τὸ ὄνομά του.

★ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΤΣΑΤΕΡΗ (Πρέβεζα): Σὲ ποιὸ κ. Δημητρακόπουλο στέλνεις τὴν ἐπιστολή σου; Τὸ ποίημα καλό. 'Αλλὰ «ὄζει ξένης χειρός».

★ Πολὺ καλὸ τὸ ἔμμετρο σκὲτς Ν. Α. ΤΕΝΤΑ. Τὰ συγχαρητήριά μας. 'Η ἀθλητικὴ στήλη καθιερώθηκε πλέον ὁριστικά.

★ Μᾶς συγκίνησε ἡ ἐπιστολή σου, ΣΟΥΛΤΑΝΑ ΤΖΑΓΑΔΟΥΡΗ (Χιλιόδενδρο). Νὰ εἶσαι βέβαιη πὼς δὲν θὰ σᾶς ξεχάσουμε ποτέ!

★ ΑΣΑΝΟΥΛΑ ΠΑΤΕΣΤΟΥ καὶ ΜΥΡΤΑ ΚΟΜΝΗΝΟΥ (Καλλονή). Πήραμε τὴν ἐπιστολή σας καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε. 'Ανάμεσα στὰ ἄλλα μᾶς γράφετε: «'Απὸ τὴν εὐλογημένη μέρα ποὺ ἤρθες στὸ χωριό μας μιὰ καινούργια ζωὴ ἔχει ἀνοιχτεῖ μπροστά μας. Ὅλο γιὰ σένα συζητοῦμε. Τὰ μυθιστορήματά σου, τὰ διηγήματά σου, ἡ [illegible] τικὴ στήλη, τὰ τόσα καὶ τόσα ὥμορφα ἄρθρα σου μᾶς ἔχουν καταγοητεύσει!». Μπορεῖτε νὰ μᾶς στέλνετε ἀπ' ὅλα. 'Αρκεῖ νὰ μὴν τὰ γράφετε στὸ ἴδιο χαρτί, γιατὶ τώρα πῶς νὰ ξεχωρίσουμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς ἀπὸ τὴν ἔκθεση κλπ. ποὺ μοῦ στέλνετε; Ἔχω καιρὸ νὰ καθήσω νὰ τὰ ἀντιγράψω ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀρχή;

★ Κι' ἐσὺ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΑΡΑΝΙΚΑ (Ἅγιος 'Ανδρέας) πολλὰ καὶ διάφορα καὶ προσευχὲς στὸ ἴδιο χαρτί. Εἶναι τοὐλάχιστο ἡ προσευχὴ δική σου; Ἂν τὴν ἔχης ἐσὺ φτιάση τότε νὰ μᾶς τὴν ξαναστείλης μὲ βεβαίωση πὼς εἶναι δική σου.

★ Πολὺ καλὰ τὰ λὲς ΚΩΣΤΑΚΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ (Καστρί). 'Ανάμεσα στὰ ἄλλα μᾶς γράφεις: «Μὲ τί ἀναμνήσεις ἀφίνω τὴν παιδούπολη καὶ τοὺς καλοὺς καὶ φιλόστοργους ἀνθρώπους μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἵδρυμα καὶ μέχρις σ' αὐτὴ τὴ στιγμὴ μᾶς περιποιήθηκαν σὰν μιὰ καλὴ μητέρα ποὺ φροντίζει γιὰ τὰ παιδιά της. Γι' αὐτὸ σὰν γυρίσουμε στὰ χωριά μας θὰ προσευχόμαστε γι' αὐτοὺς καθὼς καὶ γιὰ τὴν φιλόστοργη μάννα μας Βασίλισσα». 'Η ἔκθεσή σου θὰ πάρη μέρος στὸ διαγωνισμό.

★ ΓΙΩΡΓΟ ΕΥΣΤ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΕ (Κρέσταινα): Πολὺ καλὸ τὸ «ὁ μὴ ἐργαζόμενος μηδὲ ἐσθιέτω». 'Επειδὴ ὅμως ἀνήκει στὴ σφαίρα τῶν θεμάτων τοῦ «Πάτερ 'Ιερώνυμου» τὸ διαβιβάσαμε στὸν ἐκλεκτό μας συνεργάτη τῆς θρησκευτικῆς στήλης.

★ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΠΑΠΑΔΑΚΗ (Περιστέρι): Φρόντισε νὰ μὲ δῆς καὶ νὰ τὰ ποῦμε. 'Η ἰδέα σου ἀρκετὰ καλή.

★ Πολὺ ἄτεχνο τὸ ποίημά σου «Κύπρος» ΓΙΩΡΓΟ ΓΟΥΡΓΙΩΤΗ (Βόλο). Γιὰ διάβασε καὶ σὺ τὸ πρῶτο τετράστιχο:

Πέρα ἐκεῖ μακρυά
στὴν θάλασσα τὴν πλατεά,
εἶναι ἓν ὡραῖ νησί
τῆς 'Ελλάδος παιδί.

Τί τὰ ἤθελες αὐτὰ τὰ «πλατεά» καὶ τὰ «ὡραῖ»; Ἢ στὴν ἀντιγραφὴ τὰ κακόγραψες; 'Η σπαζοκεφαλιά σου πῆρε τὸ δρόμο της.

★ Πολὺ καλὸ ΚΥΡΙΑΚΗ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΥ (Χώρα Τριφυλίας) τὸ ὄνειρο τοῦ ὀρφανοῦ». Μπράβο σου. «Τὸ ἄλλο διήγημα στεῖλέ το. 'Αλλὰ προσοχή. Νὰ εἶναι ὅσο μπορεῖς σύντομα! Μεγάλο πολὺ ἀμφιβάλω ἂν θὰ μπορέση νὰ μπῆ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια ἕνα μεγάλο εὐχαριστῶ.

★ Πραγματικά, θὰ ἦταν πολὺ καλὰ νὰ μπορούσαμε νὰ ἐκδίδουμε τὸ περιοδικὸ κάθε ἑβδομάδα. Ἂς ἐλπίσουμε πὼς θὰ μᾶς βοηθήσετε ὅλοι σ' αὐτή μας τὴν προσπάθεια. Τὸ ποίημά σου ἔχει ἀτέλειες τεχνικές. 'Αλλάζει τὸ μέτρο του. Διάβασέ το καὶ σὺ ἐδῶ:

'Η γλυκειά μου ἡ μητέρα
ποὺ τόσο ἐγὼ τὴν ἀγαπῶ
δὲν ἀφίνω νύκτα μέρα
λόγια γλυκὰ νὰ μὴν τῆς πῶ.
Κάθε πρωΐ ποὺ θὰ ξυπνήσω
τὸ χέρι της ἀμέσως θὰ φιλήσω
γιὰ νὰ πάρω τὴν εὐχή της
ποὺ κρύβει μέσα ἡ ψυχή της.

★ Περιμένουμε λοιπὸν νὰ «ξεσκονίσης» τὸ διήγημά σου καὶ νὰ μᾶς τὸ στείλης ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ (Χαλκίδα).

★ Τί τὰ θέλεις αὐτὰ τὰ θέματα ποὺ εἶναι γιὰ ἄρθρα ἐφημερίδων ἀγαπητὲ ΚΩΝ. ΒΑΣ. ΚΑΡΑΣΤΑΘΗ (Μαλεσσίνα Λοκρίδος;) Δὲν τὰ ἀφίνεις καὶ νὰ μοῦ γράψης κάτι πιὸ ταιριαστὸ γιὰ τὴν ἡλικία σου; Οἱ σπαζοκεφαλιές σου ἐν τάξει.

★ Δέχουμε τὶς ἐξηγήσεις σου, φίλε ΧΑΡ. ΤΣΑΚΑ ('Ιώαννινα), διὰ νὰ δοθῆ τέρμα εἰς αὐτὸ τὸ ζήτημα. 'Ο «'Εσπερινὸς» παίρνει τὴ σειρά του γιὰ τὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν».

★ Ἔχει καλῶς ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΕ (Ν. Σμύρνη). Δώσαμε ἐντολὴ νὰ σᾶς δίδη ὁ ἀθλητικός μας συντάκτης καὶ τὰ ρεκόρ.

★ Αὐτὴ τὴ φορὰ ΣΑΒΒΑ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΕ (Θεσσαλονίκη), εἴμαστε ἀρκετὰ ἱκανοποιημένοι ἀπὸ τὶς ἀποστολές σου. Παίρνουν ὅλα τὴ σειρά τους.

★ Πολὺ ἄτεχνο αὐτὸ ποὺ μᾶς ἔστειλες ΧΡΙΣΤΟ ΤΟΚΑΤΛΙΔΗ (Καβάλλα). Κύτταξε νὰ γράψης κάτι καλύτερο.

★ Ν. ΑΝΔΡΕΑΔΗ: Δὲν καταλάβαμε τὴ γελοιογραφία σου. Τί θέλεις νὰ πῆς;

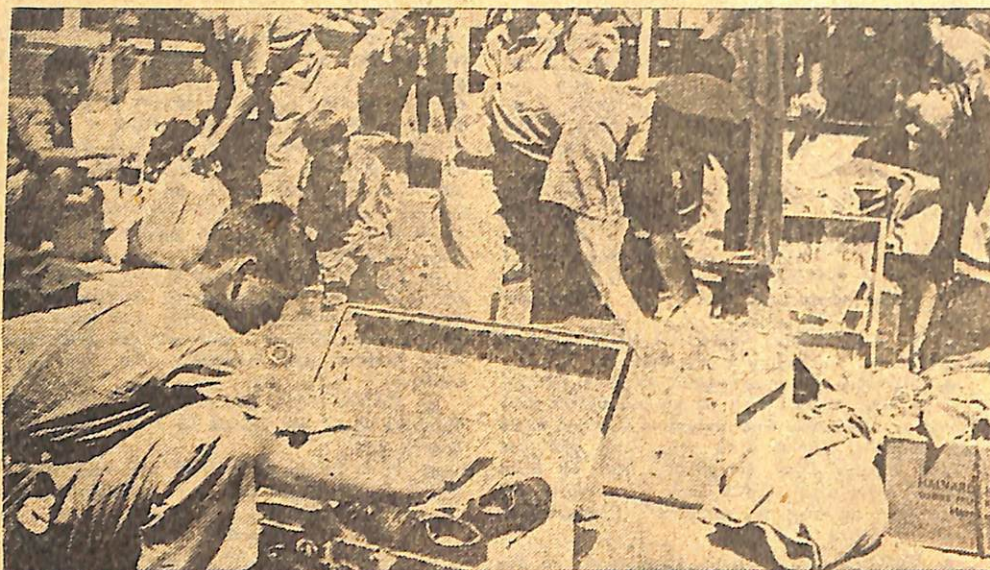
★ Ἔτσι λοιπόν. Αἰσθάνθηκες τόση χαρὰ μόλις πῆρες τὸ περιοδικό, ΔΗΜΗΤΡΗ ΙΩΑΝ. ΤΣΙΓΚΑΛΕ. Μπράβο. 'Ανασκουμπώσου, λοιπόν, τώρα καὶ κύτταξε νὰ διαδώσης τὴν «Παιδόπολι» ὅσο μπορεῖς. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου ἐν τάξει.

★ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΣΤΡ. ΖΑΡΜΠΟ (Λαχανόκηποι Καστοριᾶς). 'Εμεῖς στὸ στέλνουμε τὸ περιοδικὸ γιὰ νὰ σοῦ δίνουμε τὴν χαρὰ γιὰ τὴν ὁποίαν μᾶς γράφεις.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΝ

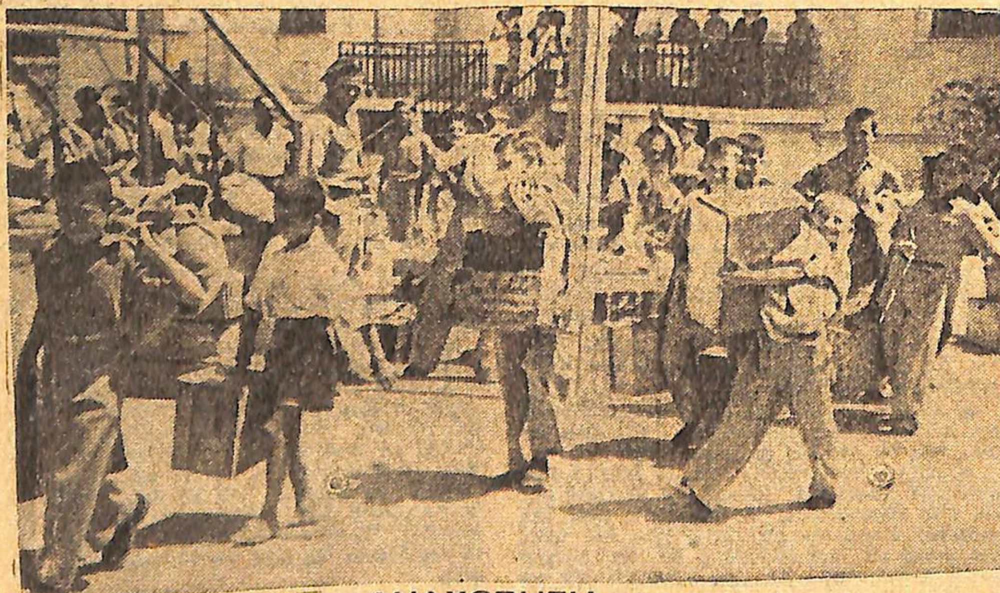
Ο ΕΠΑΝΑΠΑΤΡΙΣΜΟΣ...

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ...

ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ...

ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ...

ΣΥΓΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Πολὺ συγκινητικὲς εἶναι καὶ οἱ ἐπιστολὲς ποὺ ἐστάλησαν ἀπὸ τρόφιμους τῆς παιδόπολης Λαμίας ἀπὸ τὰ χωριά τους, στὰ ὁποῖα ἐπαναπατρίστηκαν, στὴν δίδα ἀρχηγὸ τῆς παιδόπολης.

Ἔτσι ὁ Σπῦρος Γεωβάννης, ἀπὸ τὴν Μελιταία, γράφει: «Καθὼς ἔφευγα ἀπὸ τὴν παιδόπολη ἕνα δάκρυ κύλησε ἀπὸ τὰ μάτια μου καὶ κατρακύλησε μέχρι τὸ χωριό μου. Ἐδῶ ποὺ ἦρθα, δὲν ἔσβησε ἡ Ἁγία Δάδα, τὴν ὁποία ἐσεῖς ἀνάψατε, ἀλλὰ ποὺ καὶ ἐγὼ τὴν ἄναψα ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη τοῦ χωριοῦ μου. Στρέφω, τώρα, μ' εὐγνωμοσύνη τὸ βλέμμα μου κι' εὐχαριστῶ ὅλους ἐκείνους ποὺ ἐκοπίασαν γιὰ μᾶς.

Ἐπίσης ὁ Νίκος Παναγιώτου, ἀπὸ τὴν Μενθενίτσα, γράφει πὼς μόλις ἔφτασε στὸ χωριό του συνεννοήθηκε μὲ τὸν παπᾶ καὶ τὸ δάσκαλο γιὰ νὰ ὀργανώσουν προσκοπισμὸ στὸ χωριό! Καὶ ὅπως ὑπόσχεται, θὰ φροντίση μόνος του μὲ τὰ ἄλλα παιδιὰ νὰ φτιάσουν ὁμάδα ἡ ὁποία ἀνάμεσα στ' ἄλλα, θὰ φροντίζῃ καὶ γιὰ τὴν καθαριότητα τοῦ χωριοῦ, ποὺ τὸ βρῆκε πολὺ ἀκάθαρτο.

★

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΙ ΠΡΟΣ ΠΑΙΔΟΥΠΟΛΗ

Ἀπὸ τὴν Σαρακίνα ἐστάλη στὴν παιδούπολη «Ἅγιος Δημήτριος», ἡ παρακάτω ἐπιστολή:

Ἀξιότιμοι κυρίες καὶ κύριοι,

Μὲ εἰλικρινῆ αἰσθήματα ἀγάπης ἔρχομαι διὰ τῆς παρούσης μου ἐπιστολῆς νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν Ἑλληνοπρεπῆ καὶ Ἐθνικὴ διαπαιδαγώγησι ἣν ἐνσταλλάξατε εἰς τὰς ἁγνὰς καρδίας τῶν τέκνων μας. Αἱ παιδουπόλεις, τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης, τῆς Μεγάλης αὐτῆς μητέρας μας, θὰ μείνῃ ὡς Ἐθνικὸς Σταθμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους.

Ἄνευ τῶν παιδοπόλεων, ἡ ζωὴ τῶν παιδιῶν μας θὰ ἦτο σήμερον ἀμφίβολος. Εἶμαι πατὴρ τῶν εἰς τὴν παρ' ὑμῖν παιδούπολιν περιποιηθέντων παιδίων Ἰωάννου, Χρυσοσαόμου καὶ Κωνσταντίνου.

Ἡ ἀγάπη μας καὶ ἡ ἐκτίμησίς μας πρὸς τὴν Βασίλισσάν μας Φρειδερίκην θὰ εἶναι ἀπέραντος καὶ δι' ὑμῶν τῆς ἐκφράζομεν τὰ σέβη μας.

Μὲ ἄπειρον ἐκτίμησιν

ΜΑΤΘΑΙΟΣ ΛΑΖΑΡΟΥ

Σαρακίνα — Γρεβενῶν

★

Τὸ τζιτζῆκι καὶ τὸ μυρμῆγκι

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 359)

μόλις ἔμπαινε ὁ χειμῶνας. Καί, γιὰ φαντάσου, νὰ ἤμουνα ἐγὼ δουλευτὴς καὶ σοδιαστὴς σὰν καὶ σένα; Ποιὸς θὰ βρισκόταν νὰ ψάλη τὸ καλοκαῖρι, νὰ διαλαλήση ἀκούραστος τὶς ὀμορφιές του; Τὸ ἀηδόνι εἶναι ὁ τραγουδιστὴς τῆς ἄνοιξης, μὰ ὁ ψάλτης τοῦ καλοκαιριοῦ εἶμαι ἐγώ.

Τὸ τζιτζῆκι εἶχε φουσκώσει ἀπὸ περηφάνεια καθὼς ἔλεγε αὐτὰ τὰ λόγια, μὰ τὸ μυρμήγκι θύμωσε στ' ἀλήθεια.

—Ἴσια κι' ὅμοια ἐσὺ καὶ τ' ἀηδόνι, φώναξε ἀγανακτισμένο. Τολμᾶς νὰ συγκρίνης τὸ οὐράνιο κελάδημά του μὲ τὸ μονότονο ξεφωνητὸ τὸ δικό σου! Σὰν δὲν σὲ πονάει ὁ λαιμὸς σου, καημένε!

Τώρα ἦταν ποὺ τὸ τζιτζῆκι λιγώθηκε ἀπ' τὰ γέλια.

—Ἀλήθεια, νομίζεις πὼς αὐτὸ τὸ τζὶ-τζὶ-τζὶ ποὺ ἀκοῦς, βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα μου; εἶπε. Ἐγώ, μυρμήγκι μου, δὲν εἶμαι τραγουδιστής, εἶμαι βιολιστής, παρακαλῶ. Ἡ κοιλίτσα μου εἶναι τὸ βιολάκι μου, ἡ φτερουγίτσα μου εἶναι τὸ δοξάρι μου. Τρίβω τὴ φτερούγα μου ἐπάνω στὴν κοιλιά μου καὶ βγαίνει τὸ ὡραῖο μου τραγουδάκι. Τζὶ-τζὶ-τζὶ!

Κι' ἄρχισε νὰ παίζῃ πάλι τὸ βιολάκι του ὅσο δυνατώτερα μποροῦσε.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) Τὰ 5 Κράτη

Νὰ τακτοποιηθοῦν οἱ παρακάτω συλλαβὲς ὥστε ν' ἀποτελεσθοῦν πέντε Εὐρωπαϊκὰ Κράτη:

ΤΑ	ΝΙ	ΔΙ	Α
Α	ΒΑ	ΛΙ	ΤΙ
ΓΙ	Α	Ι	Α
ΑΔ	ΝΟΡ	ΣΟΥ	Α
ΕΛ	Η	ΒΗ	ΒΕ

Π. Κλωναράκης, Μυτιλήνη

2) Ἀκροστιχίδα ἀπὸ ἀντίθετα

Νὰ βρεθοῦν ἀντίθετες τῶν παρακάτω λέξεων, ὥστε τ' ἀρχικά τους νὰ σχηματίζουν τὸ ὄνομα Σπαρτιάτη στρατηγοῦ καὶ ναυάρχου ποὺ ἐπρόδωσε τὴν πατρίδα του:

Εἰρήνη, Ἐπιμελής, Χαμηλός, Πλατύς, Πιστός, Ἧττα, Διάφορος, Δύσις, Φῶς.

3) Στοιχειόγριφος

Ζωντανὸ καὶ σοῦ δουλεύω
καὶ σὲ τρέφω—συλλογίσου!
Ἂν τὴ κεφαλή μου κόψεις
θὰ μὲ βρῇς στὴν κεφαλή σου!

4) Πρόβλημα

Ἂν εἶχα ὅσες κότες ἔχω καὶ τὶς μισὲς καὶ 7 καὶ 10 ἀκόμα, θὰ εἶχα ὅλες-ὅλες 100. Πόσες κότες ἔχω;

Στ. Δ. Μακρυλάκης, Μυτιλήνη

5) Τρίγωνο

1					
2					
3					
4					
5					

Ὁριζόντια καὶ κάθετα: 1) Ἑλληνικὴ περιφέρεια. 2) Ἱστορικὴ Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα. 3) Χρονικὸ ἐπίρρημα. 4) Ὁ ἀριθμὸς 28. 5) Φωνῆεν.

Π. Κλωναράκης, Μυτιλήνη

6) Λεξίγριφος

Τὸ ἀρσενικό μου σύνεργο
ψάρια πολλὰ τσακώνει·
τὸ θηλυκό, ἀσθένεια
κακὴ ποὺ θανατώνει.

Γ. Μπούτσης, Ἀμύνταιον

7) Ἐλλιποσύμφωνο

1) — α — α — α — α = Μαγειρικὸ σκεῦος.
2) — ο — ο — ο — ο — = Ἐγκληματίας.
3) — α — α — α = Τῆς μητέρας πιάνει.
4) — ο — ο — ο — = Ψάρι.
5) — α — α = Θρεπτικὴ τροφή.
6) — ο — ο — = Θεσσαλικὴ πόλη.

Γ. Λιάννης – Ἀμύνταιον

8) Κρυπτογραφικό

1) 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 5 = Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.
2) 4, 2, 1, 5, 3, 5 = Πόλη τῆς Ἀττικοβοιωτίας.
3) 1, 2, 6, 7, 5 = Δὲν ἀπασχολοῦν τοὺς σπανούς.
4) 3, 2, 6, 5 = Γυναικεῖο ὑποκοριστικὸ ὄνομα.
5) 7, 6, 5 = Σύνδεσμος.
6) 6, 5 = Ἰδού.
7) 5 = Φωνῆεν.

Κ. Ι. Στάμου, Ἀταλάντη

Σταυρόλεξο ἀριθ. 15.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1					■		■		■		■	
2	■		■									
3					■		■		■		■	
4	■		■		■							
5						■		■		■	■	
6	■		■		■	■						
7							■	■		■		■
8		■	■		■		■					
9								■		■		■
10		■		■		■		■				
11										■		■
12		■		■		■			■			

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Τὴν βρίσκομε στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». 2) Φροντίζει γιὰ τὸ σπίτι της. 3) Δὲν τὴν ξέρουν οἱ γενναῖοι. 4) Τὰ βλέπουμε. 5) Αἰτιολογικὸς σύνδεσμος. 6) Ὁ Ἀριστοφάνης ἦταν μοναδικὸς γι' αὐτήν. 7) Εἶναι τὰ ἀνάλατα φαγητά. 8) Θρῆνος. 9) Καθαρός, χωρὶς ἄλλες οὐσίες. 10) Ὄνομα σκύλων. 11) Μετενόησε γιὰ τὴ ζωή της καὶ ἀκολούθησε τὸν Χριστό. 12) Σύνδεσμος.—Ἔχουν τὶς ἴδιες διαστάσεις.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Γλυπτὸ ὁμοίωμα. 2) Μᾶς κάνει καὶ γελοῦμε. 3) Θὰ τὴν βρῆτε στὸ σταφύλι. 4) Γυναικεῖο ὄνομα. 5) Ἕνα ἀπὸ τὰ μεγάλα... βάσανα τῆς Ἀθήνας. 6) Δὲν εἶναι ὁλόκληρο.—Πρόθεση. 7) Ἀβησσυνὸς φύλαρχος.—Χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸ σχίσιμο τῶν ξύλων. 8) Τὰ ξέρουν οἱ μπεκρῆδες.— Σύνδεσμος. 9) Μεγάλο νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 10) Μουσικὸ ὄργανο. 11) Κάτοικος Εὐρωπαϊκῆς πρωτεύουσας. 12) Μεγάλη ἔρημος τῆς Ἀφρικῆς.

ΛΥΣΕΙΣ 14ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) Κλιμακωτὲς λέξεις

Νὰ πῶς πρέπει νὰ συμπληρωθοῦν νὰ λευκὰ τετραγωνίδια γιὰ νὰ δίνουν μὲ τὴν προσθήκη τῆς συλλαβῆς «ΑΝ» τὶς σωστὲς λέξεις:

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	**Α**	**Ν**	Ι	Κ	Α	Ν	Ο	Σ
2	Φ	**Α**	**Ν**	Τ	Α	Σ	Ι	Α
3	Ι	Ω	**Α**	**Ν**	Ν	Ι	Ν	Α
4	Π	Α	Λ	**Α**	**Ν**	Τ	Ζ	Α
5	Π	Λ	Α	Τ	**Α**	**Ν**	Ο	Σ
6	Κ	Α	Ρ	Α	Β	**Α**	**Ν**	Α
7	Α	Ρ	Τ	Α	Ν	Ι	**Α**	**Ν**

2) Τονόγριφος

Γέρος—Γερὸς

3) Ἀστέρι

Μ Σ Α
Α Τ Ι
Ρ Ρ Φ
Μ Ο Ν Α Χ Ο Σ
Ρ Τ Θ
Ω Ο Ω
Χ Σ Ν

4) Φτερωτὰ γράμματα

Ἀπ' τὶς λέξεις ΑΙΜΟΣ, ΧΡΗΣΤΟΣ, ΚΗΤΟΣ, ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ, ΚΥΡΙΟΣ, ΓΛΑΡΟΣ σχηματίζεται ἡ λέξη: ΜΗΤΕΡΑ.

5) Μαγικὴ εἰκόνα χωρὶς εἰκόνα

ΝιΚΟ, ΤΑκη = ΚΟΤΑ.

6) Σκάλα

ΠΑΣ
ΠΡΟΣ
ΠΑΡΟΣ
ΠΥΡΓΟΣ
ΠΥΡΙΝΟΣ
ΠΕΡΙΚΛΗΣ
ΠΑΤΡΙΩΤΗΣ
ΠΡΑΞΙΤΕΛΗΣ
ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ
ΠΑΝΑΘΗΝΑΪΚΟΣ

7) Αἴνιγμα

Ὁ Ἡμεροδείκτης.

Λύση σταυρολέξου ἀριθ. 13.

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΠΑΤΡΙΣ 2) ΑΡΜΑ 3) ΑΝΟΗΣΙΑ 4) ΣΚΑΠΑΝΗ 5) ΦΟΥΑΤ 6) ΑΙΣΙΟΝ 7) ΑΡΚΕΤΑ 8) ΣΑΝΙΣ 9) ΣΤΡΑΤΟΣ 10) ΣΚΟΥΦΑΣ 11) ΚΡΥΟ 12) ΠΑΛΑΜΑΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 2) ΠΑΝΤΟΚΡΑΤΩΡ 4) ΤΜΗΜΑ—ΕΡΑΝΟΣ 5) ΤΤΤ 6) ΙΡΙΣ—ΑΓΟΣ 7) ΑΚΡΑ—ΣΚΙΑ 8) ΙΟΣ 9) ΚΑΡΠΟΣ — ΑΧΥΡΑ 11) ΜΑΝΤΟΛΙΝΑΤΑ.

Ὁ Ἀητὸς τοῦ Βάλτου

73) —Βρὲ γουρουνομύτισσα, γιὰ τὸ θειό σου δουλεύεις ἢ γιὰ μένα;
— Γιὰ σένα, εἶπε. Μὰ γιατί μὲ λὲς γουρουνομίτισσα;
— Γιατὶ ὅλοι οἱ Βούλγαροι εἶναι γουρουνομύτες, χοντρομυτάδες... Μά, ὄχι, Ράϊκα, μὴν κλαῖς... Ἡ δική σου εἶναι λιγνή.
— Ὅπως κι' ἡ δική σου, ἀπάντησε ἡ Ράϊκα παρηγορημένη... Θὰ μὲ πᾶς στὸ μεγάλο καπετάνιο;
— Ναί, πᾶμε, μικρὸ κατσικάκι τοῦ βάλτου. Ὁ ἀρχηγὸς πρέπει νὰ τὸ ξέρη πὼς ψάχνουν νὰ μάθουν τὴν καλύβα του καὶ πὼς ὁ Πετκὼφ βρίσκεται στὸ Ράμελ.

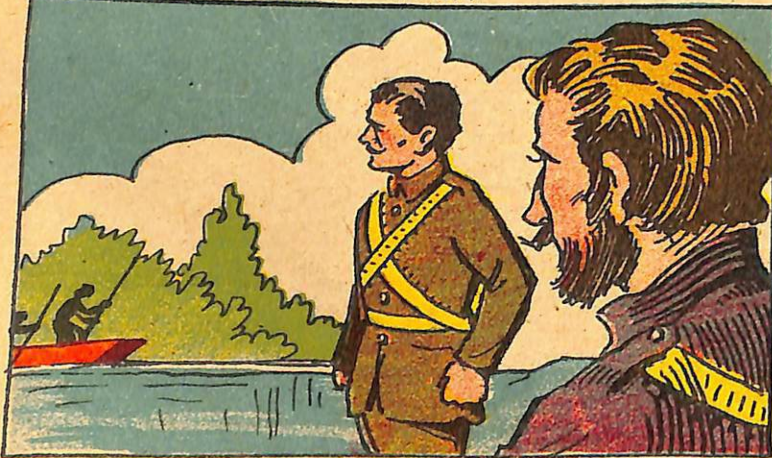
74) Δὲν ἦταν κανένας στὴν καλύβα σὰν ἔφτασαν. Παράπλευρα, πίσω ἀπ' τὰ καλάμια, περίμενε ἡ πλάβα τῆς Ράϊκας.
Τὰ δυὸ παιδιὰ μπῆκαν μέσα καὶ κάνοντας τὸ πλατσὶ κοντάρι βγῆκαν ἀπ' τὰ καλάμια, βρῆκαν μιὰ νερομάνα καὶ τράβηξαν πρὸς τὴ νότια ἀκρολιμνιά.
Τραβοῦσε κουπὶ ὁ Βασίλης καὶ μὲ τὸ πίσω πλατσί, κάνοντάς το τιμόνι, ὁδηγοῦσε ἡ Ράϊκα ἀνάμεσα ἀπ' τὰ ψηλὰ καλάμια.
Μὰ ἦταν καὶ τὰ δυὸ παιδιά, ὁ ἥλιος ψηλά, ἡ ἀπόστασι μεγάλη. Κατάκοπα, βουτηγμένα στὸν ἱδρῶτα, σκίζανε τὰ βαλτόνερα, σιωπηλά, σὰ μεγάλοι, ποὺ ξέρουν ποῦ πᾶνε, καὶ ποιὸν πολεμοῦν.

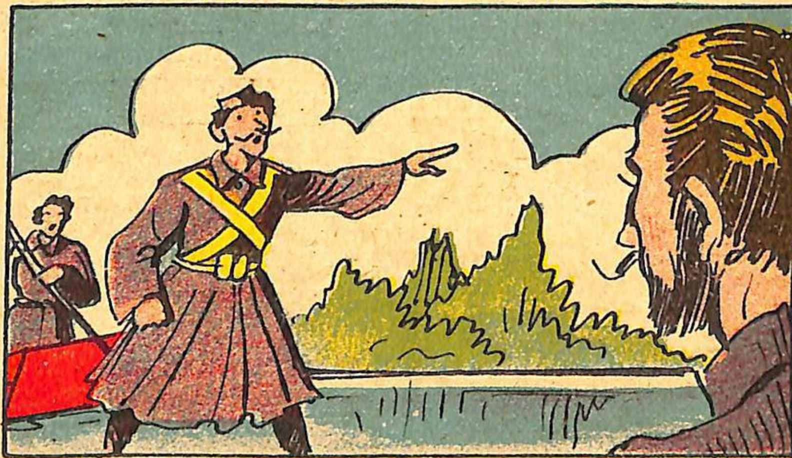
75) Στὴν καλύβα τοῦ καπετὰν Ἄγρα, ἦταν ὅλοι στὸ πόδι. Περιποιόνταν τοὺς νιοφερμένους. Οἱ ἄντρες μπαινόβγαιναν, φρόντιζαν ἄλλος τὴν πλάβα, ἄλλος τὰ πυρομαχικά, ἄλλος τ' ὅπλο ποὺ ἤθελε καθάρισμα. Ἀνακούρκουδα, στὴ μέση τοῦ πατώματος, ποὔταν ἀλειμμένο μὲ πηλό, ἕνας ἄναβε κάτι ξύλα χλωρὰ γιὰ νὰ ψήση καφέ...
Καπνοδόχο δὲν εἶχαν οἱ καλύβες, οὔτε παράθυρο. Κι' ὅταν ἔκαιγε φωτιά, ὁ καπνὸς ἦταν ἀποπνικτικός. Οἱ ἄντρες ἔμεναν ξαπλωμένοι, γιὰ ν' ἀνασαίνουν πιὸ χαμηλά, κάτω ἀπὸ τὸ σύννεφο τοῦ καπνοῦ ποὺ ἀνέβαινε κατὰ τὴ στέγη.

76) Φρόντισε νὰ κόψουν τὰ παιδιὰ ξύλα σήμερα, εἶπε ὁ Ἄγρας στὸν Περικλῆ, ἕνα ἔμπιστο βοηθό του.
Δυὸ παλληκάρια ποὺ ἤθελαν νὰ μάθουν πλατσί, μπῆκαν στὸ πλεούμενο μὲ τὸν Περικλῆ καὶ ξεκίνησαν γιὰ τὸ δάσος.
Ὁ καπετὰν Ἄγρας κάθισε ὕστερα στὸν αὐλόγυρο τῆς καλύβας μὲ τὸν καπετὰν Νικηφόρο γιὰ νὰ πιοῦν τὸν καφέ τους.
— Γιατί εἶσαι χλωμός, καπετάνιο; ρώτησε ὁ νιοφερμένος τὸν Ἄγρα... Φαίνεσαι ἄρρωστος.
— Μᾶς ψήνουν οἱ θέρμες ἐδῶ, εἶπε ὁ Τέλλος Ἄγρας. Δὲν παλεύομε μόνο μὲ τοὺς Βουλγάρους. Εἶνα καὶ τὰ κουνούπια.

77) Πρέπει νὰ πᾶς στὴ Θεσσαλονίκη, εἶπε ὁ ἄλλος, νὰ γιατρευτῆς... Κάτι λέω δὰ πὼς μπορεῖ νὰ κάμω κι' ἐγώ.
— Εἶσαι ἄξιος γιὰ πολλά, Νικηφόρε, ἀπάντησε ὁ ἀρχηγός, μὰ οἱ Βούλγαροι εἶναι πλῆθος ὁλοτρίγυρα κι' ἔχουν ἀγριέψει. Ὅσοι δικοί μας καὶ νἄρθουν, δὲ φτάνουν, γιὰ νὰ τὴ σώσουμε τὴν κατακαϋμένη Μακεδονία. Ἐσὺ θὰ πᾶς στὶς Κάτω Καλύβες, ἐδῶ θὰ μείνη ὁ Καπετὰν Κάλας κι' ἐγὼ θὰ βρῶ ἄλλο πλάτωμα, πιὸ κοντὰ στὴ φωλιά τους, στὸ Ζερβοχώρι, γιὰ νὰ τοὺς κόβω τὸ δρόμο νὰ μὴ ρημάζουν τὸν τόπο...
Ἐκεῖ ποὺ τἄλεγαν, γύρισε ἡ πλάβα τοῦ Περικλῆ.

78) Φαινόταν ἀναστατος ὁ ἀγωνιστής.
— Τί τρέχει παιδιά; Γιατί γυρίσατε πίσω; ρώτησε ὁ Ἄγρας.
— Μεγάλο κακό, καπετάνιο, εἶπε ὁ Περικλῆς... Οἱ Βουλγάροι ἔσφαξαν ἀπόψε στὸ Ράμελ τὸ δάσκαλο μ' ὅλη τὴ φαμίλια του.
— Ἕλληνα; δικό μας; ρώτησε ὁ Νικηφόρος.
— Ναί, ἕναν ἥρωα, ὅπως εἶναι ὅλοι οἱ δασκάλοι ἐδῶ πέρα!
— Πῶς τὄμαθες, Περικλῆ; ρώτησε ἤρεμος ὁ Ἄγρας.
— Ἀπαντήσαμε στὸ δρόμο χωριάτες ποὺ μπῆκαν στὴ Λίμνη γιὰ νὰ μᾶς τὸ ποῦν. Βρῆκαν κι' ἕνα χαρτὶ στὸ στῆθος του.
— Καὶ τί ἔλεγε τὸ χαρτί ;